

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2005

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΖ'

Πέμπτη 1 Σεπτεμβρίου 2005 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα την 1η Σεπτεμβρίου 2005, ημέρα Πέμπτη και ώρα 17.21' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΣΩΤΗΡΗ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού: «Οργανισμός Εθελοντισμού «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ»».

Στην πρωινή μας συνεδρίαση ψηφίστηκε επί της αρχής το νομοσχέδιο. Στην απογευματινή συνεδρίαση θα συζητήσουμε τα άρθρα του νομοσχεδίου ως ενότητα. Το νομοσχέδιο έχει δεκαέξι άρθρα. Έχουν απομείνει για να ομιλήσουν δέκα συνάδελφοι, οι οποίοι είχαν εγγραφεί στη συζήτηση επί της αρχής, αφού βέβαια προηγηθούν οι εισηγητές του νομοσχεδίου.

Πριν, όμως, εισέλθουμε στις ομιλίες των εισηγητών, ο κύριος Υπουργός θέλει να κάνει ορισμένες παρατηρήσεις.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω κάποιες διορθώσεις και κάποιες προσθήκες.

Το άρθρο 2 αναδιατυπώνεται έτσι όπως είναι στο έγγραφο που θα σας καταθέσω. Θα διανεμηθεί στους κυρίους συναδέλφους.

Στο άρθρο 4, παράγραφος 2, η λέξη «τετραετής» να αντικατασταθεί από τη λέξη «πενταετής».

Στο άρθρο 6 στον τίτλο γίνεται η διόρθωση: «Διευθύνοντας»

Στο άρθρο 6 περίπτωση γ) η φράση «...διατυπώνει προτάσεις διορθωτικής βελτίωσης και εναρμόνισης...» να αντικατασταθεί από τη φράση «...λαμβάνει αποφάσεις για διορθωτικές κινή-

σεις...».

Στο άρθρο 6 να προστεθούν τα στοιχεία η) «εκπροσωπεί τον Οργανισμό δικαστικά και εξώδικα». Και θ) «εκπροσωπεί τη χώρα, σε τεχνοκρατικό επίπεδο, στα σχετικά με τον εθελοντισμό όργανα των Διεθνών Οργανισμών».

Στο άρθρο 9, στοιχείο α) να προστεθεί έπειτα από τη λέξη «σύμφωνα» η λέξη «και».

Στο άρθρο 10, στον τίτλο να προστεθεί έπειτα από τη λέξη «Αρμοδιότητες» η λέξη «του», δηλαδή γίνεται «Αρμοδιότητες του...».

Στο άρθρο 10 να προστεθεί στοιχείο «α) την παρακολούθηση της εξέλιξης του διεθνούς εθελοντικού κινήματος και των παραλλήλων πρωτοβουλιών ή/και δράσεων των κυρίαρχων διεθνών οργανισμών (κυβερνητικών, διακοινοβουλευτικών και μη κυβερνητικών)» και να γίνει αναρίθμηση των υφιστάμενων στοιχείων σε β), γ), δ) αντίστοιχα.

Στο άρθρο 11, στον τίτλο να προστεθεί έπειτα από τη λέξη «Αρμοδιότητες» η λέξη «του», δηλαδή γίνεται «Αρμοδιότητες του...».

Στο άρθρο 12 παράγραφος 2 μετά τη λέξη «Μελέτης» να προστεθεί ένα κόμμα και να διαγραφεί η λέξη «και».

Στο άρθρο 12 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής: «Ο Οργανισμός δύναται να συνάπτει, για την κάλυψη ειδικών αναγκών, οι οποίες αποδεδειγμένα δεν μπορούν να καλυφθούν από το προσωπικό του, συμβάσεις έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ.

Κύριε Υπουργέ, να καταθέσετε στα Πρακτικά αυτές τις προθήκες και να διανεμηθούν παρακαλώ.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Τις καταθέτω, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Πολιτισμού κ. Πέτρος Τατούλης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες διορθώσεις και προσθήκες, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Θα δώσω το λόγο τώρα στην εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας κ. Παπαδημητρίου.

Ορίστε, κυρία Παπαδημητρίου, έχετε το λόγο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Πριν μπω στα άρθρα, κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν δευτερολόγησα, δεν μπορώ να αντισταθώ στον πειρασμό να πω μερικά πράγματα μετά την ακρόαση των εισηγήσεων των συναδέλφων, κυρίως της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Θα ήθελα να πω με κάθε ειλικρίνεια ότι πίστευα και πιστεύω ότι είναι όντως εξαιρετικά κακό, κάκιστο, θα έλεγα, ρατσιστικό να ενοποιεί κανείς τα άτομα ή τις ομάδες ατόμων βάσει των οποιωνδήποτε κοινών χαρακτηριστικών: χρώμα, φύλο, εθνικότητα, θρησκεία ή τιδηποτε άλλο. Αλλά διακινδυνεύω σήμερα μια εξαίρεση. Θεωρώ ότι το να είσαι ΠΑΣΟΚ ομαδοποιεί τους ανθρώπους και έχει ήδη εγγράψει κάποια χαρακτηριστικά ανεξίτηλα, τουλάχιστον στην κοινοβουλευτική τους έκφραση.

Γι' αυτό προτείνω, όταν τελειώσετε τη συγγραφή της «μαύρης βίβλου» για τα έργα και τις ημέρες της Νέας Δημοκρατίας, να αρχίσετε τη συγγραφή –αν δεν μπορείτε να κάνετε τη διαγραφή– των πράσινων μύθων, των μυθευμάτων, των πράσινων θέσεων και των αντιθέσεων των ατόμων, των μεταξύ σας αντιθέσεων, σε αυτές τις ίδιες θέσεις και κυρίως των πράσινων παγιωμένων κοινοβουλευτικών πρακτικών σας. Είναι πάγια διαχρονική πρακτική σας –από το ζιβάγκο μέχρι σήμερα– να θεωρείτε ότι όλα γεννώνται και πεθαίνουν στο δικό σας κυβερνητικό διάnuσμα: «Όλα γεννήθηκαν το 1981 και το 1993, όλα πέθαναν το '89 και το 2004».

Θεωρώ ότι είναι απαράδεκτο το 2005, κύριοι συνάδελφοι, να ασχολείστε μονοσήμαντα, όταν κρίνετε την Κυβέρνηση, τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες, το κυβερνητικό έργο, με αυτό που εσείς θεωρείτε ότι κρύβεται πίσω από τη σκιά ακόμα και των φωτεινότερων ογκόλιθων κάποιας κοινοβουλευτικής πρότασης. Καλό είναι, συνειδητό είναι, ευσυνειδητό είναι να αναγιγνώσκεις κανένας με υποψία τη σκιά, αλλά δείτε και το έργο, δείτε και αυτό που προτείνεται, αναγνωρίστε την αξία του, ψυλλιαστείτε ότι τελικά και επί Σημίτη άρχισε και το δικό σας το κόμμα να αντιλαμβάνεται ότι έχει μια θέση στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Και αυτήν την ευτυχή περίοδο για εσάς τη διαγράψατε σήμερα.

Πιστεύω ότι αυτό πρέπει να αναδειχθεί στην ελληνική κοινωνία, γιατί είθισται μια δεκαπενταετία, που είμαι εδώ μέσα, να θεωρώ ότι οι εισηγητές, εμείς που επιλεγόμαστε από τις κοινοβουλευτικές μας ομάδες να εισηγηθούμε ένα νομοσχέδιο, εκφράζουμε το κόμμα μας –αν θέλετε, και το κόμμα μας.

Δεν είναι δυνατόν η συμπαθέστατη και φίλη συνάδελφος εισηγήτρια να λέει ότι ο εθελοντισμός δεν χρειάζεται θεσμικό πλαίσιο και να σηκώνεται...

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Δεν είπα αυτό!

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Το είπατε. Κοιτάξετε τα Πρακτικά.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Σας παραπέμπω στην ομιλία μου!

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Με συγχωρείτε, να ελέγξετε τα Πρακτικά, σας άκουσα με ευλάβεια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Άλλα λέτε εσείς, άλλα λέμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Θέλετε να σεβαστείτε το οκτάλεπτό μου;

ΧΡΥΣΗ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρία συνάδελφε, σας παρακαλώ!

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κυρία Αράπογλου, δεν ήσασταν στην Αίθουσα, αν δεν απατώμαι, την ώρα που...

ΧΡΥΣΗ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Απατάσθε!

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Μπορεί, συγγνώμη. Αν ήσασταν...

ΧΡΥΣΗ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Μπορώ να σας πω και σε ποιο σημείο ακριβώς το είπα η κ. Τζακρή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Παρακαλώ όχι δια-

κοπές!

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Οι περισσότεροι από τους Βουλευτές θεωρώ...

ΧΡΥΣΗ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Μας προσβάλλετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας παρακαλώ. Όχι διακοπές. Έχετε το δικαίωμα να εγγραφείτε και να μιλήσετε.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Δεν προσβάλλω κανέναν. Τον καθέναν από μας, μας προσβάλλει ο τρόπος που εκφέρουμε αυτό που πιστεύουμε και κυρίως αυτό που δεν πιστεύουμε, μόνο και μόνο για να κάνουμε αντιπολίτευση!

Ο κ. Γείτονας ανεγνώρισε την ανάγκη θεσμοθέτησης. Αρκετοί συνάδελφοι ανεγνώρισαν, αλλά οι περισσότεροι συνάδελφοι άρχισαν ως κασσάνδρες –για να μην πω ως καφετζούδες– να ερμηνεύουν ότι τελικά ο στόχος της Νέας Δημοκρατίας, του ίδιου του Πρωθυπουργού, ήταν να διορίσει είκοσι τέσσερα άτομα!

Μα, σας ακούει ο ελληνικός λαός, που εν πάση περιπτώσει ... (Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριοι συνάδελφοι σας παρακαλώ!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Μας αφαιρείτε το δικαίωμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: ...ανεξίτηλα έχει συνδέσει τη μνήμη του με τα έργα και τις ημέρες σας, κύριε Δήμαρχε, σε σχέση με διορισμούς, σε σχέση με εξαγορά διορισμών και αυτό ούτε μας αγγίζει, ούτε μας χαρακτηρίζει!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Επαναλαμβάνω, μας αφαιρείτε το δικαίωμα;

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Στο κάτω-κάτω της γραφής να πούμε με ειλικρίνεια και παρηγοσία, πριν έλθει το νομοσχέδιο στη Βουλή, ο κύριος Πρωθυπουργός ανακοίνωσε ποιος θα προεδρεύει αυτού του οργανισμού και τον επέλεξε μεταξύ ανθρώπων κύρους, ήθους, παιδείας αποδεδειγμένης και εστεμμένης με ακαδημαϊκούς τίτλους που δεν αμφισβητεί κανένας. Και ήλθαν σήμερα εδώ έμπειροι συνάδελφοι αμειβόμενοι, όπως και εγώ, με το δεδομένο λογικό αντιμίσθιο να κρίνουν εάν μεικτά 5.000 ευρώ είναι πολύ μεγάλος μισθός; Βεβαίως δεν ανταποκρίνεται...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Δεν είναι;

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ακούστε, κύριε Δήμαρχε. Όλοι έχουμε επίγνωση των αναγκών του ελληνικού λαού, αλλά έχουμε όλοι επίγνωση του έργου που καλείται να προσφέρει ο άνθρωπος, που αναλαμβάνει το ρόλο που προδιαγράφει το νομοσχέδιο ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Δεν είναι πολλά 5.500 ευρώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε!

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: ...και το να λαϊκίζουμε, θεωρώντας ότι θα βρούμε ανθρώπους θυσίας, ή μεταξύ των εθελοντών μη αμειβομένων, νομίζω ότι είναι όχι απλώς ουτοπία, αλλά ντροπή να το συζητάμε εδώ και μάλιστα παρόντος του εξαιρετικού κ. Σιγμόγλου, τον οποίο εγώ τουλάχιστον, ως Ελληνίδα, ευχαριστώ πάρα πολύ που απεδέχθη την πρόταση του Πρωθυπουργού.

Και να έλθω, ως εισηγήτρια του νομοσχεδίου, να πω εν τάχει τα των άρθρων. Τα άρθρα 1 και 2 σαφέστατα αναφέρονται στους στόχους τους οποίους όλοι οι ομιλητές, όλων των κομμάτων, εξήντησαν υπέρ ή κατά.

Ερχόμενη στα άρθρα 3 και 4 ακριβώς για να υπάρχει η λιτότητα και για να υπάρχει η ευελιξία, επιλέγεται ένα τριπρόσωπο διοικητικό συμβούλιο. Ο πρόεδρος και ο διευθύνων σύμβουλος είναι το ίδιο άτομο. Δύο όργανα διοίκησης, ο πρόεδρος και το ΔΣ. Οι αρμοδιότητες του ΔΣ αφορούν στη διαμόρφωση των γενικών κατευθύνσεων της πολιτικής, στην άσκηση υπεύθυνης οικονομικής εποπτείας, έγκριση προϋπολογισμών πιθανών αναθεωρήσεων, ισολογισμού και κάθε συναφούς οικονομικού περιεχομένου πράξης. Η σαφής αναφορά, κύριοι συνάδελφοι, της αρμοδιότητας του προέδρου-διευθύνοντος συμβούλου, σηματοδοτεί την πολιτική επιλογή μας για συγκέντρωση σε μονοπρόσωπη κορυφή πυραμίδας της δύναμης, άρα και της

δυνατότητας για λήψη αποφάσεων για αμεσότητα δράσης, αλλά και για αυτονομία εκπομπή του κύρους, που απαιτεί ο ρόλος του διαμεσολαβητή μεταξύ πολιτείας και πολιτών, κυρίως όταν το διακύβευμα αφορά στην υπηρετήση ύψιστου ιδεώδους.

Ο οργανισμός διαρθρώνεται σε τέσσερα τμήματα: εθελοντισμός, προγραμματισμός, διεθνείς και δημόσιες σχέσεις, διοικητική και οικονομική υποστήριξη. Αναγνωρίζονται έξι κύριοι τομείς παρέμβασης του οργανισμού, συνιστώνται έξι θέσεις ειδικών συμβούλων, εθελοντισμού, μελέτης, εκτέλεσης έργου, οικολογίας, ανθρωπιστικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων μαζί, στρατηγικής και επικοινωνίας. Αυτά απηχούν τις παγκόσμιες επιλογές και τις παγκόσμιες επιλογές για τους τομείς εθελοντικής παρέμβασης.

Γι' αυτό, δεν μπορεί να καταλάβω τον πανικό σας γιατί δεν κάναμε διάλογο, γιατί δεν φωνάξαμε. Είναι ανάγκη να τετραγωνίσουμε όλους τους κύκλους εμείς, όταν είναι τετραγωνισμένοι από το σύνολο της πανανθρώπινης κυβερνητικής εκπροσώπησης; Έλεος, κύριοι συνάδελφοι!

Για τις ανάγκες της υποστήριξης του «ΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΩΝ», συνιστώνται είκοσι τέσσερις θέσεις προσωπικού, δώδεκα ΠΕ και δώδεκα διοικητικών γραμματέων, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Με διυπουργική απόφαση θα καθοριστούν τα του τρόπου πρόσληψης και θα ήθελα πραγματικά να ανατρέξω στα περισσότερα νομοθετήματα των ιδρύσεων της «ΘΕΜΙΣ», της «ΘΕΤΙΣ», όλων των θυγατρικών εταιρειών, των προσφιλών στον κ. Βενιζέλο, για να δω πού δεν υπήρξε παρέκκλιση, κύριοι συνάδελφοι, έτσι για να φρεσκάρω τη μνήμη σας.

Οι δαπάνες λειτουργίας του οργανισμού βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, βεβαίως, ενώ οι πηγές χρηματοδότησης στοχεύουν τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των διεθνών οργανισμών, άλλα πηγές κρατικές και κύρια ιδιωτικές.

Η απαιτούμενη διαφάνεια επιβάλλει την υποχρέωση του οργανισμού να υποβάλει στον Υπουργό Πολιτισμού –άρα και στη Βουλή των Ελλήνων- αναλυτικό απολογισμό, ισολογισμό και έκθεση πεπραγμένων. Τα τρία τελευταία άρθρα προβλέπουν την κατάρτιση εσωτερικών κανονισμών για ανάθεση και εκπόνηση μελετών, παροχή υπηρεσιών, για διενέργεια προμηθειών, για προκήρυξη διαγωνισμών, για σύναψη, εκτέλεση και λύση συμβάσεων.

Αυτονομία πρέπει και κάτι άλλο να προβλεφθεί, διότι τα του εθελοντισμού έχουν από καιρό πάψει –ή τουλάχιστον από το 2001- να αφορούν μονοσήμαντα στην εθνική νομοθεσία κάθε κράτους, που συγκροτεί το πλαίσιο, όπως μας υπαγόρευσε ο ΟΗΕ.

Στο τέλος, ορίζεται ως όρος έναρξης ισχύος του νόμου η δημοσίευσή του σε ΦΕΚ και υπάρχει μία τροπολογία που κατέθεσα, κύριε Υπουργέ, που μάλλον θα συζητηθεί μετά τα άρθρα.

Έτσι δεν είναι, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Μάλιστα, κυρία Παπαδημητρίου.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει η εισηγήτρια του ΠΑΣΟΚ η κ. Θεοδώρα Τζάκρη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, που μόλις ολοκλήρωσε την εισήγησή της, μάλλον αισθάνθηκε άβολα από τις τοποθετήσεις μας, αλλιώς δεν εξηγείται γιατί έχει χάσει την ψυχραιμία της στην προκειμένη περίπτωση εξαπολύοντας προσωπικές επιθέσεις εναντίον εμού...

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Λίγο σεβασμό, κοριτσάκι μου!

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ούτε εσείς επιδείξατε σεβασμό.

Εξαπέλυσε, λοιπόν, προσωπικές επιθέσεις εναντίον εμού και προσομιλούντων συναδέλφων, επιχειρώντας μάλιστα να διαστρεβλώσετε και τα λεγόμενά μου, που ευτυχώς καταγράφηκαν και στα Πρακτικά, αλλιώς δεν θα μπορούσα να έχω αποδείξεις ούτε και γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρία Τζάκρη, σας

παρακαλώ να απευθύνεστε προς το Προεδρείο, διότι έτσι λέει ο Κανονισμός.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Της τα καταθέτω, λοιπόν, στα Πρακτικά με συγκεκριμένες προτάσεις, αν θέλει κάποια στιγμή να εισηγηθεί ξανά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί εκτός από τους ορισμούς του ΟΗΕ που μας παρέθεσε, νομίζω ότι έχουμε να πούμε και πιο ουσιαστικά πράγματα.

Ας μπορούμε, όμως, στην ουσία του νομοσχεδίου. Θα ήθελα, μάλιστα, να έχω, εάν μου επιτρέπετε, μια δευτερολογία, επειδή νομίζω ότι αυτά τα δυο θα συμπυκνωθούν σε όσα προεμφάνισαν στη συζήτηση επί της αρχής.

Θεωρώ ότι ακόμη και σήμερα, δηλαδή μετά τη συζήτηση επί της αρχής, δεν έχω αντιληφθεί ακόμα σ' αυτή την Αίθουσα, κύριε Υπουργέ, την αναγκαιότητα που σας οδήγησε να δημιουργήσετε αυτόν τον οργανισμό, από τη στιγμή που και η Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλα Υπουργεία θα μπορούσαν και έχουν τη δυνατότητα μέσα από σωστό συντονισμό να προσεγγίσουν, να αναδείξουν, αλλά και να στηρίξουν το εθελοντικό κίνημα.

Ο κύριος Υπουργός, στην τοποθέτησή του στη συζήτηση επί της αρχής, εξήγησε τη ρητορική του δεινότητα, προσπαθώντας να αναλύσει το τι εστίν λαϊκισμός, χωρίς όμως να αναφερθεί στα επιμέρους στοιχεία της κριτικής μας, γιατί μπορεί μεν να μας κατηγορείτε ότι δεν διαβάσαμε το νομοσχέδιο, αλλά νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι εσείς δεν ακούσατε τίποτα απ' όσα είπαμε σ' αυτή την Αίθουσα, διότι δεν περιοριστήκαμε μόνο στην κριτική για την αναξιοκρατία και τη διαφάνεια, αλλά ξεδιπλώσαμε μία σειρά επιχειρημάτων και μια συγκεκριμένη και ολοκληρωμένη πρόταση αναφορικά με το πώς θα έπρεπε να καταρτιστεί το νομοσχέδιο για τον εθελοντισμό στην Ελλάδα σήμερα.

Από εκεί και πέρα, νομίζω ότι παραμένουν αναπάντητα βασικά ερωτήματά μας όπως γιατί δεν συστήσατε μια κυβερνητική επιτροπή στο παρόν νομοσχέδιο –στη δική σας λογιστική, όχι ότι είναι δική μας πρόταση- αφού επιλέξατε να δημιουργήσετε έναν οργανισμό ο οποίος δεν έχει καμία αυτονομία και καμία αυτοτέλεια.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Εκ των πραγμάτων, εμείς νομοθετούμε, όχι εσείς.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Περαιτέρω, στο χρόνο που ήσασταν στην αντιπολίτευση, έχω να σας θυμίσω ότι συμφωνούσατε με μας, σαν κυβέρνηση, όταν υπήρχε και κοινωνική συναίνεση. Εδώ, δεν μιλήσατε με κανέναν και παραπέμπω και στα λόγια του κ. Κοσίωνη, ο οποίος σας έφερε και την έγγραφη διαμαρτυρία της ΚΕΔΚΕ.

Από εκεί και πέρα, προσφεύγω στο εγχειρίδιο προσανατολισμού με τίτλο «Εθελοντισμός και νομοθεσία του Ο.Η.Ε.», το οποίο παρουσιάστηκε πραγματικά στην 111η Συνέλευση της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης το Σεπτέμβριο του 2004 στη Γενεύη, όπου εκεί δεν προτείνεις στις χώρες –οι οποίες αναλαμβάνουν και εθνικές υποχρεώσεις- να συστήσουν οργανισμούς του είδους που φέρνετε εσείς σήμερα στη Βουλή.

Ίσα-ίσα εκεί οι συγκεκριμένες αποφάσεις μιλούν για νόμους-πλαίσια, οι οποίοι στόχο έχουν να ρυθμίσουν τις σχέσεις των εθελοντικών φορέων, κυρίως των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των Υπουργείων, με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και πάνω από όλα με τις εθελοντικές οργανώσεις, ώστε αυτές οι τελευταίες να μπορούν να αναπτύξουν αυτόνομες και όχι κρατικά εξαρτημένες δράσεις.

Σε κάθε περίπτωση, κύριε Υπουργέ, δεν φτιάχνουμε έναν οργανισμό μόνο και μόνο για να μπορούμε να συμμετάσχουμε σε διεθνή fora. Νομίζω ότι εξετάζουμε πάνω από όλα τη χρησιμότητά του και τη σκοπιμότητά του στην εσωτερική έννομη τάξη.

Συνεχίζοντας λέω ότι μάλλον και σεις αισθάνεστε άβολα, γιατί διαφορετικά δεν θα προσπαθούσατε να διασκεδάσετε τα περί των διορισμών και εν πάση περιπτώσει των προσλήψεων, μιλώντας για αξιοποίηση χορηγιών και προγραμμάτων. Στο κάτω-κάτω νομίζω ότι αυτό δεν μπορείτε να το πράξετε με καμία υποδομή, σύμφωνα με το συγκεκριμένο οργανισμό.

Από εκεί και πέρα, όσον αφορά το σχολιασμό επί των άρθρων, ήθελα να πω τα εξής: Στο άρθρο 2β' μιλάτε για τη δια-

χείριση των πόρων από τη δράση του οργανισμού. Για ποια δράση, όμως, μιλάτε; Ποια δράση μπορεί να έχει αυτός ο οργανισμός, αφού ξεκαθαρίζετε ότι τα έσοδα θα είναι συγκεκριμένα από κάποιους φορείς; Νομίζω ότι μέσα από αυτή τη δράση του δεν διαφαίνεται τι πόρους μπορεί να αναπτύξει ο οργανισμός.

Περαιτέρω μιλάτε για τη χάραξη και την ολοκλήρωση του εθελοντικού έργου, χωρίς να δίνετε έναν ορισμό του εθελοντικού έργου, τι είναι και τι περιλαμβάνει. Ακόμα δεν αναφέρεστε με ποια μέσα μπορεί να γίνει αυτό.

Στο άρθρο 2, παράγραφος 2στ' αφήνετε ανοικτό το ενδεχόμενο ανάθεσης κοινωνικού έργου σε ιδιώτες μέσω του οργανισμού, με την αναφορά ότι μεταξύ των στόχων του οργανισμού περιλαμβάνεται και η ανάθεση του αναγκαίου μη εθελοντικού τμήματος των εργασιών σε εξειδικευμένους φορείς ή πρόσωπα του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Περαιτέρω στο άρθρο 2, παράγραφος 2ζ' λέτε ότι θα δημιουργήσετε και περιφερειακά γραφεία για τα οποία κανείς δεν ξέρει το κόστος, αγνοώντας παράλληλα τις ήδη υπάρχουσες δομές της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα σημείο αναφοράς, παρά να δημιουργήσουμε κάτι αβέβαιο και ασαφές από την αρχή. Εντυπωσιακός επίσης είναι και ο τρόπος με τον οποίο θα επιλέγονται τα υψηλόβαθμα στελέχη του οργανισμού.

Στο άρθρο 4 λέτε ότι το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού και συγκεκριμένα ο πρόεδρος και τα δύο μέλη του ΔΣ θα διορίζονται απευθείας από τον Υπουργό Πολιτισμού και θα στελεχώνονται από προσωπικότητες. Τι είδους προσωπικότητες; Με τι συνεισφορά και ποια εμπειρία; Μοναδικό κριτήριο είναι να αποτελούν προσωπικότητες από τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο. Καταλαβαίνετε ότι είναι τελείως ασαφής ο προσδιορισμός τους και σε συνδυασμό με το άρθρο 12, καταλαβαίνει κανείς το μέγεθος της αδιαφάνειας και της αναξιοκρατίας που δημιουργείται. Ο δε πρόεδρος του ΔΣ θα επιλέγει και τα υπόλοιπα μέλη, ενώ αφήνετε τη δυνατότητα, όλες οι προσλήψεις του διοικητικού προσωπικού ξεκάρφα να γίνονται κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, δηλαδή εκτός του ΑΣΕΠ. Και νομίζω ότι είναι μόνο αυτός ο λόγος που επιλέξατε τη δημιουργία ενός προσώπου έξω από το δημόσιο τομέα.

Δημιουργείτε υψηλόβαθμα κρατικές θέσεις, τις οποίες θα στελεχώσουν πρόσωπα που θα ασχολούνται επαγγελματικά με τον εθελοντισμό, μια λογική η οποία είναι εντελώς ασύμβατη με την έννοια του ίδιου του εθελοντισμού, όπως καταδείξαμε και στη συζήτηση επί της αρχής.

Περαιτέρω ο πρόεδρος θα αμείβεται με μηνιαίο μισθό 5.500 ευρώ. Το πρόσωπο δηλαδή που θα είναι επιφορτισμένο με τη στήριξη και τη διάδοση του εθελοντικού κινήματος στην Ελλάδα θα είναι επαγγελματίας μισθοφόρος. Δηλαδή νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι επαναφέρουμε την εποχή και τις μεθόδους των Σταυροφοριών μέσα σ' αυτήν την Αθήνα.

Τα δύο μέλη του διοικητικού συμβουλίου θα παίρνουν 25.000 ως αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε δύο συνεδριάσεις του ΔΣ και ο νομικός σύμβουλος, ο οποίος θα επιλέγεται με απροσδιόριστα κριτήρια, θα λαμβάνει ετήσια αποζημίωση 30.000 ευρώ, σύμφωνα με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου που συνοδεύει το νομοσχέδιο. Επιβαρύνετε, δηλαδή, τον κρατικό προϋπολογισμό με ένα κόστος το οποίο κατανέμεται στις 750.000 ευρώ για μισθούς, 150.000 ευρώ για λειτουργικά έξοδα και 300.000 ευρώ για την αγορά απροσδιόριστου εξοπλισμού, δηλαδή σύνολο 1.200.000.000 ευρώ. Και φυσικά το κόστος αυτό είναι κατά την πρώτη φάση λειτουργίας του οργανισμού, γιατί στη δεύτερη φάση προβλέπεται η ίδρυση περιφερειακών γραφείων με κόστος απροσδιόριστο, τουλάχιστον από το παρόν νομοσχέδιο.

Νομίζω ότι είναι απαράδεκτο να διαθέσετε τέτοια ποσά για μισθούς και λειτουργικά έξοδα, από τη στιγμή που με την ίδια λογική και με λιγότερα χρήματα θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία για την ενημέρωση και τη διάδοση των αξιών του εθελοντισμού.

Περαιτέρω, στο άρθρο 6δ' λέτε ότι ορίζει τους προϊσταμένους των τμημάτων του οργανισμού ο πρόεδρός του, ο οποίος

μπορεί και να τους καταργεί όταν κρίνει ότι δεν λειτουργούν σωστά. Θεωρούμε ότι δίνετε υπερεξουσία στον πρόεδρο, ενώ το όργανο αυτό θα μπορούσε να λειτουργεί και πιο συλλογικά.

Στο άρθρο 9γ' μιλάτε για την ανάπτυξη του διαδικτύου ως πόρου του εθελοντικού έργου. Αλήθεια, πώς και με ποιο τρόπο μπορεί να γίνει αυτό;

Στο άρθρο 10β' μιλάτε για την κατάρτιση και εφαρμογή προγράμματος διαφημιστικής εκστρατείας για θέματα που αφορούν το έργο του οργανισμού. Με ποιες προϋποθέσεις, ποιους πόρους και ποια κριτήρια; Τουλάχιστον να μας πείτε ποια θα είναι αυτή η διαφήμιση. Στο κάτω κάτω, έπρεπε να συσταθεί ένας καινούργιος οργανισμός για να ευαισθητοποιηθεί ο κόσμος μέσα από μια διαφημιστική εκστρατεία;

Αναφέρεστε σε είκοσι τέσσερις θέσεις προσωπικού, όταν αυτός ο οργανισμός θα μπορούσε να στελεχωθεί με άλλες υπηρεσίες, όπως άλλωστε το προβλέπετε και εσείς.

Με το άρθρο 15 εξαιρείτε αυτόν τον Οργανισμό από το δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Του δίνετε μια αυτονομία, αλλά από την άλλη τον αφήνετε τάχα αυτόνομο να κάνει προσλήψεις, να διαχειρίζεται τους πόρους του και να διενεργεί διαφημιστικές εκστρατείες.

Κύριε Υπουργέ, το νομοσχέδιο διακατέχεται από μία συντηρητικά καχύποπτη λογική, η οποία αδυνατεί να εμπιστευτεί την ελεύθερη βούληση και δράση της κοινωνίας των πολιτών, την οποία προσπαθεί να χειραγωγήσει με προφανή τρόπο. Ενδεικτικό αυτών των προθέσεων είναι ότι στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του νομοσχεδίου αναφέρεται ότι μεταξύ των αποστολών του οργανισμού περιλαμβάνεται η χάραξη και ολοκλήρωση του εθελοντικού έργου, εισάγει, δηλαδή, ξεκάρφα την αντίληψη ότι το εθελοντικό έργο οφείλει να καθοδηγείται από κρατικές πηγές. Κατά συνέπεια αφαιρείτε ουσιαστικά από την κοινωνία των πολιτών το οποιοδήποτε δικαίωμα αυτενέργειας.

Με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο επιχειρείτε να αποδυναμώσετε ένα από τα πιο ζωντανά και δυναμικά κομμάτια της ελληνικής κοινωνίας και οι συνέπειές του φοβάμαι ότι θα είναι καταστρεπτικές για το εθελοντικό κίνημα για τους λόγους που προανέφερα και κατά την ομιλία μου επί της αρχής. Δημιουργείτε μία τεράστια μαύρη τρύπα αναξιοκρατίας και αδιαφάνειας, μέσα στην οποία θα εξαφανίζονται ετησίως μεγάλα χρηματικά ποσά, χωρίς να μπορεί κανείς να ελέγξει το πού και με ποιο τρόπο διατίθενται. Για το λόγο αυτό καταψηφίζουμε και επί των άρθρων.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κοσιώνης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Κύριε Πρόεδρε, η τοποθέτησή μας επί της αρχής το πρωί, το είδος της τοποθέτησής μας συνολικά για τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου και η καταψήφισή του δεν αφήνουν περιθώρια να μιλήσεις επί των άρθρων, διότι μπορεί να βρεις ενδεχομένως κάτι σ' ένα-δύο άρθρα και να πιστέψουν κάποιοι ότι τα ψήφισες.

Κύριε Πρόεδρε, εδώ που τα λέμε, στην πρακτική εφαρμογή του νομοσχεδίου, τα λέει όλα το άρθρο 15, το οποίο αναφέρει τα εξής: «Δεν εφαρμόζονται στον Οργανισμό οι διατάξεις που ισχύουν για το Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις των τομέων τούτων και τις εταιρείες που άμεσα ή έμμεσα ανήκουν στο Δημόσιο και ιδίως εκείνες που αναφέρονται στις προσλήψεις προσωπικού οποιασδήποτε φύσης, αμοιβές, υπηρεσιακή κατάσταση...» κλπ.

Κύριε Πρόεδρε, όπως είναι επόμενο, εμείς καταψηφίζουμε και τα άρθρα χωρίς συζήτηση.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Κοσιώνη.

Το λόγο έχει ο κ. Λεβέντης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι υπάρχει ανάγκη για ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο για τα θέματα του εθελοντισμού, της κοινωνίας των πολιτών και των μη

κυβερνητικών οργανώσεων. Υπάρχουν, βέβαια, πολλά προβλήματα και θέματα, από τα οποία κάποια περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο, όπως προβλήματα που έχει η ανθρωπότητα και οι χώρες του Τρίτου Κόσμου, προβλήματα από τις μεγάλες καταστροφές, αλλά και γενικότερα.

Από την άλλη πλευρά, το Υπουργείο Πολιτισμού είχε μία μεγάλη εκκρεμότητα όσον αφορά αυτά τα θέματα. Διαχειρίζονταν μεγάλα ποσά για ενισχύσεις διαφόρων οργανώσεων, χωρίς να έχει νομοθετικό πλαίσιο. Εμείς περιμέναμε ένα νομοσχέδιο που να περιλαμβάνει όλα αυτά τα θέματα και να τα λύνει.

Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό το σχέδιο νόμου δεν θα επιτύχει να δώσει λύσεις, διότι δεν υπάρχει διαβούλευση και συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως είναι τα Υπουργεία, οι εθελοντικές οργανώσεις, ο «ΑΘΗΝΑ 2004» κ.ο.κ.. Πιστεύουμε ότι θα έπρεπε να είχε προηγηθεί αυτή η διεργασία.

Ακόμα, το ίδιο το νομοσχέδιο έπρεπε να ενσωματώσει μέσα όργανα, τα οποία να προωθούν αυτόν τον διάλογο και τη διαβούλευση. Αυτά τα πράγματα δεν έχουν γίνει. Αναφέρθηκα άλλωστε το πρωί και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στις έντονες διαμαρτυρίες της ΚΕΔΚΕ.

Μ' αυτό το σκεπτικό, εμείς θεωρούμε ότι το άρθρο 1, που αφορά την ανάγκη σύστασης, είναι απαραίτητο και θα συμφωνήσουμε.

Ως προς το άρθρο 2, που αφορά την αποστολή και τους στόχους, υπάρχουν κάποιες αναδιατάξεις. Εδώ αναφέρονται κάποιες πολύ σημαντικές έννοιες και πιστεύω ότι, έστω και στην εισηγητική έκθεση που στην ουσία δεν υπάρχει, θα μπορούσε να γίνει μία προσπάθεια ερμηνείας αυτών, καθώς και για τον πώς ο νομοθέτης αντιλαμβάνεται την αξιοποίηση του εθελοντικού ιδεώδους. Αυτή είναι μία ιδιαίτερα σημαντική έννοια και σε κάποιο σημείο του νομοσχεδίου θα έπρεπε να αναλύεται.

Το άρθρο 2 στην παράγραφο 1β' αναφέρεται στη διαχείριση των πόρων από τη δράση του. Ποια είναι αυτή η δράση του εθελοντικού κινήματος, για να γίνει αντίστοιχα η διαχείριση των πόρων; Εδώ τίθενται σημαντικές έννοιες, στις οποίες δεν υπάρχει καμία προσέγγιση.

Η παράγραφος 1γ' αφορά τη χάραξη και ολοκλήρωση του εθελοντικού έργου. Ποιο είναι το εθελοντικό έργο που υπάρχει μέχρι τώρα; Σε ποια κατεύθυνση θα είναι η χάραξη και πώς θα ολοκληρωθεί; Όλη αυτή η δραστηριότητα είναι συμπληρωματική; Υπάρχουν ασάφειες οι οποίες επιδέχονται πολλαπλές ερμηνείες, όπως παραδείγματος χάριν στην παράγραφο 2δ', όπου αναφέρεται ότι «στόχος του οργανισμού είναι «η υποστήριξη της συγκρότησης αυτοτελών εθελοντικών τοπικών και θεματικών ομάδων εργασίας, τις οποίες μπορεί να θέσει υπό την αιγίδα του για να συντονίσει και να διευκολύνει το έργο τους».

Εδώ, δεν γίνεται σαφές ποιο έργο θα συντονίσει. Αυτό που υπάρχει μέχρι τώρα; Αυτό το οποίο υπάρχει και παράγεται μέσω των άλλων οργάνων από άλλα Υπουργεία, μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης; Και τι σημαίνει να το θέσει υπό την αιγίδα του; Είναι μια δύσκολη έννοια για ένα φιλελεύθερο κίνημα.

Στο άρθρο 2 παράγραφος 2η' αναφέρονται τα εξής: «Ο συντονισμός των σχετικών δράσεων για την αποτελεσματική αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Δημοσίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης...». Αυτός ο συντονισμός έπρεπε από κάπου να περνάει. Δεν μπορεί να περνάει μόνο από τον πρόεδρο και τους συμβούλους του. Θα έπρεπε να περνάει από τα όργανα διοίκησης. Και επειδή με το άρθρο 3 προβλέπονται ως όργανα διοίκησης το διοικητικό συμβούλιο με δύο μέλη και ως τρίτο μέλος το διευθύνοντα σύμβουλο και πρόεδρο, θα έλεγε κανείς ότι ένα ολιγομελές διοικητικό συμβούλιο είναι οικονομικό και ευέλικτο. Ορίζεται, όμως, από τον εκάστοτε Υπουργό και δεν υπάρχει σ' αυτό καμιά άλλη συμμετοχή. Θα μπορούσαν να υπάρχουν και άλλα δύο μέλη που να είναι εκλεγμένα με διαφορετικό τρόπο.

Θα θέλαμε επίσης να προτείνουμε ένα τρίτο όργανο, για το οποίο υπάρχει εμπειρία και στο Υπουργείο Εξωτερικών και έτσι θα μπορούσαμε να δούμε τα θετικά αυτής της εμπειρίας και να διορθώσουμε τα αρνητικά. Να συσταθεί με υπουργική απόφαση μια συμβουλευτική επιτροπή για θέματα εθελοντισμού, στην οποία θα συμμετέχουν κατά περίπτωση εκπρόσωποι των

εμπλεκόμενων φορέων των άλλων Υπουργείων. Να συμμετέχουν, επίσης, εκπρόσωποι των εθελοντικών οργανώσεων. Μέσω της υπουργικής απόφασης θα βρεθεί ο τρόπος με τον οποίο θα επιλέγονται οι εκπρόσωποι αυτών των οργανώσεων.

Όσον αφορά τις αρμοδιότητες του προέδρου, καθώς και την υπηρεσιακή διάρθρωση του οργανισμού, όλα αυτά παραπέμπουν σ' έναν οργανισμό μιας γενικής διεύθυνσης ή μιας διεύθυνσης ενός Υπουργείου.

Δεν καταλαβαίνουμε, κύριε Υπουργέ, γιατί τα θέματα του προσωπικού, των προσλήψεων, των αναθέσεων κλπ., δεν ακολουθούν τις κείμενες διατάξεις. Δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε σ' αυτό το θέμα. Να συμφωνήσουμε με το ότι υπάρχει μία οργανωμένη γενική διεύθυνση, αλλά δεν καταλαβαίνουμε γιατί αυτός ο οργανισμός θα λειτουργεί με τις διαδικασίες των άρθρων 14 και 15 για το προσωπικό και για τις προσλήψεις του έξω από τις κείμενες διατάξεις.

Επίσης δεν μπορούμε να δεχτούμε το να έχετε έξι ειδικούς συμβούλους, που θα είναι διαφορετική η σχέση εργασίας τους, οι μισθοί τους κλπ., απέναντι στους κανονικούς υπαλλήλους αυτής της διεύθυνσης, οι οποίοι θα πρέπει να είναι καθ' όλα ικανοί για να επιτελέσουν αυτό το έργο.

Εμείς δεν συμφωνούμε μ' αυτές τις λογικές, δηλαδή με τη μερική ιδιωτικοποίηση βασικών τομέων και διευθύνσεων της Δημόσιας Διοίκησης και γι' αυτό αυτά τα άρθρα τα καταψηφίζουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών. Το λόγο έχει η κ. Σχοιναράκη-Ηλιάκη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Δεν θα απαντήσω στην εισαγωγή της εισηγήτριας της Πλειοψηφίας σε καμιά περίπτωση. Τον καθένα μας τον χαρακτηρίζουν τα λόγια του. Θα σταματήσω, όμως, σε μια πρωινή φράση και σε μια άλλη σε σχέση με τον «ογκόλιθο» του νομοθετικού έργου που είπε η κυρία εισηγήτρια, που εμείς τουλάχιστον αρνούμαστε.

Και αλήθεια, χαρακτηρίζει το σημερινό νομοσχέδιο που συζητούμε ως ογκόλιθο νομοθετικού έργου; Σημαίνει ότι ίσως δεν μπορούμε να αξιολογήσουμε, αν κάνουμε κάτι τέτοιο, τι είναι σοβαρό νομοσχέδιο και τι δεν είναι.

Είπε μάλιστα το πρωί ότι «Σας καλώ να υπερψηφίσετε τη σημαντική αυτή πρόταση του Έλληνα Πρωθυπουργού». Έτσι είπε. Και αναρωτιέμαι εγώ, γιατί άραγε; Ποιο είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πολύ σημαντικό, το πολύ σπουδαίο θεσμικό πλαίσιο που διαμορφώνεται μέσα από αυτό το νομοσχέδιο και εμείς πρέπει να ψηφίσουμε;

Μέχρι σήμερα, νομίζω, στο Υπουργείο Πολιτισμού, με Υπουργό το σημερινό Πρωθυπουργό, τον κ. Καραμανλή, δεν έχετε να παρουσιάσετε καμιά, μα καμιά επιτυχία, ούτε έργο, πέραν της τυπικής γραφειοκρατικής διαδικασίας και της καθημερινότητας που έχει κάθε Υπουργείο. Το ένα είναι αυτό.

Το δυστύχημα βεβαίως είναι ότι όλοι εσείς που αποτελείτε την πολιτική ηγεσία εκθέτετε τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, που αποτελεί την κορυφή της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού, που είναι καθ' ύλην αρμόδιο γι' αυτά τα θέματα και κανένα μα κανένα έργο πνοής δεν φέρει τη δική του υπογραφή στο θέμα του πολιτισμού. Απλώς έχετε χρησιμοποιήσει την υπογραφή του Πρωθυπουργού για ήσσονος σημασίας θέματα - βεβαίως έχει και ο ίδιος την ευθύνη, γιατί ο καθένας μας έχει ευθύνη για το που βάζει την υπογραφή του- ενός οποιοδήποτε Υπουργείου.

Δεν θα σας απαντήσω εγώ προσωπικά, θα σας απαντήσω με ό,τι ακριβώς διάβασα χθες στον Τύπο. Απάντησε ο κ. Αντώνιος στη συνέντευξη των στελεχών του ΠΑΣΟΚ για θέματα πολιτισμού, ότι ο Πρωθυπουργός μετέχει ενεργά και ενημερώνεται συνεχώς για όλα τα θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητές του ως Υπουργού Πολιτισμού. «Ενημερώνεται από ποιον, αλήθεια; Από τον καθρέφτη του;» -αναρωτιέται στο κείμενό του ο αρθρογράφος- «Ποιος Πρωθυπουργός θα ήταν ευτυχής με Υπουργό Πολιτισμού, του οποίου η προσωπική δραστηριότητα τον τελευταίο χρόνο εξαντλείται στο ότι συνάντησε πέντε-έξι πνευματικούς ανθρώπους και πήγε δύο φορές στον κινηματογράφο μ' ένα σκηνοθέτη, μ' ένα συνθέτη και με μία συγγραφέα;». Θα

πρόσθετα εγώ και τα ανοικτά στάδια. Και συνεχίζει: «Με άλλα λόγια, όσο το χαρτοφυλάκιο του Υπουργού Πολιτισμού μένει κλεισμένο στο Μέγαρο Μαξίμου με το επιχείρημα ότι ο Πρωθυπουργός είναι ταυτόχρονα και «πλήρους απασχόλησης Υπουργός», όσο και περισσότερο το Υπουργείο Πολιτισμού θα μοιάζει μ' αυτό που έλεγε ο Αλέν Ρενέ: «Η Αμερική δεν υπάρχει, το ξέρω γιατί έχω πάει».

Αυτή είναι η απάντηση, ή μάλλον θα απαντήσω με μία παλαιότερη φράση ενός πολιτικού, σαν «φροντιστηριακή άσκηση» για το ποιος το είπε, από το δικό σας χώρο είναι: «Καμία χώρα δεν είχε ποτέ στην κατοχή της μεγαλύτερο πολιτιστικό πλούτο από την Ελλάδα και καμία δεν έχει αποδειχθεί πιο καθυστερημένη απ' αυτήν στην αξιοποίησή του». Αυτή ακριβώς η φράση ταιριάζει και σήμερα σ' ό,τι αφορά τη λειτουργία του Υπουργείου Πολιτισμού με Υπουργό τον ίδιο το σημερινό Πρωθυπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή μας είπατε ότι εμείς τονίσαμε πως δεν χρειάζεται θεσμικό πλαίσιο, ακόμα και αν αυτό ειπώθηκε –που δεν ειπώθηκε– γνωρίζετε ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει όλες τις εθελοντικές οργανώσεις; Τι ρόλο, λοιπόν, θα έχει σήμερα μετά την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας;

Βεβαίως, βλέπω ότι το νομοσχέδιο φέρει και την υπογραφή του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Παυλόπουλου, υπό την εποπτεία του οποίου είναι η Γενική Γραμματεία. Εδώ, λοιπόν, πρέπει να μας απαντήσετε.

Συζητούμε σήμερα για ένα πολύ σημαντικό θεσμό, τον εθελοντισμό, που βρίσκεται στην ουσία και στην καρδιά της δημοκρατίας μας, διότι αφορά τον ενεργό πολίτη, τον πολίτη που προσφέρει ανιδιοτελώς υπηρεσίες, έργο και βοήθεια, με αλληλεγγύη στο κοινωνικό σύνολο και στις επί μέρους αδύναμες κοινωνικές ομάδες. Αυτόν τον πολίτη τον έχει πολλή ανάγκη η δημοκρατία και βεβαίως η πολιτεία μας.

Πραγματικά η ορθή λειτουργία της δημοκρατίας μας εξαρτάται από την εθελοντική ενεργοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών για μία σειρά δράσεων, είτε θεωρούνται υψίστης εθνικής σημασίας, όπως ήταν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, είτε πρόκειται για άλλες εξίσου σημαντικές, όπως είναι οι εθελοντές αιμοδότες, οι κινήσεις για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε πληθυσμούς που έχουν ανάγκη κλπ.

Όμως, ο τρόπος με τον οποίο η Κυβέρνηση επιθυμεί να δράσει πάνω σ' αυτό το πολύ μεγάλο ζήτημα του εθελοντισμού, είναι εντελώς λαθεμένος, απηχεί παλαιότερες νοοτροπίες και εφαρμόζει μία κατάφωρη «κρατικίστικη» πολιτική, γιατί ο εθελοντισμός δεν είναι τίποτε άλλο από την αυτόνομη και οργανωμένη κινητοποίηση των ενεργών πολιτών για την επίτευξη ενός σκοπού που χαρακτηρίζεται από δράσεις ανιδιοτελούς προσφοράς και αλληλεγγύης.

Αντ' αυτού, παρατηρούμε τη συγκρότηση ενός ΔΣ, απ' ό,τι τουλάχιστον κατάλαβα, μία και αναφέρθηκε εδώ και ένα όνομα, μπροστά στο οποίο έπρεπε –λέει– να υπάρχει ντροπή να εκφραζόμαστε –δεν ξέρω για ποιους λόγους– που σημαίνει ότι έχετε πλέον τοποθετήσει και τα πρόσωπα.

Εμείς εκ των υστέρων ερχόμαστε εδώ ως Κοινοβούλιο, κύριε Πρόεδρε –και αυτό προσβάλλει το θεσμό του Κοινοβουλίου– να νομιμοποιήσουμε εκ των υστέρων ειλημμένες αποφάσεις και διορισμένα πρόσωπα, με παχυλότατους μισθούς μάλιστα, τη στιγμή που ο ίδιος ο Πρωθυπουργός και προεκλογικά και μετακλογικά εκείνο που διακήρυττε, ήταν ότι θα μειώσει τις σπατάλες, αφού θα λειτουργήσει με σεμνότητα και ταπεινότητα.

Αλήθεια, ποια είναι η σεμνότητα και η ταπεινότητα ενός οργανισμού για τον εθελοντισμό που ονομάζεται «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ», όταν ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του και διευθύνων σύμβουλος –πιθανόν αργότερα να χωρίσουν αυτά, γιατί θα πρέπει να τακτοποιηθούν δύο πρόσωπα και να πάει ένα στο ένα και άλλο στο άλλο– εθελοντικά προσφέρει τις υπηρεσίες του με το καθόλου ευκαταφρόνητο ποσό των 5.500 ευρώ μηνιαίως, όταν 5.500 ευρώ είναι η ετήσια σύνταξη μιας πολύ μεγάλης μερίδας πολιτών;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συνεισφορά της σημερινής Κυβέρνησης στον εθελοντισμό είναι η ίδρυση ενός ακόμα συγκεντρωτικού κρατικού οργανισμού με χρηματοδότηση από

τον κρατικό προϋπολογισμό, επιβαρύνοντας, δηλαδή, ακόμα περισσότερο αυτόν.

Θα μιλήσω όμως και για την προχειρότητα με την οποία είναι φτιαγμένο το νομοσχέδιο. Επειδή είναι ένα νομοσχέδιο πολύ-πολύ σύντομο, θα μπορούσε να έχει τρία άρθρα. Τα κάνετε, όμως, δεκαπέντε –δεν θυμάμαι πόσα ακριβώς είναι– αφού για κάθε τμήμα αφιερώσατε ένα ολόκληρο άρθρο για το ποιες ακριβώς υπηρεσίες θα προσφέρει.

Σας παραπέμπω, όμως, στην έκθεση της επιτροπής της Βουλής, που ακριβώς δείχνει δύο σημεία προχειρότητας αυτού του νομοσχεδίου, που εσείς διαμορφώσατε, μας το φέρατε εδώ και μας το χαρακτηρίσατε και ως «ογκώλιθο».

Εκείνο που θα έλεγα εγώ, είναι ότι τις υπάρχουσες δομές σε όλα τα Υπουργεία δεν τις αξιολογήσατε. Δεν διαμορφώσατε, δηλαδή, ένα νομοσχέδιο αξιοποιώντας, αν θέλετε, την υπάρχουσα δομή, πρώτον και δεύτερον, τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αν θέλετε, με τους οποίους δεν μιλήσατε καν και δεν δεχθήκατε να κληθούν ούτε στην επιτροπή της Βουλής για να τους ακούσουν τουλάχιστον οι συνάδελφοι Βουλευτές, που μετείχαν σ' αυτή, να ακούσουν δηλαδή ποιες ακριβώς σκέψεις και τι οράματα έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για τον εθελοντισμό.

Με αυτή, λοιπόν, την έννοια και για να μη σπαταλώ το χρόνο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω τα εξής:

Καταγράφεται σαφές έλλειμμα παραγωγής πολιτικής και πλεόνασμα ίδρυσης περιπτών και αμφιβόλου αποτελεσματικότητας κρατικών υπηρεσιών και οργανισμών. Είναι εντελώς άστοχη και συντηρητική αυτή η πολιτική της Κυβέρνησης. Δεν πρόκειται να πετύχει ο στόχος, ακόμα και αν ο άδηλος στόχος της ήταν η κρατική κηδεμονία του εθελοντικού κινήματος.

Ο υπό σύσταση οργανισμός είναι αχρείαστος, θνησιγενής. Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν, ξεκινώντας από τα σχολεία, οι άνθρωποι που δίδαξαν Ολυμπιακή Παιδεία, να διδάξουν πραγματικά και να μεταλαμπαδεύσουν στις νέες γενιές στοιχεία εθελοντισμού. Δεν το κάνετε. Φαίνεται τελικά ότι οι μόνοι που θα επωφεληθούν, θα είναι κάποιοι φιλα προσκείμενοι στη Νέα Δημοκρατία.

Με αυτήν την έννοια, σύμφωνα με τα παραπάνω, δεν ψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κυρία Σχοιναράκη.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να κατατεθεί το κείμενο του άρθρου που διάβασε η κυρία συνάδελφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρία συνάδελφε, ο κύριος Υπουργός παρακαλεί το άρθρο που διαβάσατε, να το καταθέσετε στα Πρακτικά. Ούτως ή άλλως θα κατατεθεί.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Νομίζω ότι είπα «φροντιστηριακή άσκηση», κύριε Πρόεδρε και μπορεί ο κύριος Υπουργός να το βρει. Πάντως, είναι δημοσιευμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Δεν το κατάλαβα, κυρία Σχοιναράκη, αυτό. Ο κύριος Υπουργός ζητάει να κατατεθεί το άρθρο, το οποίο διαβάσατε. Σας παρακαλώ, καταθέστε το. Πολύ απλό.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Θα το καταθέσω.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ευαγγελία Σχοιναράκη-Ηλιάκη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Η κ. Γκερέκου έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ζητούσα την ανοχή σας σε σχέση με το χρόνο, αν το δικαιούμαι.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φοβάμαι ότι οι πολίτες που παρακολουθούν σήμερα τη διαδικασία συζήτησης του νομοσχεδίου για την ίδρυση Οργανισμού Εθελοντισμού από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, μάλλον βρίσκονται σε σύγχυση. Την ίδια στιγμή, βέβαια, αντιλαμβάνονται ξεκάθαρα την ανακολουθία που υπάρχει μεταξύ αυτών που λέτε και αυτών που κάνετε ή προτίθεστε να κάνετε.

τε.

Ο ωραιοποιημένος λόγος των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας και κυρίως του Υπουργού, του κ. Τατούλη; Καλών προθέσεων; Ίσως. Ο λόγος, λοιπόν, ο γεμάτος αγαθούς σκοπούς, γεμάτος οραματικούς στόχους για μια κοινωνία με εθελοντική συνείδηση δεν ανταποκρίνεται ούτε στο απειροελάχιστο σ' αυτό που καταθέτετε με το νομοσχέδιο αυτό.

Το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι μόνο σε λάθος κατεύθυνση. Εμείς θεωρούμε ότι είναι και επικίνδυνη η κατεύθυνση στην οποία βρίσκεται. Η λέξη «εθελοντής», αν κάνετε μία έστω ετυμολογική ανάλυση, προέρχεται από το ρήμα «εθέλω». «Εθελοντής» σημαίνει ο θεληματικά προσφερόμενος για κάτι και στη συγκεκριμένη περίπτωση, για κάτι καλό.

Εσείς με το παρόν κρατικιστικό, χειραγωγικό -θα έλεγε κανείς- και σπάταλο νομοσχέδιο καταστρατηγείτε αυτήν την έννοια.

Πέρα από αυτό, κανείς σήμερα δεν είναι εύκολο να ξεκαθαρίσει ποιος είναι στην Αντιπολίτευση και ποιος στην Κυβέρνηση με τις τοποθετήσεις που κάνετε μ' έναν εντελώς αντιπολιτευτικό λόγο στην ίδια την Αντιπολίτευση.

Ας πάρουμε, όμως, τα πράγματα από την αρχή. Και, βέβαια, η ενεργοποίηση και η συμμετοχή των εθελοντών στη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων ήταν πρωτόγνωρη και συγκινητική. Ένα μεγάλο μέρος της επιτυχίας των Αγώνων το οφείλουμε σ' αυτούς τους εθελοντές. Η ανεπανάληπτη κινητοποίηση των πολιτών μάς έδειξε την ύπαρξη μιας κοινωνικής δυναμικής, η οποία, όμως, πρέπει να καλλιεργηθεί για το μέλλον.

Πρέπει, όμως, να λάβουμε υπόψη μας δύο βασικά στοιχεία. Πρώτον, οι Ολυμπιακοί Αγώνες ήταν ένα μοναδικό γεγονός στο χρόνο και στην ιστορία. Πολύ δύσκολο, αν όχι ακατόρθωτο, αυτό να επαναληφθεί. Δεν είναι, λοιπόν, μια γενική σταθερά της ελληνικής κοινωνίας, αλλά ήταν προϊόν μιας εξαιρετικά μεγάλης σειράς εξαιρετικών συγκυριών, που δημιούργησαν μια μαζική κινητοποίηση.

Δεύτερον, η εθελοντική προσφορά ούτε άρχισε, αλλά ούτε και εξαντλήθηκε με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Οι εθελοντές, οι άνθρωποι που θέλουν να προσφέρουν, είναι εδώ και σίγουρα δεν χρειάζεται το κράτος να τους «ανακαλύψει», πόσο μάλλον να τους χειραγωγήσει και να τους οργανώσει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας χρειάστηκε ένα ολόκληρο χρόνο για να ασχοληθεί με το θέμα του εθελοντισμού. Άφησε δηλαδή και αυτό το θέμα να αραχνιάσει, όπως και τόσα άλλα ολυμπιακά έργα. Όταν αποφάσισε να ασχοληθεί, λοιπόν, το έκανε μ' έναν απόλυτα κηδεμονευτικό και χειραγωγικό τρόπο.

Είναι, επίσης, προφανές από το ίδιο το κείμενο του νομοσχεδίου, αλλά και από την εισηγητική έκθεση, ότι θεωρείτε ότι νομοθετείτε στο απόλυτο κενό, δηλαδή αυτό για το οποίο μια κατηγορήσει η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, το κάνετε εσείς μ' αυτό το νομοσχέδιο. Θεωρείτε ότι πριν από το δικό σας νομοσχέδιο ούτε καν υπήρχε η έννοια του εθελοντισμού σ' αυτήν τη χώρα.

Αυτό, εκτός από άγνοια του πεδίου του εθελοντισμού, δείχνει και μια απίστευτη έπαρση, κύριε Υπουργέ.

Τι μας λέει, λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο; Ας πάρουμε το άρθρο 1. Μας λέει ότι ιδρύει ένα Οργανισμό Εθελοντισμού, ο οποίος τελεί υπό την εποπτεία όχι του θεσμικού φορέα του Υπουργείου Πολιτισμού, αλλά προσωπικά του ίδιου του Υπουργού Πολιτισμού, ο οποίος Υπουργός, σύμφωνα και με το άρθρο 4, διορίζει και τον πρόεδρο του οργανισμού, ο οποίος με τη σειρά του διορίζει και τα υπόλοιπα υψηλόβαθμα στελέχη, όλα με δυνατότητες κατά παρέκκλιση, δηλαδή με απόλυτη διαφάνεια!

Το διοικητικό συμβούλιο θα είναι τριμελές και θα αποτελείται από τον πρόεδρο και δύο προσωπικότητες από τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, οι οποίες επιλέγονται από τον Υπουργό. Ειλικρινά αισθάνομαι ότι μας κοροϊδεύετε, γιατί τι ακριβώς σημαίνει η προϋπόθεση «προσωπικότητες από τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο»; Αποτελεί αξιολογικό κριτήριο αυτό; Έχετε τουλάχιστον την ειλικρίνεια να πείτε ότι ο Υπουργός Πολιτισμού θέλει να βγάξει και να βάζει απλά όποιον εκείνος θελήσει; Μη χρησι-

μοποιείτε, λοιπόν, την επίφαση των αξιολογικών κριτηρίων, γιατί πραγματικά εκτίθεστε περισσότερο.

Θα πρέπει εδώ να πούμε ότι αυτό το ασκητικό και ευέλικτο σχήμα για το οποίο μας μιλάτε, αποτελείται από ένα πρόεδρο, δύο μέλη διοικητικού συμβουλίου, τέσσερις διευθύνσεις με είκοσι τέσσερα άτομα διοικητικό προσωπικό, έξι ειδικούς συμβούλους και ένα νομικό σύμβουλο. Και όλα αυτά στο οικονομικό πακέτο των 1,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Βοηθήστε μας να καταλάβουμε. Εννοείτε ότι το έργο του αμειβόμενου με 5.500 ευρώ το μήνα προέδρου θα είναι να πείσει τους πολίτες να προσφέρουν αφιλοκερδώς το έργο τους;

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Ναι.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ: Το εννοείτε σοβαρά ότι το κράτος θα σπαταλά 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ για τη λειτουργία αυτού του οργανισμού, τη στιγμή...

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Το 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ από πού προκύπτουν, κυρία Γκερέκου; Το άκουσα και προηγουμένως.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ: Αν κάνουμε μια άθροιση, θα δούμε ότι πολύ εύκολα προκύπτει.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Για κάντε τη, για να τη δω και εγώ.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ: Αυτά που λέει το Λογιστήριο, θα τα δείτε. Εξάλλου εσείς τα κάνετε.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Το Λογιστήριο αυτό λέει;

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ: Θα τα βάλουμε κάτω με πρόσθεση και αφαίρεση, κύριε Υπουργέ.

Για να συνεχίσω, λοιπόν, θα μπορούσε να δώσει τα χρήματα αυτά σε προγράμματα εκπαίδευσης, κύριε Υπουργέ -αυτό που ξεχάσατε παντελώς σ' αυτό το νομοσχέδιο- γύρω από τον εθελοντισμό ή να τα διαθέσει απευθείας σε...

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Θα παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, οι συνεργάτες του κυρίου Υπουργού να μη γελούν την ώρα που μιλά η συνάδελφος. Έλεος πια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Δεν υπέπεσε στην αντίληψή μου, αλλά βεβαίως και δεν θα πρέπει να το κάνουν.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Σωστά, κυρία Σχοιναράκη, έτσι είναι.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΚΕΡΕΚΟΥ: Θα μπορούσατε, λοιπόν, αυτά τα χρήματα, όποια και αν είναι αυτά -πολύ μεγάλο ποσό, εάν θέλετε να κάνουμε μετά την άθροιση- να τα δώσετε είτε στην εκπαίδευση είτε σε πιστοποιημένες εθελοντικές οργανώσεις, που κάνουν εξαιρετικό έργο, χωρίς ικανούς πόρους για να κάνουν το έργο τους.

Εσείς, όμως, τι κάνετε στην ουσία; Μια τεράστια μαύρη τρύπα αναξιοκρατίας και αδιαφάνειας, η οποία θα απορροφά ανεξέλεγκτα γιγαντιαία κονδύλια.

Όχι, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας. Η δική σας φιλοσοφία δεν έχει καμία σχέση με το όραμα και την αντίληψη που έχει το ΠΑΣΟΚ για τον εθελοντισμό και για τη δημιουργία πρώτα απ' όλα μιας εθελοντικής κουλτούρας σ' αυτήν τη χώρα, μιας κουλτούρας που θα κινητοποιεί συνειδητοποιημένα όλους τους πολίτες, στο χωριό, στην κοινότητα, στο δήμο, στο νομό, στην περιφέρεια, στο κέντρο, κίνηση, δηλαδή, ακριβώς από τη βάση προς το κέντρο και όχι το αντίθετο που κάνετε εσείς αυτήν τη στιγμή. Εσείς αυτό που προτείνετε κυρίως είναι ένα μοντέλο κρατικιστικού εθελοντισμού.

Το ΠΑΣΟΚ όμως των νέων στόχων που προκύπτουν από τις ανάγκες της σημερινής πραγματικότητας έχει απόλυτα σαφείς θέσεις και προτάσεις για τον εθελοντισμό. Είναι απόλυτα ξεκάθαρο για εμάς ότι, για να έχουμε μακροπρόθεσμο και σταθερό αποτέλεσμα, θα πρέπει να δημιουργήσουμε πράγματι μια κουλτούρα εθελοντικής προσφοράς, να εκπαιδευτούμε πάνω σ' αυτήν την κουλτούρα και να την εντάξουμε ως ενεργό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού μας.

Σε αυτήν την προσπάθεια οφείλουμε πραγματικά να δώσουμε κυρίαρχο ρόλο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, κάτι που επίσης δεν κάνετε καθόλου εσείς. Υπάρχει μια απλή αναφορά, εντελώς ασαφής. Καμία σχέση με αυτό που προτείνουμε εμείς. Αυτή η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να είναι το βασικό κύτταρο του

εθελοντικού κινήματος, γιατί πολύ απλά αυτό ταιριάζει με τη λογική της υποστήριξης και της αλληλεγγύης σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων, δεδομένου ότι κάθε τοπική κοινότητα έχει τις δικές της ανάγκες, τις δικές της ιδιαιτερότητες. Γι' αυτό προτείνουμε, σύμφωνα πάντα με τη λογική από τη βάση στο κέντρο και όχι το αντίθετο, τη δημιουργία δικτύων δημοτικών εθελοντικών οργανώσεων πάνω και πέρα από στενά κομματικά περιχαρακώματα, τα οποία να ευαισθητοποιούν, να ενημερώνουν, να εκπαιδεύουν, συνεργαζόμενες πάντα με τις υπάρχουσες εθελοντικές οργανώσεις ή καλύπτοντας κενά πεδία εθελοντικών οργανώσεων, αν θέλετε. Στο κέντρο δε να υπάρχει ένα όντως ευέλικτο, λιτό και κυρίως υποστηρικτικό σχήμα που θα είναι και ο καταληκτικός πόλος όλων αυτών των δράσεων.

Μια τέτοια, παραδείγματος χάρι, δημοτική εθελοντική οργάνωση πάνω και πέρα από κόμματα θα μπορούσε –και επιτρέψτε μου την εξειδίκευση– αυτές τις μέρες στην περιφέρειά μου να βοηθήσει το Σύλλογο Ατόμων με Μεσογειακή Αναιμία στην απελπισμένη έκκληση για ανεύρεση αίματος. Και δεν υπερβάλλω. Θα μπορούσε να είχε διαμορφώσει σε συνεργασία με τις άλλες εθελοντικές οργανώσεις, που φαίνεται ότι δεν επαρκούν τουλάχιστον στην περιφέρειά μου, θα μπορούσε να είχε ενημερώσει, ευαισθητοποιήσει, εκπαιδεύσει, θα μπορούσε να είχε κάνει τους πολίτες να συνειδητοποιήσουν ότι, δίνοντας λίγο αίμα όταν είναι υγιείς, στην ουσία δίνουν ζωή.

Επίσης, θα μπορούσε να γίνει μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης, ούτως ώστε να μην αισθανόμαστε ότι, όταν μιλάμε για δωρεά οργάνων, κινδυνεύουμε. Να κατανοήσουμε ότι, όταν τα όργανά μας είναι άχρηστα πια σε εμάς, σώζουν ζωές. Γι' αυτό χρειάζεται ενημέρωση, χρειάζεται εκπαίδευση, για να φύγουν οι φόβοι και οι προκαταλήψεις. Και αυτήν τη λέξη –επαναλαμβάνω– δεν την έχετε καν εσείς σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Λυπάμαι, αλλά πιστεύω ότι όλη την προσέγγιση που κάνετε σ' αυτά τα τόσο κρίσιμα θέματα την κάνετε με έναν εντελώς διαστρεβλωμένο τρόπο. Δεν έχει καμία σχέση με τον τρόπο που πλησιάζουμε εμείς αυτά τα τόσο νευραλγικά θέματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, όπως καταλαβαίνετε, δεν είναι δυνατόν να συναινέσουμε σε κάτι στο οποίο έχουμε τόσο διαφορετικές απόψεις. Δεν μας έχετε αφήσει το παραμικρό περιθώριο.

Κλείνοντας, θέλω να πω με δύο λόγια ότι για το ΠΑΣΟΚ ο εθελοντισμός δεν είναι μια χαοτική διάθεση φιλανθρωπίας που χρειάζεται κρατική χειραγώγηση. Είναι το πιο δυναμικό, το πιο υγιές κομμάτι εκείνων των πολιτών που πραγματικά παίρνουν ουσιαστική χαρά απ' αυτήν την αίσθηση της προσφοράς, πάντα όμως μέσα από την ελεύθερη και αδέσμευτη επιλογή τους.

Είναι ίσως πλεονασμός, αλλά φυσικά και καταψηφίζω το νομοσχέδιο αυτό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Είναι 1,2 δισεκατομμύρια, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Εννιακόσια εκατομμύρια είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το λόγο έχει ο κ. Τσιόκας.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω δύο σχόλια. Κατ' αρχάς, παρακολουθώντας την ομιλία του Υπουργού πάνω στο νομοσχέδιο που εισηγείται, θέλω να του πω ότι δεν κατόρθωσε να βάλει τη σφραγίδα του, έμεινε δέσμιος και εγκλωβισμένος στη λογική του κομματικού κράτους που εδώ και καιρό εξελίσσει η Νέα Δημοκρατία. Και πιστεύω ότι κάθε καλοπροαίρετος ακροατής, ακούγοντάς τον, θα είχε πάρα πολλούς πλέον λόγους να αποδεχθεί και τις ενστάσεις και τις αντιδράσεις αλλά και την επιχειρηματολογία της Αντιπολίτευσης. Ακολούθησε την πεπατημένη εδώ κατ' αρχάς στους ισχυρισμούς του, ένα κράμα παρελθοντολογίας και ανακριβειών.

Και πίσω απ' αυτό προσπάθησε να συγκαλύψει ένα ακόμη εγχείρημα της Νέας Δημοκρατίας, να στελεχώσει τη δομή του κράτους με βάση τα δικά της παιδιά.

Όμως και πίσω απ' αυτές τις λέξεις που επιχείρησε να ντύσει

την εισηγησή του ο κύριος Υπουργός δεν κατόρθωσε να κρύψει το πραγματικό περιεχόμενο της στόχευσής του, της στόχευσης της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Και αν ανατρέξετε στα νομοσχέδια, είναι, λέει, να βρει ο εθελοντισμός το δρόμο του. Δηλαδή χρειάζεται την κηδεμονία της Νέας Δημοκρατίας. Μα, τότε δεν θα ήταν εθελοντισμός. Αυτή η άποψη είναι και επικίνδυνη αλλά και διαλυτική γι' αυτό το εγχείρημα που φιλοδοξεί υποτίθεται να καλύψει. Αυτή είναι η διαφορά μας.

Έχουμε διαφορά φιλοσοφίας, έχουμε διαφορά ιδεολογίας, έχουμε διαφορά προσέγγισης πάνω σ' αυτά τα ζητήματα που αφορούν τις κοινωνικές διεργασίες και τις κοινωνικές ανάγκες. Έχουμε διαφορά αξιών, έχουμε διαφορά προτύπων.

Εμείς με τις πολιτικές μας πρωτοβουλίες, τις κριτικές μας και τις πράξεις μας θέλουμε να απελευθερώσουμε τις κοινωνικές δυνάμεις για να δημιουργούν, για να βοηθούν τον άνθρωπο και τον πολίτη. Θέλουμε την ελευθερία για τον πολίτη και όχι για την αγορά και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία. Θέλουμε να δημιουργεί και να κατακτά ο πολίτης με την ενεργό συμμετοχή του προσωπικά και κοινωνικά αγαθά που βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής του, το εργασιακό του καθεστώς, τις ανάγκες του.

Γι' αυτό θα είναι πολύ δύσκολο η Νέα Δημοκρατία να μας κατανοήσει. Έχει άλλη αντίληψη. Θεοποιεί την αγορά, θεοποιεί την εμπορευματοποίηση, ποδηγείται με το κράτος. Έχει άλλη αντίληψη, άλλο πρότυπο. Και πάνω σ' αυτό συγκρούμαστε.

Δε μιλάμε σήμερα για την ιδρυτική, λοιπόν, πράξη του εθελοντισμού. Ο εθελοντισμός υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρχει. Και ο εθελοντισμός υπήρχε ιδιαίτερα στην Ελλάδα πάρα πολύ έντονος σε όλα τα χρόνια, γιατί κάλυπτε τις ανάγκες του ανάλογου κράτους, γιατί μ' αυτές τις πρωτοβουλίες ρίζωσε ο εθελοντισμός, δημιούργησε και εξελίχθηκε.

Ο εθελοντισμός, λοιπόν, είναι ένα κίνημα με βαθιές ρίζες στο χρόνο, είναι γέννημα των αναγκών και των αξιών και των στόχων που θέτουν οι άνθρωποι ανάλογα με τις ανάγκες και τα βιώματά τους. Γι' αυτό έχει μέσα του και το στοιχείο της αλληλεγγύης, έχει μέσα του και το στοιχείο της αμφισβήτησης, έχει μέσα του και το στοιχείο της δημιουργίας και της συλλογικότητας και της δράσης. Δηλαδή είναι ενάντια σε κάθε κρατική ποδηγέτηση, είναι ενάντια σε κάθε εγχείρημα που θέλει να στενέψει τα όρια της ανησυχίας και της αγωνίας των πολιτών.

Γι' αυτό και συγκρούεται ο εθελοντισμός με τον κρατισμό. Συγκρούεται με την αχαλίνωτη αγορά, συγκρούεται με τον αυταρχισμό. Γι' αυτό ο εθελοντισμός διεκδικεί και επιβάλλει στοιχεία αλληλεγγύης, πιέζει για τη δημιουργία του κοινωνικού κράτους, αξιώνει ανθρωποκεντρικές δομές στην κοινωνία, αξιώνει τη συμμετοχή. Γιατί; Γιατί ο εθελοντισμός συνδέει τις ρίζες μας με το μέλλον.

Η Νέα Δημοκρατία μ' αυτό το νομοσχέδιο λειτουργεί πρώτα απ' όλα αποσπασματικά, διότι ένα Υπουργείο μονομερώς προσεγγίζει ένα θέμα με μία λογική από πάνω προς τα κάτω και αφαιρεί ποιο; Τον πυρήνα του προβλήματος, που για να στηριχθεί ο εθελοντισμός χρειάζεται πάνω απ' όλα πρώτον τις τοπικές κοινωνίες, άρα την Τοπική Αυτοδιοίκηση και δεύτερον την παιδεία, ότι δηλαδή η παιδεία πρέπει να γίνει ένας αγωγός αξιών. Αυτά τα δύο τα αφαιρεί και το περιορίζει στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Επίσης, λειτουργεί πατερναλιστικά διότι από πάνω προς τα κάτω δημιουργεί δομές ποδηγέτησης. Και όχι μόνο δομές από πάνω προς τα κάτω, αλλά αφήνει και την πρόνοια το νομοσχέδιο να δημιουργήσει και περιφερειακές δομές. Δηλαδή το μακρύ χέρι του κράτους να φτάσει μέχρι το τέρμα. Πότε; Σε μια εποχή που ολόκληρη η Ευρώπη λειτουργεί στον αστερισμό της δημοκρατίας των πόλεων και των περιφερειών, που όλες οι κοινωνίες στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης διεκδικούν να οργανωθούν αυτόνομες δομές ώστε οι πολίτες να μπορούν να συμμετέχουν, να εκφράζουν και να αντιστέκονται και να δημιουργούν και να διεκδικούν. Τώρα έρχεται, λοιπόν, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και νομοθετεί τι; Τον πλήρη και ασφυκτικό έλεγχο κάθε κοινωνικής αγωνίας, κάθε κοινωνικής αμφισβήτησης, κάθε κοινωνικής ανάγκης. Και αυτό λέμε ότι είναι σύγχρο-

νο νομοσχέδιο; Είναι επιστροφή στο παρελθόν, είναι όπισθεν ολοταχώς.

Αυτό το νομοσχέδιο λειτουργεί κομματικά γιατί επιχειρεί να ελέγξει, γιατί αφυδατώνει, γιατί εξαρτά ακόμα και τις προσλήψεις από διάφορα υπονοούμενα. Δείτε το άρθρο 15 του νομοσχεδίου. Επιπλέον θα υπάρξουν νομικά προβλήματα. Δεν πρόκειται να προχωρήσει το νομοσχέδιο. Από τη στιγμή που συμμετέχει το κράτος υπάρχει θέμα συνταγματικότητας. Το άρθρο 15 με το άρθρο 13 βρίσκονται σε πλήρη αντίφαση. Εκτός αν λέμε ότι έβαλαν τόσα οι ιδιωτικές εταιρείες και έβαλε τόσα το κράτος. Άρα το ποσοστό είναι μικρότερο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Αν μου επιτρέπετε, κύριε συνάδελφε, θέλω να σας πω ότι δεν έχετε διαβάσει καλά το νομοσχέδιο. Αυτός ο οργανισμός είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Χαίρομαι που σας ακούω να αποστασιοποιείστε από οτιδήποτε κρατικίστικο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ: Ταυτίζομαι όμως με το κοινωνικό.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Τι είναι τελικά τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου; Είναι δημόσιο ή δεν είναι; Αυτό να το ξεκαθαρίσετε μεταξύ σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Αφού χρηματοδοτούνται από το δημόσιο, είναι δημόσιο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ: Αυτό είναι ψευτοδύλημα. Το πρόβλημα είναι ότι η ελληνική κοινωνία διεκδικεί το δικαίωμα να μπορεί να επιηρεάζει και να συνδιαμορφώνει. Η ελληνική κοινωνία θέλει αξιοκρατία. Εσείς όμως μ' αυτό το νομοσχέδιο εισάγετε ανθρώπους από την πίσω πόρτα. Κλείνετε πονηρά το μάτι. Θα πάρουμε άλλους δεκαπέντε. Μπείτε στην ουρά. Δημιουργείτε πάλι το πελατειακό κράτος και το κάνετε συστηματικά σε όλα τα νομοσχέδια.

Για όλους αυτούς τους λόγους οι διαφορές μας είναι τεράστιες. Οι παρατηρήσεις μας δεν είναι απλώς νομοτεχνικές. Έχουμε διαφορά αντίληψης, φιλοσοφίας αξιών και προτύπων. Μερικές πιστεύουμε στις τοπικές κοινωνίες, πιστεύουμε στις δημοκρατικές δυνάμεις. Εσείς θέλετε το κράτος ως μακρύ χέρι για να χειραγωγεί τις συνειδήσεις και τη δημιουργία. Γι' αυτό δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Η κ. Μερεντίτη έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Κατ' αρχάς επιτρέψτε μου να κάνω δύο σχόλια στην ομιλία της εισηγήτριας της Πλειοψηφίας. Δεν είμαστε ομάδα ΠΑΣΟΚ. Είμαστε μία παράταξη με συγκεκριμένο πρόγραμμα, με συγκεκριμένη ιδεολογία. Είμαστε υπερήφανοι που όλα αυτά τα χρόνια έχουμε πετύχει σειρά επιτευγμάτων με τις κυβερνήσεις μας. Κυρίως όμως εκπροσωπούμε μια μεγάλη μερίδα του ελληνικού λαού.

Δέχομαι την εκ των υστέρων αναγνώριση της συμβολής των κυβερνήσεων Σημίτη στο ρόλο που παίζει η χώρα μας στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Θα μπορούσα να πω πολλά για τα όσα έκανε η κυβέρνηση Παπανδρέου και γενικώς οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ. Πρέπει να επισημάνω στην κ. Παπαδημητρίου ότι η κυβέρνηση Σημίτη κατάφερε να συντονίσει εξήντα χιλιάδες εθελοντές για να κάνουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Φοβάμαι όμως ότι εξαιτίας σας το εθελοντικό κίνημα που υπήρχε και υπάρχει ίσως να μην έχει μέλλον.

Δεν μπορώ να κατανοήσω πώς η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προκαλεί τη διαφωνία μας ακόμα και σε ένα τέτοιο θέμα στο οποίο θεωρητικά θα μπορούσαμε να είχαμε συμφωνήσει όλοι, γιατί όλοι είμαστε υπέρ του εθελοντισμού και υπέρ της προσφοράς στην κοινωνία.

Ο εθελοντισμός, η ανιδιοτελής προσφορά με σκοπό την κοινή ευημερία είναι ένα κίνημα με μακρά ιστορία και με θαυμαστά αποτελέσματα στην αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων που κατά καιρούς αντιμετωπίζουν οι ανθρώπινες κοινωνίες, προβλήματα κοινωνικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά και άλλα. Οι εθελοντικές οργανώσεις εργάζονται για να κάνουν τη διάθεση της προσφοράς στάση ζωής, για να πείσουν και να διδάξουν τους πολίτες όλου του κόσμου ότι αν θέλουν μπορούν να αλλάξουν με τη δράση τους τη ζωή τους και γενικά τη θέση τους. Αυτή είναι μια σημαντική και αναντικατάστατη λειτουργία μέσα στις

δημοκρατικές κοινωνίες, γιατί η εθελοντική προσφορά είναι πάνω απ' όλα θέμα νοσοτροπίας και παιδείας μιας κοινωνίας.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα δεν συνάδει μ' αυτήν την αντίληψη. Κατ' αρχάς η φιλοσοφία του είναι αντίθετη με τις αρχές της ελεύθερης δράσης. Είναι παραπάνω από πρόδηλη η προσπάθεια μιας κρατικής παρέμβασης στη συνολική προσπάθεια των πολιτών για εθελοντική δράση. Το εθελοντικό, όμως, κίνημα λειτουργεί ελεύθερα, αδέσμευτα και αντιγραφειοκρατικά και αυθόρμητα. Αυτή η προσπάθεια τιθάσευσης και ελέγχου του κινήματος του εθελοντισμού με τη σύσταση και λειτουργία ενός συγκεντρωτικού απρόσωπου και ψυχρού ημικρατικού φορέα δεν μπορεί παρά να αστοχήσει.

Το Υπουργείο Πολιτισμού, κύριε Υπουργέ, δεν έκανε την έκπληξη όπως μας έχει συνηθίσει μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση. Για μια φορά ακόμα έχουμε μπροστά μας δυστυχώς πρόχειρη δουλειά, βιαστική και από την οποία μεταξύ των άλλων λείπει ο διάλογος. Άλλη μία γνωστή τακτική της Κυβέρνησης, όπως παντελής έλλειψη διάθεσης κοινωνικής διαβούλευσης για όλα τα θέματα που επιχειρεί να διαπραγματευθεί με νομοθετικές ρυθμίσεις.

Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα δεν θα γεννηθεί σήμερα με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Ήδη υπάρχει μία διαμορφωμένη κατάσταση την οποία δυστυχώς παραβλέψατε. Γιατί, κύριε Υπουργέ, δεν καλέσατε όλους τους ενδιαφερόμενους και τα δίκτυα των διαφόρων οργανώσεων να τους ακούσετε, να σας εκθέσουν την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας, τι προβλήματα έχουν, τι ισχύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γιατί αγνοήσατε τα θετικά βήματα των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και την εμπειρία της υπηρεσίας διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας του ΥΠΕΠΘ, αλλά και της Εθνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής που διαχειρίζονταν μέχρι σήμερα τα προβλήματα και τα θέματα των εθελοντικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων;

Σε κάποια θέματα που συνδέονται τόσο στενά με την προσφορά στον άνθρωπο δεν χωράει κομματική εμπάθεια. Αλλά και αν δεχτούμε ότι η κομματική εμπάθεια δεν σας επέτρεπε να αξιοποιήσετε την εμπειρία του παρελθόντος, τι ήταν αυτό που σας εμπόδιζε να εξοπλίσετε την πλούσια και πολύτιμη παρακαταθήκη των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας; Κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων η αποτελεσματικότητα και το μέγεθος της εθελοντικής προσφοράς όλοι μας ξέρουμε ότι ξεπέρασε κάθε προσδοκία.

Ακόμα θα έπρεπε να μας απαντήσετε και σε ένα άλλο πολύ ξεκάθαρο ερώτημα, γιατί δεν έχει γίνει σαφές τουλάχιστον σε μένα ποια είναι αυτή η μεγάλη αναγκαιότητα που σας οδηγεί στη δημιουργία αυτού του νέου οργανισμού. Κανείς δεν μπορεί να παραβλέψει ότι ταυτόχρονα με τον οργανισμό δημιουργείται και ένα τεράστιο κόστος και έτσι εξακολουθείτε να προκαλείτε τον Έλληνα πολίτη. Τι άλλο απο κοινή πρόκληση αποτελούν οι γενικόλογες υποσχέσεις προεκλογικά και μετεκλογικά για περιορισμό της κρατικής σπατάλης και αύξησης των πόρων για κοινωνική πολιτική, τη στιγμή που δεν διστάζετε να θυσιάσετε εκατομμύρια για τη δημιουργία ενός οργανισμού, που πολύ απλά δεν χρειάζεται.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και αντίστοιχα Υπουργεία, όπως η πείρα έχει διδάξει, έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν, να αναδείξουν και να στηρίξουν το εθελοντικό κίνημα. Ιδρύετε έναν οργανισμό που θα στηρίζεται οικονομικά από τον πολύπαθο και προβληματικό κρατικό προϋπολογισμό και που σημειωτέον θα διοικείται από ένα υψηλά αμοιβόμενο ΔΣ. Η πρόκληση των προκλήσεων. Άκουσα την κ. Παπαδημητρίου να ευχαριστεί τον κύριο που θα δεχθεί να αναλάβει και θα προσφέρει τις υπηρεσίες του για ένα τόσο ευκαταφρόνητο ποσό και αναρωτιέμαι αν θέλουν να το ακούσουν αυτό οι πολίτες αυτής της χώρας, που η αμοιβή του προέδρου είναι ίση με το ετήσιο εισόδημά τους;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Θα έλεγα ότι οι χαρακτηρισμοί τού τι λέμε εδώ ο καθένας και η κάθε μια είναι πολύ εύκολο να τους απευθύνουμε ο ένας στον άλλο, αλλά το τελικό συμπέρασμα είναι τι λένε αυτοί που μας ακούνε, δηλαδή οι Έλληνες πολίτες. Από μία άκρως αφ' υψηλού προνομιακή θέση καλείς τον πολίτη και συνάνθρωπό σου

να προσφέρει ανιδιοτελώς στο όνομα της ανθρώπινης αλληλεγγύης, επωμιζόμενος ακόμα και τα προσωπικά του έξοδα. Ο οργανισμός θα είναι κρατικοδίαπος, αλλά ταυτόχρονα επιχειρείτε να του εξασφαλίσετε μία αυτόνομη δράση και λειτουργία που δεν μπορεί να μη δημιουργεί υπόνοιες και να μη μας βάζει σε σκέψεις.

Όλα αυτά σε συνδυασμό με τις αδιαφανείς διαδικασίες πρόσληψης τόσο του προϊσταμένου των τμημάτων όσο και του υπόλοιπου προσωπικού τα προσόντα τα οποία ζητούνται και είναι σχεδόν φωτογραφικά, οδηγούν σε ένα μόνο συμπέρασμα: άλλη μία έξυπνη κατά τη γνώμη μας εφεύρεση για την τακτοποίηση «ημετέρων» και άλλη μία εξ επαφής εκτέλεση της αξιοκρατίας αλλά και των προσδοκιών χιλιάδων ανέργων νέων.

Και επιτρέψτε μου, κύριε Υπουργέ, γιατί σας άκουσα το πρωί να μιλάτε για το τι σημαίνει συντηρητικός, να σας πω ότι συντηρητικός είναι αυτός που δεν μπορεί να αναγνωρίσει το νέο. Προοδευτικός, λοιπόν, για μας, για όλους μας είναι αυτός που αναγνωρίζει τις προκλήσεις των καιρών, τις αντιμετωπίζει και προχωράει μπροστά.

Πώς θέλετε, όμως, να χαρακτηρίσουμε κάποιους που ντύνουν το πιο παλαιομοδίτικο και το πιο αναχρονιστικό με ένα καινούργιο ένδυμα και απαιτούν από τους νέους αυτής της χώρας να το αναγνωρίσουν και σαν καινούργιο.

Και, αν μη τι άλλο, για μένα, που είμαι μητέρα τριών παιδιών και ζω την αγωνία των παιδιών που θέλουν να βρουν μια δουλειά, δεν σας δίνει κανείς το δικαίωμα να «εκτελείτε» τον αυτοσεβασμό και την αυτοεκτίμηση των παιδιών.

Ο νέος που τον καλείτε σε μία εκ των προτέρων στημένη συνέντευξη, πείτε μου τι αισθήματα θα έχει όταν τελικά το αποτέλεσμα είναι αρνητικό γι' αυτόν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Για μένα, κύριε Υπουργέ, είναι πολύ πιο τίμιο να πείτε ευθέως ότι κάνετε κομματικές προσλήψεις για να μην εμπαίζετε τους νέους και κυρίως να μη θέτετε υπό αμφισβήτηση τις ικανότητές τους και την αυτοεκτίμησή τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Επιτρέψτε μου να τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

Υπάρχουν πολλά κρίσιμα ζητήματα σ' αυτό το νομοσχέδιο, τα οποία δεν ξεκαθαρίζετε και δεν αντιμετωπίζετε και τα οποία θα μπορούσα να αναφέρω. Όμως, θα σταθώ σε κάτι πολύ σημαντικό, κατά τη γνώμη μου, δηλαδή, σ' αυτό της διαφάνειας και της αντικειμενικής κρίσης σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες που αφορούν στην εγγραφή στο μητρώο των εθελοντικών οργανώσεων και κυρίως στη χρηματοδότησή τους.

Σ' αυτό το σημείο δεν θα έπρεπε να υπάρχει η παραμικρή ασάφεια. Σε ένα τόσο λεπτό και ευαίσθητο θέμα δεν μπορεί να υπάρχει η παραμικρή υπόνοια οικονομικής ατασθαλίας ή δοσοληψίας.

Το μέλλον του εθελοντισμού εξαρτάται απ' αυτό ακριβώς, δηλαδή, με ποια κριτήρια ο εκάστοτε εκπρόσωπος της Κυβέρνησης θα κατανέμει τις χρηματοδοτήσεις στις εθελοντικές οργανώσεις.

Δεν συμφωνούμε με το νομοσχέδιο, δεν συμφωνούμε με τη φιλοσοφία του, δεν θεωρούμε ότι ανταποκρίνεται στο σκοπό και το στόχο του. Εξακολουθούμε όμως να στηρίζουμε το εθελοντικό κίνημα και να θεωρούμε ότι είναι, και πρέπει να είναι, ο συνδυαστικός κρίκος μεταξύ κοινωνίας και πολιτείας με κοινό σκοπό το κοινωνικό έργο και τη βοήθεια στο συνάνθρωπό μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Μερεντίτη.

Το λόγο έχει ο κ. Νιώτης.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα περίμενα σε ένα νομοσχέδιο που έχει να κάνει με την κοινωνία των πολιτών, το όραμα, το έργο και τους στόχους του εθελοντισμού να έρθει η Κυβέρνηση διά του κυρίου Υφυπουργού κατάλληλα προετοιμασμένη στα πλαίσια αυτού του νομοσχεδίου, ώστε και να μας πείσει για τους σαφείς στρατηγικούς στόχους, αλλά και να ανοίξει έναν πλήρη διάλογο με τα κόμματα στο εθνικό Κοινοβούλιο, προκειμένου να επιτύχουμε τα πιο άριστα απο-

τελέσματα.

Αντί γι' αυτό, κύριε Υφυπουργέ, και ενώ σας έχουμε συνηθίσει στο παρελθόν ως έναν ήπιου Βουλευτή, τώρα –λυπάμαι που το λέω– σας άκουσα να καταφεύγετε ακόμα και σε αήθη επίθεση στο πρόσωπο του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Μάλιστα, μου έκανε εντύπωση το γεγονός αυτής της επίθεσης με ψεύδη και συκοφαντικές εκφράσεις. Γιατί αισθανθήκατε τόσο έντρομος για την άρνηση της Αντιπολίτευσης στο σύνολό της να εγκρίνει ένα τόσο κακό νομοσχέδιο, ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν έπεισε ούτε το ΠΑΣΟΚ, ούτε το ΚΚΕ ούτε το Συνασπισμό και δεν πείσατε ούτε την κοινωνία των πολιτών στην οποία και απευθύνεστε και από την οποία κρυφτήκατε; Διότι ποτέ δεν θελήσατε να κάνετε ένα διάλογο και στα πλαίσια της συζήτησης αυτής της επιτροπής.

Μου έκανε εντύπωση δε γιατί προσπαθήσατε να αναμοχλεύσετε το παρελθόν, ασχοληθήκατε με το ΥΠΕΞ και είπατε ψεύδη σε ό,τι αφορά την παραίτηση του τότε Υφυπουργού κ. Ζαφειρόπουλου. Πήρα από το διαδίκτυο πολλά αποσπάσματα από τον Τύπο εκείνων των ημερών να διάβασα και το άρθρο του κ. Ζούλα στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» και το άρθρο του κ. Σταύρου Τζίμα –δεδομένου ότι είχε κάνει κάποιες δηλώσεις ο τότε Πρωθυπουργός κ. Σημίτης– και τις δηλώσεις του παραιτηθέντος τότε κ. Ζαφειρόπουλου κατά την ορκωμοσία του κ. Λοβέρδου.

Πουθενά δεν υπάρχει καμία διατύπωση του κ. Ζαφειρόπουλου, που να σας δίνει το δικαίωμα να πείτε αυτά τα ψεύδη που είπατε το πρωί, ότι ο κ. Ζαφειρόπουλος κατήγγειλε κλπ. Πώς τα είπατε αυτά; Παρακαλώ, να δείτε αυτά τα οποία είπατε το πρωί και να τα ανακαλέσετε όσο είναι καιρός. Είναι βαρύτατο το ολίσημα.

Αλλά εάν κάποιος δεν έρχεται σωστά προετοιμασμένος, για να υπερασπιστεί το έργο του, τουλάχιστον θα έπρεπε να ήσασταν εσείς κατάλληλα προετοιμασμένοι, για να αντιληφθείτε το «όχι» της Αντιπολίτευσης. Δεν θα μιλήσω εκ μέρους του ΚΚΕ και του Συνασπισμού, φυσικά. Αλλά γιατί σας προξενεί κατάπληξη το «όχι» του ΠΑΣΟΚ;

Είναι σαφές ότι το κίνημά μας από την ίδρυσή του μέχρι και σήμερα είναι ταγμένο με τη λογική της αυτονομίας των τοπικών θεσμών και ιδιαίτερα για τον αυτόνομο, το συγκεκριμένο στρατηγικό πλέον ρόλο στις σύγχρονες ευρωπαϊκές και παγκόσμιες κοινωνίες των πολιτών, της λεγόμενης κοινωνίας των πολιτών, την οποία και εσείς πολλάκις αναφέρατε.

Από τη στιγμή που εσείς κρατικοποιείτε αυτό το σύστημα του εθελοντισμού, ήταν λογικό να περιμένετε ένα ξερό «όχι» και μια πλήρη επιχειρηματολογία από το ΠΑΣΟΚ και φυσικά και από τα άλλα κόμματα. Αυτό εισπράττετε. Δεν υπάρχει, λοιπόν, κανείς λόγος να θρομβείται κάποιος.

Η Νέα Δημοκρατία θέλει να κάνει μια πολιτική στο χώρο του εθελοντισμού. Καταλαβαίνω ότι ένα χρόνο μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες υπήρξε τέτοια στείριότητα και αδυναμία να παράξει πολιτική, να αξιοποιήσει αυτό το εκπληκτικό φαινόμενο των δεκάδων χιλιάδων εθελοντών, γιατί απ' άκρη σε άκρη σε όλη την Ελλάδα και στον ελληνισμό γενικότερα δεκάδες χιλιάδες είναι οι εθελοντές. Δεν είναι μόνο οι πέντε χιλιάδες που ήρθαν από τον απόδημο ελληνισμό, συμπαράταχθηκαν και δεκάδες χιλιάδες ακόμη.

Όμως, ένα χρόνο χρειάστηκε να σκεφτείτε το πώς έπρεπε να αξιοποιήσετε το μεταολυμπιακό ή το ολυμπιακό, αν θέλετε, πολιτιστικό εθελοντικό κερτημένο; Αυτό δείχνει ότι επί ένα χρόνο ήσασταν σε αμηχανία. Το ότι φέρνετε ένα νομοσχέδιο χωρίς να τολμήσατε να το συζητήσατε ανοιχτά με την κοινωνία των πολιτών, με τις εθελοντικές οργανώσεις, με τα κόμματα και όπως-όπως, μέσα στα Θερινά Τμήματα να το συζητήσατε και να το εγκρίνετε, είναι δείγμα ότι οι προθέσεις ή τουλάχιστον η πολιτική στόχευση δεν είναι σωστή.

Εσείς, βέβαια, επικαλείσθε ότι έχετε πολύ καλές προθέσεις. Όμως και αν ακόμα είχατε καλές προθέσεις –που το αμφισβητούμε– δεν μπορείτε μ' αυτό το κρατικίστικο έκτρομα να αξιοποιήσετε το ήδη ελαττούμενο διαρκώς ολυμπιακό εθελοντικό κερτημένο.

Εσείς, ένα χρόνο μετά, λέτε ότι θα αντιγράψετε τον «ΑΘΗΝΑ

2004», θα στήσετε έναν παρόμοιο οργανισμό και ό,τι έκανε ο «ΑΘΗΝΑ 2004» για τους εθελοντές, θα το κάνετε και εσείς. Μα, αυτό είναι ανιστόρητο! Δεν υπάρχει μπροστά μας όλη αυτή η κινητική αιτία, η ιστορική, αν θέλετε, δυναμική των Ολυμπιακών Αγώνων. Εδώ υπάρχει η αυτόνομη συγκλονιστική πορεία της κοινωνίας των πολιτών και των εθελοντικών οργανώσεων, την πείρα και τις προτάσεις των οποίων έπρεπε να αξιολογήσουμε.

Και βεβαίως σε καμία περίπτωση δεν έπρεπε να εμπλακεί το ελληνικό κράτος σε μια προσπάθεια εγκλωβισμού, ποδηγήτησης, συντονισμού. Γιατί ακούω να λέγεται ότι το κράτος θα παρέμβει να συντονίσει τις δυνάμεις του εθελοντισμού σε τοπικό επίπεδο. Αυτό είναι πρωτοφανές. Σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη εδώ και δεκαετίες έχουν εμπιστευθεί αυτά τα πράγματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στην ίδια την κοινωνία των πολιτών. Και εσείς μέσα στον 21ο αιώνα θυμηθήκατε να αναθέσετε στο κράτος το συντονισμό των δράσεων των ομάδων εθελοντισμού των τοπικών κοινωνιών;

Είναι πραγματικά απορίας άξιο, αλλά δυστυχώς δεν πρόκειται για κάτι καινούργιο. Είναι η ίδια λογική που διέπει τη συντηρητική παράταξη όλα τα χρόνια. Επιστροφή στο παρελθόν είναι. Τι να φοβηθούμε εμείς απ' αυτά που είπατε, ότι δήθεν είμαστε έντρομοι μπροστά στο καινούργιο; Τίποτα το καινούργιο δεν υπάρχει εδώ, μόνο μια κακή ανατύπωση των κρατικών προσπαθειών σε χώρους που ανήκουν περισσότερο στην αυτοδιοίκηση και στους κοινωνικούς εταίρους.

Και μην επικαλείστε, κύριε Υφυπουργέ, τον ΟΗΕ. Ο ΟΗΕ λέει να βάλουμε ένα πλαίσιο ως κυβέρνηση, ως πολιτεία, το οποίο να ενθαρρύνει και να ενισχύει. Και έπρεπε αυτό το πλαίσιο να μπει μέσα από ζωγόνο συζήτηση, όπως είπα, με το ίδιο το εθελοντικό κίνημα. Τίποτα απ' όλα αυτά δεν έγινε. Αντιθέτως, μας μεπιδέψατε αρκετά.

Εγώ δεν έχω καταλάβει γιατί μιλάτε για συντονισμό. Ούτε καν το συντονισμό στα πλαίσια του κράτους δεν επιτυγχάνετε. Από ό,τι βλέπω συυπογράφουν μόνο δύο Υπουργοί: Ο Υπουργός Ανάπτυξης για το κίνημα καταναλωτών, προφανώς για τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτών, και για την Πολιτική Προστασία το Υπουργείο Εσωτερικών. Αυτό είναι το πλαίσιο των εθελοντικών συστημάτων που στηρίζει η Κυβέρνηση χθες, σήμερα και αύριο; Σε καμία περίπτωση!

Γιατί αναφερθήκατε στο ΥΠΕΞ; Έχει καμία σχέση το ΥΠΕΞ με το σημερινό νομοσχέδιο; Θέλουμε να μας δώσετε διευκρινίσεις επ' αυτού. Είναι δυνατόν τελειώνοντας τη συζήτηση να μην έχει γίνει κατανοητό επιτέλους τι είναι αυτό το νομοσχέδιο, τι ακριβώς κάνει και τι στόχους έχει, ποιους συντονίζει, πώς παρεμβαίνει, ποια είναι τα κίνητρα και ποιοι είναι οι συντονιζόμενοι φορείς στο επίπεδο του κράτους, της περιφέρειας, κλπ; Νομίζω ότι πρόκειται για ένα πλήρως αποτυχημένο σχήμα. Τονίζω ότι πάλι για μια ακόμη φορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι κανείς δεν έπρεπε να περιμένει οτιδήποτε άλλο από την παράταξή μας παρά ένα συνεπές «όχι» σ' αυτό το κυβερνητικό νομοσχέδιο που επιχειρεί να ποδηγήσει, να φαλκιδεύσει και να υπονομεύσει την αυτονομία του εθελοντικού κινήματος. Γι' αυτό και ορθώς το καταψηφίζουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Νιώτη.

Ο κ. Βέρρας έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΕΡΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, ετυμολογικά - αναφέρθηκε η κ. Γκερέκου προηγουμένως και νομίζω ότι δώσαμε λίγη σημασία- η λέξη «εθελοντισμός» σημαίνει ότι εγώ ο ίδιος επιθυμώ και θέλω να πράξω κάτι και όχι να μου επιβληθεί. Στο παρόν νομοσχέδιο αυτή η διαχρονική αξία, που είναι ταυτισμένη με τον ελληνισμό από αρχαιότατων χρόνων και λέγεται «εθελοντισμός» ή «αλληλεγγύη» ή «φιλοξενία» καταστρατηγείται, καταρρακώνεται και ακυρώνεται. Υποκριτικά τιτλοφορείται: «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ». Μόνο έργο πολιτών δεν είναι. Ούτε και θα γίνει ποτέ. Αποφασίζει για τον εθελοντισμό των πολιτών χωρίς τους πολίτες. Παραποιείται και αντιστρέφεται η φιλοσοφία και η πραγματική έννοια του εθελοντισμού και από το χαρακτήρα της κίνησης πολιτών μετατρέπεται σε κίνηση του κράτους. Κρα-

τικίστικη αντίληψη και λογική, νοοτροπία πατερναλιστική.

Να μου επιτρέψετε να αναφερθώ σε δύο παραδείγματα. Και δεν είναι μόνο αυτά, είναι πολλά ακόμη. Καταξίωση της έννοιας του εθελοντισμού και της ανιδιοτελούς προσφοράς πριν από την κατάθεση ή την ψήφιση οποιουδήποτε νομοσχεδίου. Χθες στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων συζητήσαμε σε τρεις συνεδριάσεις το νομοσχέδιο για την αιμοδοσία. Η αιμοδοσία αυτή καθαυτή σημαίνει εθελοντισμός. Η αιμοδοσία είναι η εμπειρία του εθελοντισμού. Σημαίνει προσφορά ζωής. Στην Ελλάδα -και πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα αυτό- εξακόσιες πενήντα χιλιάδες πολίτες ετησίως -και τα νούμερα είναι ακριβή- δίνουν το αίμα τους για κάλυψη αναγκών ζωής στη χώρα μας. Έχουμε καταφέρει να καλύπτουμε το 45% του συνόλου των αναγκών σε αίμα από τους άμεσους εθελοντές και το υπόλοιπο από αναπλήρωση, δηλαδή, από το συγγενικό περιβάλλον, που σημαίνει έμμεσος εθελοντισμός.

Δεύτερο παράδειγμα: Οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Αν και ανεφάρθη το συγκεκριμένο παράδειγμα από πολλούς συναδέλφους, θεωρώ ότι ο μεγάλος αριθμός των εθελοντών και η απόλυτη επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων μάς υποχρεώνει αυτούς τους εξήντα χιλιάδες εθελοντές να τους τιμήσουμε και να τους επαινέσουμε και εκείνους και τις οργανώσεις τους.

Κερδίσαμε το στοίχημα της χώρας. Διενεργήσαμε τους καλύτερους Ολυμπιακούς Αγώνες. Διαψεύσαμε ντόπιες και ξένες κασσάνδρες.

Κανένα νομοσχέδιο, καμία πολιτική παρέμβαση δεν θα ενισχύσει και δεν θα εμπειδώσει την ιδέα του εθελοντισμού, πολλώ μάλλον όταν διαφαίνεται στο παρόν νομοσχέδιο ανάπτυξη πελατειακών σχέσεων του εκάστοτε Υπουργού με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στοχεύοντας σε μικροκομματικά οφέλη και πρόσδεσή τους στο κομματικό άρμα, απομονώνοντας και καταργώντας παράλληλα το αυτόβουλο, την αυτενέργεια των πολιτών και τη συλλογικότητα.

Ελπίζω να πήρε την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ο κύριος Υφυπουργός στα χέρια του γιατί απ' ό,τι κατάλαβα προηγουμένως είχε μάλλον μια άγνοια των ποσών που ουσιαστικά τα είχε χαρακτηρίσει στην επιτροπή και ασκητικά. Όπως προκύπτει από την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα μέλη που θα στελεχώσουν το συγκεκριμένο οργανισμό δεν είναι ασκητικά, είναι αδρά και παχυλά αμειβόμενα, προκαλώντας -θα έλεγα- υπό τη σημερινή συγκυρία το κοινό περί δικαίου αίσθημα στις τραγικά δυσχερείς οικονομικά συνθήκες που ζούμε, ευτελίζοντας κάθε ιδέα εθελοντισμού. Παραφράζω μια παλιά ρήση του αειμνηστού Ευάγγελου Αβέρωφ: «Έβαλαν το λύκο να φυλάξει τα πρόβατα». Κάπως διαφορετικά το είχε πει, αλλά περίπου το ίδιο νόημα είχε.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο το εισηγείται και το υπογράφει φαρδιά πλατιά ο Υπουργός Πολιτισμού και Πρωθυπουργός της χώρας. Επίσης, το υπογράφουν τρεις πρωτοκλασάτοι Υπουργοί της Κυβέρνησής του εκφράζοντας και υλοποιώντας τη συνολική πολιτική της σημερινής Κυβέρνησης.

Θα επικαλεστώ μια φράση -και θα κλείσω- από την Ιλιάδα του Ομήρου που φώναξε ο Στέντορας στην προσπάθειά του να παρακινήσει τους Αργείους να δείξουν θάρρος στον αγώνα εναντίον των Τρώων: «Αιδώς Αργείοι!».

Αυτονόητα καταψηφίζω και επί της αρχής και επί των άρθρων το νομοσχέδιο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Βέρρα.

Η κ. Κόλλια-Τσαρουχά έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με προβληματίσε λίγο η θέση του κ. Νιώτη για τα Θερινά Τμήματα. Τελικά στη Βουλή το καλοκαίρι δεν θα συζητούμε νομοσχέδια;

Οφείλουμε, λοιπόν, να αναγνωρίσουμε όλοι ότι το παρόν νομοσχέδιο θα μπορούσε να αποτελέσει μας πρώτης τάξεως ευκαιρία για να ξεφύγουμε λίγο από τις στείρες κομματικές μεσεντιπαραθέσεις, να αφήσουμε πίσω μας την κοντόφθαλμη αντιπολιτευτική διάθεση να λέμε πάντα όχι σε ό,τι η Κυβέρνηση εισηγείται, να περάσουμε σε ένα άλλο επίπεδο, στη σφαίρα των

κοινωνικών ιδεωδών και να συμφωνήσουμε όλοι μας σε κάποιες βασικές αρχές. Τελικά, δεν το κατάφερε το ΠΑΣΟΚ και γι' άλλη μια φορά έδειξε τον κακό του εαυτό.

Πρόκειται λοιπόν για βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τις νέες ανάγκες των πολιτών του 21ου αιώνα, ανάγκες που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την κατοχύρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, με τη διαμόρφωση ενός ισχυρού θεσμικού και κυρίως νομικού πλέγματος κανόνων και αρχών που προστατεύουν τα ανθρωπιά δικαιώματα σε όλα τα επίπεδα, που έχουν αλλάξει το πρόσωπο της Ευρώπης, του λεγόμενου δυτικού κόσμου και αποτελούν την ειδοποιό διαφορά από τα ανελεύθερα και αυταρχικά καθεστώτα σε πολλές περιοχές του πλανήτη μας.

Σε αυτή τη νέα κοινωνία που βιώνουμε σήμερα με τον πολίτη κυρίαρχο και στην πρώτη γραμμή των ενδιαφερόντων μας υπάρχει μεγάλη ανάγκη να δώσουμε έμφαση στην κοινωνική αρωγή, στη συνεργασία, στην ανθρωπινή αλληλεγγύη, στη στήριξη, στην κοινωνική ευαισθησία, στη θετική δραστηριότητα των πολιτών. Πώς όμως θα το κάνουμε αυτό;

Δύο είναι βασικά οι δρόμοι που πρέπει να ακολουθήσουμε. Πρώτον, να απελευθερώσουμε πόρους από άλλες πηγές καταστροφικές για τον πλανήτη μας και να τους διαθέσουμε σε μέτρα κοινωνικής αλληλεγγύης και προστασίας των αδυνάτων, κατοχύρωσης ενός ελαχίστου εισοδήματος διαβίωσης για όλους τους συμπολίτες μας, εξασφάλιση των στοιχειωδών αναγκών, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Εδώ η απάντηση στο κυρίαρχο ερώτημα «ψωμί ή όπλα» πρέπει να είναι αναμφίβολα το ψωμί. Σήμερα, η απάντηση αυτή δεν είναι μόνο μία επιλογή, είναι η μόνο διέξοδος για την υλοποίηση της κοινωνικής προστασίας που δικαιούνται οι συμπολίτες μας. Ιδιαίτερα για τη χώρα μας, με δεδομένους τους περιορισμούς και τις πιέσεις που δέχεται ο προϋπολογισμός, η μόνη διέξοδος είναι ο άμεσος και δραστηριός περιορισμός των εξοπλιστικών δαπανών και η διάθεση του πλεονάσματος αυτού σε όλους τους τομείς της κοινωνικής πολιτικής.

Βέβαια, θα διερωτηθεί κανείς: Και με την απειλή εξ ανατολών τι θα γίνει; Είναι δυνατόν να αφήσουμε τη χώρα μας ανοχύρωτη με ξύλινα τείχη; Η απάντηση είναι «όχι», αλλά αυτό δεν είναι δυνατόν να γίνεται αποκλειστικά μέσα από την κούρσα των εξοπλισμών και τη συνεχή οικονομική αφαίμαξη της χώρας μας. Πρέπει να περάσουμε σε μία άλλη διάσταση πολιτικής, όπως αυτή διαμορφώνεται με βάση τη νέα θέση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με βάση τη νέα διεύρυνση της Ευρώπης, τη νέα πολιτική δυναμική που διαμορφώνεται. Διότι, όλοι γνωρίζουμε ότι και εάν ακόμη συνεχίσουμε αυτήν την οικονομική αιμορραγία διαθέτοντας πολύτιμους πόρους στην κούρσα των εξοπλισμών, η κατάληξη θα είναι βεβαία. Και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας θα υποθηκεύσουμε, και το μέλλον της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά κυρίως την Οικονομική και Νομισματική Ένωση σκιάζουμε και στην ενδεχόμενη στρατιωτική σύγκριση και αντιπαράθεση θα βρεθούμε με στρατηγικό, οπωσδήποτε, μειονέκτημα.

Ο δεύτερος δρόμος είναι να ενεργοποιήσουμε στη συνείδηση όλων των πολιτών, σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας τις νέες αξίες του εθελοντισμού, της ελεύθερης κοινωνικής στήριξης και της αλληλεγγύης. Να ενεργοποιήσουμε όλους τους πολίτες στις πόλεις, στην περιφέρεια, στις αστικές και αγροτικές περιοχές, στις νησιωτικές περιοχές, στην ενδοχώρα, σε ένα κίνημα εθελοντισμού με στόχο να γίνει ένα σημαντικό έργο προσφοράς στα ανθρωπιά ιδεώδη και τις αρχές της κοινωνικής συμπεριφοράς. Αυτή η κοινωνική συμπεριφορά πρέπει να είναι έργο και μόνο των πολιτών.

Γι' αυτό θεωρούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ» ως οργανισμός υπαγόμενος απευθείας στον Υπουργό Πολιτισμού μπορεί να παίξει το ρόλο του κεντρικού καθοδηγητικού οργάνου σ' αυτήν τη μεγάλη προσπάθεια ανάπτυξης των ιδεωδών του εθελοντισμού και της ελεύθερης και ενεργούς κοινωνικής συμμετοχής των πολιτών μας. Η ευθύνη της επεξεργασίας και εισήγησης προτάσεων και στόχων υλοποιήσιμων με βάση το δυναμικό των εθελοντών, καθώς και η

ευθύνη και ο συντονισμός της όλης διαδικασίας θα ανήκει αποκλειστικά στο νέο αυτό οργανισμό.

Και ποιος είναι ο βασικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής του Πρωθυπουργού και Υπουργού Πολιτισμού; Κεντρικός μας στόχος είναι να κινητοποιήσουμε και να ευαισθητοποιήσουμε το σύνολο του ελληνισμού στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, έτσι ώστε αξιοποιώντας την μέχρι σήμερα κτηθείσα εμπειρία να θέσουμε το θεμέλιο λίθο για μία νέα αντίληψη και προοπτική του εθελοντικού κινήματος στην πατρίδα μας, για να προωθήσουμε την περαιτέρω ανάπτυξη και ανάδειξη του κινήματος του εθελοντισμού στη χώρα και όπου αλλού υπάρχει ελληνισμός με σύγχρονες απόψεις, σύγχρονες μεθόδους επίτευξης του τελικού στόχου και σύγχρονες αντιλήψεις κατακόρυφης και οριζόντιας συνεργασίας με όλες τις κοινωνικές δυνάμεις σε όλα τα πλάτη και τα μήκη της πατρίδας, αλλά και στο εξωτερικό, στον ευρύτερο χώρο της ομογένειας και στους διεθνείς οργανισμούς του εθελοντισμού.

Το «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ» είναι το σύγχρονο κοινωνικό εργαλείο που αναπτύσσει η Κυβέρνησή μας. Εκφράζει την ισχυρή πολιτική μας βούληση να ενεργοποιήσουμε όλους τους πολίτες πέρα από την κοινωνική θέση, το μορφωτικό τους επίπεδο. Στόχος μέσα από την εθελοντική συνύπαρξη και αλληλεγγύη να προκύψει ένα σημαντικό κοινωνικό όφελος που θα περάσει ένα νέο μήνυμα αισιοδοξίας για το μέλλον.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ιδιαίτερο σημαντικό να σταθούμε στη συμβολή της πρότασης μας αυτής στο ευρύτερο πέρασμα και το μήνυμα των κοινωνικών ιδεωδών του εθελοντικού κινήματος, γιατί ο εθελοντισμός δεν είναι απλά και μόνο μια όμορφη ιδέα. Σφρηλατείται καθημερινά στα προβλήματα της ζωής και της κοινωνίας μας. Απαιτεί θυσίες και πολλές φορές στερήσεις για να υλοποιηθεί. Είναι η μη αμειβόμενη και δίχως επαγγελματική εξέλιξη δραστηριότητα των πολιτών που αποβλέπει στην ευημερία του συνανθρώπου, της κοινότητας και της κοινωνίας γενικότερα. Ο εθελοντισμός δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή ανιδιοτελούς κοινωνικού έργου, αλλά περισσότερο αφορά μια στάση ζωής με ιδιαίτερες αξίες, όπως η φιλανθρωπία, η αλληλεγγύη, η κοινωνική δικαιοσύνη, η κοινωνική συμμετοχή.

Η ανάπτυξη του εθελοντισμού σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ευαισθησίας μπορεί να προσφέρει σημαντικό έργο.

Εδώ, θα ήθελα να σταθώ σε ένα παράδειγμα της μέγιστης αξίας του εθελοντισμού σ' έναν πάρα πολύ ευαίσθητο τομέα, όπως είναι ο τομέας της ψυχικής υγείας, όπου οι εθελοντές είναι πολύτιμοι συνεργάτες για την προαγωγή της ψυχικής υγείας, τη μεταρρύθμιση του συστήματος των υπηρεσιών και την ανάπτυξη του μοντέλου της ψυχικής υγείας στην κοινότητα.

Με τη δράση τους, είναι δυνατόν να μεταδοθούν στον ευρύτερο πληθυσμό θετικές στάσεις και αντιλήψεις για τα προβλήματα της ψυχικής υγείας, να συνδένουν τις υπηρεσίες με την κοινωνική ζωή και να λειτουργούν ως άτυπο υποστηρικτικό δίκτυο στις προσπάθειες της ψυχοσωματικής αποκατάστασης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Ο εθελοντισμός είναι ένα πολύμορφο και δυναμικό σύστημα, όπου η ατομική ολοκλήρωση συναντιέται με τη συλλογική ευημερία. Οι μορφές που παίρνει η εθελοντική προσφορά κάθε φορά διευρύνονται διαρκώς και εντείνονται σ' όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής, από την παροχή υπηρεσιών φροντίδας ως τις οργανωμένες δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δραστηριοποίηση ομάδων πολιτών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών ως την παροχή εκπαίδευσης σε κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα ή ομάδες.

Η εθελοντική δράση, από την άλλη πλευρά, αποτελεί η ίδια μία μαθησιακή εμπειρία, αναπτύσσοντας τις κοινωνικές, επικοινωνιακές και επαγγελματικές δεξιότητες του εθελοντή. Ο ίδιος ο εθελοντής δεν είναι μόνο πομπός, αλλά και δέκτης των ωφελιών που απορρέουν από την εθελοντική δράση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απεδείχθη περίτρανα από το πρόσφατο παράδειγμα του εθελοντισμού στους Ολυμπιακούς Αγώνες ότι οι αρχές και τα ιδεώδη του εθελοντισμού διαποτίζουν όλες τις δράσεις της ολυμπιακής παιδείας και αποτελούν τη ραχοκοκκαλιά των εκπαιδευτικών μας προγραμμάτων. Όλες

οι ενέργειες που προάγουν τη μάθηση μέσα από εμπειρίες που συνδέονται με τον εθελοντισμό και την κοινωνική υπηρεσία και καλλιεργούν το ρόλο του ενεργού πολίτη, αποτελούν κυρίαρχο στοιχείο και προτεραιότητα της πολιτικής μας ζωής.

Θα ήθελα κλείνοντας να δηλώσω ότι θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθώ στο σημαντικότερο ρόλο που διαδραματίζει η εκκλησία μας στο κίνημα του εθελοντισμού στη χώρα μας. Έχει προσφέρει μέγιστο έργο και υπηρεσίες σε όλους τους κοινωνικά ευαίσθητους τομείς και μπορεί να κάνει ακόμα περισσότερα απ' αυτά που έχει κάνει ως τώρα. Σε κάθε νομό, σε κάθε περιφέρεια, η εκκλησία, οι μητροπόλεις έχουν σημαντική παρουσία και έργο στο κίνημα του εθελοντισμού, με σημαντική εθελοντική προσφορά στην τρίτη ηλικία, στα άτομα με ειδικές ανάγκες, στους ψυχικά ασθενείς, στα παιδιά, στους ανήμπορους συμπολίτες μας, στους κοινωνικά και οικονομικά αδύνατους.

Αυτό το έργο δεν πρέπει και δεν μπορούμε να το λησμονούμε. Χρειάζεται υποστήριξη και θα την παράσχουμε. Χρειάζεται συνεργασία και θα την ενδυναμώσουμε. Χρειάζεται να ενσωματώσουμε τη σημαντική κληθείσα εμπειρία και θα το πράξουμε. Ακόμα, όμως, πρέπει να γνωρίζουμε και την προσφορά πολλών εθελοντικών οργανώσεων που δρουν και λειτουργούν στις περιοχές μας, όπως επίσης και στο Νομό Σερρών, στην εκλογική μου περιφέρεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας –και ευχαριστώ για την ανοχή σας- ο Οργανισμός Εθελοντισμού «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ» σήμερα γεννιέται. Ας τον αγκαλιάσουμε όλοι, χωρίς κομματικές παρωπίδες και μικροψυχία, με ενότητα και συναίνεση, με αίσθημα ευθύνης και αλληλεγγύης στην κοινωνία των συμπολιτών μας, γιατί στο τέλος-τέλος αυτούς υπηρετούμε και σ' αυτούς θα αποδώσουμε λόγο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κυρία Κόλλια.

Η κ. Μανωλιά έχει το λόγο.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΜΑΝΩΛΙΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα, εδώ στη Βουλή των Ελλήνων, συζητάμε ένα θέμα ιδιαίτερης ευαισθησίας, ένα θέμα ταυτόσημο με την ανιδιοτέλεια, την προσφορά, την αλληλεγγύη, το θέμα του εθελοντισμού, μία έννοια που είναι βαθιά ριζωμένη στη δομή και τη λειτουργία της ελληνικής κοινωνίας.

Μπορεί να κυριαρχεί στο νου μας η εντυπωσιακή πράγματι εθελοντική προσφορά και δράση στα πλαίσια των Ολυμπιακών Αγώνων, λόγω του πρόσφατου και ανεπανόλητου αυτού γεγονότος. Και δίκαια! Όμως και η καθημερινή κοινωνική μας ζωή βριθεί από μικρές, αλλά με μεγαλείο ψυχής, πρωτοβουλίες και δράσεις εθελοντικής προσφοράς ως αντίποδας του υπερκαταναλωτικού, του υλικού, του ιδιοτελούς, που δυστυχώς κυριαρχούν στην εποχή μας.

Οφείλουμε αφειδώλευτα να αναγνωρίσουμε και από του Βήματος της Βουλής των Ελλήνων, το αξιοθαύμαστο έργο που γίνεται από εθελοντές και εθελοντικές οργανώσεις τόσο αθόρυβα, τόσο συγκινητικά και τις περισσότερες φορές τόσο αποτελεσματικά.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ**)

Γυναίκεοι σύλλογοι, ποιάδες διάσωσης, εθελοντές αιμοδότες, οργανώσεις με ποικίλες επωνυμίες έχουν να επιδείξουν μικρό ή μεγαλύτερο έργο, πάντως έργο ψυχής.

Τους βλέπουμε να προσφέρουν το γλυκό λόγο, την ανθρώπινη παρουσία και ζεστασιά, πηγαίνοντας δίπλα στον ανθρώπινο πόνο, δίπλα στον ανήμπορο, στη μοναξιά, στον αναξιοπαθόντα. Τους βλέπουμε να προσφέρουν άμεσα, αυθόρμητα, ανιδιοτελώς τη βοήθειά τους σε φυσικές καταστροφές, πλημμύρες, σεισμούς, πυρκαγιές. Τους βλέπουμε παρόντες και ολόψυχα συμμετέχοντες σε μεγάλες προσπάθειες που εμπνέουν και που έχουν να κάνουν με τον πολιτισμό, το περιβάλλον κ.κ. Μ' αυτόν τον εθελοντισμό ως έκφραση κοινωνικής αλληλεγγύης και μάλιστα ανιδιοτελούς και ανυστερόβουλης δεν συνάδει η ουσία του παρόντος νομοσχεδίου.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρα-

τίας, δεν είμαστε αντίθετοι σε θεσμική πρωτοβουλία συντονισμού και υποστήριξης της δράσης των εθελοντικών οργανώσεων, όπως παραπλανητικά προσπαθείτε να διοχετεύσετε. Είμαστε πλήρως αντίθετοι με το συγκεκριμένο οργανισμό, έτσι όπως καταδεικνύεται η οργάνωση και η λειτουργία του στο παρόν νομοσχέδιο.

Και θα σας πω γιατί. Γιατί δημιουργείτε ένα κρατικοδίατο νομικό πρόσωπο και εμείς τον εθελοντισμό τον βλέπουμε ως μια κίνηση των πολιτών και όχι ως μια κίνηση του κράτους. Γιατί το λιτό και ευέλικτο σχήμα των τριάντα οκτώ στελεχών και πόσων άραγε αργότερα με τα περιφερειακά σχήματα που προβλέπει –κάθε άλλο λοιπόν, παρά λιτό και ευέλικτο- επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό με ένα τεράστιο ποσό κάθε χρόνο, χωρίς λόγο, ενώ αυτά τα χρήματα θα μπορούσαν να υπηρετήσουν την ουσία, παραδείγματα χάρη δράσεις εθελοντισμού, προγράμματα ευαισθητοποίησης, διαμόρφωση μιας ανάλογης παιδείας κλπ. Γιατί περιέχει την αντίφαση-πρόκληση, κάποιοι παχυλά αμειβόμενοι να έχουν ως ρόλο να εμπνεύσουν τους συμπολίτες μας να λειτουργήσουν εθελοντικά. Γιατί θεσμοθετεί την αδιαφάνεια και τον κομματισμό, όταν ο πρόεδρος και δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται απευθείας από τον Υπουργό Πολιτισμού-Πρωθυπουργό στην προκειμένη περίπτωση- χωρίς κριτήρια και όταν δίνεται η δυνατότητα, όλα σχεδόν, προσλήψεις, προμήθειες, έργα, αναθέσεις κλπ. να γίνονται κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων. Γιατί μπαίνει στη λογική ενός είδους κεντρικού ελέγχου του εθελοντισμού, δείχνοντας ότι αδυνατείτε να εμπιστευτείτε την ελεύθερη βούληση και δράση της κοινωνίας των πολιτών, την οποία προσπαθείτε να χειραγωγήσετε. Γιατί υποβαθμίζει το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε σχέση με το συντονισμό της δράσης και τον πολλαπλασιασμό της δυναμικής των εθελοντικών οργανώσεων.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, ένα νομοσχέδιο που αφορά ένα ζήτημα με ιδιαίτερα ηθικές προεκτάσεις, όπως ο εθελοντισμός, επιβάλλεται να χαρακτηρίζεται από κρυστάλλινη διαφάνεια για να μη δίνει λαβές για υπονοούμενα, σκοπιμότητες, καταχρήσεις και μάλιστα σήμερα που ειδικά ο θεσμός των μη κυβερνητικών οργανώσεων δοκιμάζεται, καθώς ασκείται έντονη κριτική σε διεθνές επίπεδο. Πολιτικά παιχνίδια, επεκτατικοί σχεδιασμοί, μέχρι και σχέδια για ανατροπή κυβερνήσεων διαλανθάνουν την προσοχή των κυβερνήσεων των ισχυρών στη δράση μη κυβερνητικών οργανώσεων, τα οποία εξυπηρετούνται βέβαια συγκεκαλυμμένα και στο όνομα δήθεν της ανθρωπιστικής προσφοράς. Είναι η άλλη πλευρά του νομίσματος που αμαυρώνει –και δεν δικαιούμαστε- την εικόνα του εθελοντισμού.

Ας μην επικαλούμαστε, λοιπόν, ως πανάκεια τον πολιτισμένο κόσμο, όπως επανειλημμένα ακούσαμε το πρωί και ας προσπαθήσουμε να περιφρουρήσουμε τον εθελοντισμό, να τον αξιώσουμε, να τον αναδείξουμε, να τον καλλιεργήσουμε, να τον υποστηρίξουμε, να τον ενδυναμώσουμε, αλλά όχι να τον εκμεταλλευτούμε, να τον καπελώσουμε, να τον αλλοιώσουμε, να τον αλλοτριώσουμε. Και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο που συζητάμε, δυστυχώς δεν διασφαλίζει την αξιοπιστία του θεσμού. Γι' αυτό και το καταψηφίζουμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ κυρία συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Σταύρου έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥ: Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αναδεικνύει την υλοποίηση των υπεσχημένων στόχων για εργασία ουσίας και προοπτικής. Αποδεικνύει ότι ο πολιτισμός και η ποιότητα ζωής απαιτούν ένα θεσμικό οπλοστάσιο που ενθαρρύνει και διευκολύνει τη συμμετοχή του πολίτη στα κοινά και υπηρετεί τη δημοκρατική αρχή, ενδυναμώνοντας την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο από πολλού οφειλόμενο και στην ελληνική κοινωνία, αλλά και στους πανανθρώπινους συναπισμούς που υπηρετούν μία παγκοσμιοποίηση ίσων, ισότιμων και αλληλεγγυων πολιτών, αποτελεί πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού και Υπουργού Πολιτισμού κ. Κώστα Καραμανλή και στοχεύει στην ενεργοποίηση των Ελλήνων πολιτών, στην ανα-

κάλυψη και υιοθέτηση του «συλλογικού» για την καθεμία και τον καθένα μας ρόλου και συνακόλουθα στην καταπολέμηση και ακύρωση της παθητικότητας, της καχυποψίας και της απομόνωσης των πολιτών που όλο και περισσότερο ως κοινωνική επίπτωση προκαλούν οι συνθήκες διαβιώσεως σήμερα.

Εξάλλου, επιτρέψτε μου να ισχυριστώ ότι στα ζητήματα χαμηλής πολιτικής η αποτελεσματικότητα είναι πάντα συνταριασμένη με την ικανότητα των αιρετών ηγετών ενός λαού να εμπνέουν, να προκαλούν, να αποδέχονται τη συμμετοχή του πολίτη και να τον αναγνωρίζουν ως συνδιαμορφωτή τού σήμερα, συνπρογραμματιστή και συμπρωταγωνιστή τού αύριο.

Ο εθελοντισμός, για χρόνια έννοια αδιευκρίνιστου ορισμού, εύρους, αλλά και πεδίου εφαρμογής βρίσκεται στον πυρήνα της ανθρωπίνης δημιουργίας και εξέλιξης και ως ιστορική διαλεκτική φωτίζει τους αιώνες, τις κοινωνίες και επιμέρους φωτισμένα άτομα, αναδεικνύοντας όμως διαχρονικά και την ανάγκη για τη δημιουργία ενός σταθερού πλαισίου αναφοράς, καθοδήγησης, στήριξης και κυρίως αποτελεσματικής πολλαπλασιαστικότητας.

Οι σύγχρονες δημοκρατίες έχουν ανταποκριθεί σε αυτόν τον προβληματισμό, ανοίγοντας για χρόνια ένα δημιουργικό διάλογο που έκλεισε με την πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών για ανακήρυξη του έτους 2001 ως έτους εθελοντισμού και στη συνέχεια, σε συνεργασία με τη Διακοινοβουλευτική Ένωση και τον Ερυθρό Σταυρό, η σύνταξη και η δημοσιοποίηση οδηγιών, κατευθύνσεων και προτύπων με στόχο την ενσωμάτωση σε όλα τα εθνικά δίκαια νόμων-πλαίσια για τον εθελοντισμό.

Καιρός δεν είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναλάβουμε ρόλο συνεπών εταιρών και αλληλέγγυων μελών των διεθνών συνασπισμών, όπου μετέχουμε; Καιρός δεν είναι να γίνει η χώρα μας ορατή, δραστήρια και συμμετέχουσα, αλλά και αναλαμβάνουσα πρωτοβουλίες; Και επιτέλους, με την άριστη παρουσία και την ακτινοβολία των εθελοντών του 2004 δεν θα έπρεπε ακόμα και ex ante να είχαμε συγκροτήσει ένα πλαίσιο νόμου, αφού είμαστε μετά από το 2001 η χώρα στην οποία λόγω της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων, τα μάτια της διεθνούς κοινότητας ήταν στραμμένα επάνω της και ήλπιζαν να διαψευστούν οι Κασσάνδρες που αμφισβητούσαν την ικανότητά της να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων;

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας συναινέσουμε όλες και όλοι μαζί στην υπερψήφιση της δημιουργίας αυτού του Οργανισμού και ας αποδεχθούμε ότι η λιτότητα και η ευελιξία που τον χαρακτηρίζουν είναι απαραίτητες, για να είναι αποδοτική και αποτελεσματική η διαδρομή του.

Από εμάς όλους εξαρτάται στη συνέχεια ως πολίτες και ως εκπρόσωποι των πολιτών να καλλιεργήσουμε τη συλλογικότητα και τη δημιουργική εμπλοκή των πολιτών στις προβλέψεις του σχεδίου νόμου.

Υπάρχει, λοιπόν, πεδίο δόξης λαμπρό για προσφορά, αλλά και για αναγνώριση των δράσεων όλων μας. Εμείς οφείλουμε ταχύτατα ως νομοθέτες να αξιοποιήσουμε άμεσα τις πρώτες έρευνες του οργανισμού, να καταγράψουμε τις δυσκολίες και τα όντως υπάρχοντα αναχώματα και σ' αυτή την Αίθουσα να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε εκείνους τους νόμους που διευκολύνουν διατομεακά την υλοποίηση αυτών των στόχων. Αυτό απαιτεί από εμάς το ιδεώδες του εθελοντισμού. Αυτό αναμένουν οι πολίτες και εμείς αυτό θα πράξουμε.

Όμως, αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, εκπλήσσομαι για τη στάση κυρίως της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, η οποία, αφού από το 2001 μέχρι το Μάρτιο του 2004 που είχε την ευθύνη διακυβέρνησης της χώρας μπορούσε να είχε φέρει ένα θεσμικό πλαίσιο, παρά ταύτα αδράνησε. Μάλιστα υπενθυμίζω ότι και στο προηγούμενο νομοσχέδιο που ψηφίσαμε στο Θερινό Τμήμα για το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος με έδρα τη Θεσσαλονίκη και εκεί μας είπαν, ναι, και εμείς το είχαμε σχεδιάσει –και αναγνωρίζουμε εμείς τη συμβολή του ΠΑΣΟΚ προς αυτή την κατεύθυνση- αλλά δεν προλάβαμε!

Άκουσα ακόμη με έκπληξη τις ομιλίες των κυριών και των κυρίων συναδελφών του ΠΑΣΟΚ όπου μου έδωσαν την εντύπωση ότι απολογούνται όχι μόνο ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας, αλλά ενώπιον των πολιτών, που ενώ είχαν τη δυνατότητα

να το πράξουν, δυστυχώς δεν το έπραξαν. Επικέντρωσαν όλοι οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ τα πυρά τους στις προσλήψεις. Φαίνεται ότι αυτό είναι το αδύναμο όπλο του ΠΑΣΟΚ που βλέπουν πάντοτε τον ίδιο τρόπο λειτουργίας της δικής τους της κυβέρνησης με τη νέα διακυβέρνηση του Κώστα Καραμανλή.

Εμείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, δεν ήρθαμε για να διαχωρίσουμε τους πολίτες. Εμείς ήρθαμε να τους ενώσουμε, να καταργήσουμε, όπως το έχουμε πράξει, τις διαχωριστικές γραμμές, να δώσουμε ίσες ευκαιρίες σε όλες τις Ελληνίδες και σε όλους τους Έλληνες. Να απελευθερώσουμε τις δημιουργικές ικανότητες και δυνατότητες των πολιτών. Εμείς έχουμε υποχρέωση –και αυτό πρέπει να γίνει συνείδηση, όπως το έχει αντιληφθεί σχεδόν το σύνολο των Ελλήνων πολιτών- να εφαρμόσουμε στη πράξη την αξιοκρατία σε όλα τα επίπεδα και το αποδεικνύουμε καθημερινά.

Εσείς, συνηθισμένοι από το κακό παρελθόν και τη λειτουργία της τότε πολιτείας, εκεί που την είχατε οδηγήσει –και επιτρέψτε μου να πω δεν ήταν στο καλύτερο σημείο- εξ' ιδίων κρίνετε τα αλλότρια. Έχουμε μεγάλες διαφορές. Άκουσα προηγουμένως κάποιους συναδέλφους να λένε ότι υπάρχουν ιδεολογικές διαφορές. Βεβαίως, εμείς πιστεύουμε ότι υπερέχουμε και ιδεολογικά έναντι των άλλων. Αυτό, όμως, δεν το έχουμε σημαία γιατί εμείς θέλουμε να ενώσουμε όλους τους Έλληνες και όλες τις Ελληνίδες, για να πάει ο τόπος μπροστά γιατί χρειάζεται τη συναίνεση όλων των πολιτών χωρίς διαχωρισμούς, χωρίς αγκυλώσεις. Και ήταν μια ευκαιρία με το συζητούμενο σχέδιο νόμου το ΠΑΣΟΚ, όχι να αποδείξει έμπρακτα τη μεταμέλειά του για ό,τι δεν έκανε προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά τουλάχιστον να συμβάλει θετικά, με προτάσεις και απόψεις. Επιτρέψτε να πιστεύω ότι υπάρχουν αξιολογότεροι συνάδελφοι και μέσα στις τάξεις του ΠΑΣΟΚ που είχαν τέτοια ευκαιρία και τέτοια αφορμή να το πράξουν, να συμβάλουν αποτελεσματικά στη βελτίωση, αν θέλετε, των όποιων αδυναμιών υπάρχουν στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Επέλεξαν, όμως, τη σκληρή γραμμή της συνεχούς άρνησης και επισημαίνουν συνεχώς γιατί και αυτό το νομοσχέδιο ήλθε στο Θερινό Τμήμα. Μα, τα Θερινά Τμήματα προβλέπεται να λειτουργούν από τον Κανονισμό της Βουλής και για όλα σχεδόν τα νομοσχέδια που έχει φέρει η Κυβέρνηση μας κατηγορείται γιατί τα φέρνουμε στα Θερινά Τμήματα.

Δεν ξέρω ποια άλλη αποστολή μπορούν να έχουν τα Θερινά Τμήματα. Μακάρι να υπήρχαν και άλλες δυνατότητες να διοργανώναμε και εκδρομές και πολύ ευχαρίστως μία τέτοια να την πραγματοποιούσαμε και πάλι στην ιστορική και όμορφη πόλη του Λαυρίου και να σας ξεναγούσα και ως οικοδεσπότης σας σ' αυτήν την περιοχή.

Όμως, η Κυβέρνηση πρέπει να νομοθετεί και έχει την ευθύνη της επιλογής των όποιων νομοσχεδίων έρχονται προς συζήτηση και ψήφιση ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω με τούτο: Άκουσα από πολλούς συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να ανησυχούν ότι ο υπό θεσμοθέτηση οργανισμός θα παρεμποδίσει δήθεν τον εθελοντισμό. Τούτο όχι μόνο είναι ανακριβές αλλά είναι και παντελώς ανεύθυνο, διότι, όπως όλες και όλοι γνωρίζουμε, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι είναι συνταγματικό δικαίωμα των Ελλήνων. Συνεπώς, ας υπάρχει ησυχία και προς αυτήν την κατεύθυνση και λυπούμαι που χάσατε μία ευκαιρία, αγαπητοί συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, να δώσετε τον καλύτερό σας εαυτό, συμβάλλοντας στη βελτίωση αυτού του νομοσχεδίου για το οποίο μας κρίνει ολόκληρος ο ελληνικός λαός. Στην πορεία του βεβαίως θα δούμε πώς θα προχωρήσει. Τα αποκλείετε εκ προοιμίου όλα. Επιτρέψτε μου να έχω την ταπεινή άποψη ότι αυτό είναι λάθος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Σταύρου.

Το λόγο έχει ο κ. Έξαρχος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΞΑΡΧΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα απαντήσω σε ορισμένα απ' αυτά που είπε ο κ. Σταύρου, αλλά όταν έλθει η ώρα.

Κατ' αρχάς, ήθελα να πω ότι είναι αλήθεια πως ζούμε σε μία παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, όπου επικρατεί η θεοποίηση της αγοράς. Ζούμε σε μία ιστορική περίοδο, όπου η κοινωνία κάτω από το βάρος κυρίως των οικονομικών -αλλά όχι μόνο- προβλημάτων, οδηγείται σε μία «συντηρητικοποίηση», όπου αρκετοί πολίτες ακολουθούν ατομικές στάσεις ζωής.

Η ύπαρξη, λοιπόν, των εθελοντριών και των εθελοντών και στην Ελλάδα, αλλά και σ' όλον τον κόσμο αποτελεί στάση αντίστασης σε μία λογική ιδιώτευσης. Υποδηλώνει ευγένεια ψυχής, ευαισθησία, κοινωνική αλληλεγγύη. Υποδηλώνει πίστη σε αρχές που καταξιώνουν την ανθρώπινη υπόσταση. Ας το πούμε καθαρά. Κι εμείς το λέγαμε, το λέμε και θα το λέμε, ότι είναι δείγμα πολιτισμού μιας κοινωνίας η δράση των εθελοντικών οργανώσεων.

Επίσης, είναι αλήθεια -και αυτό το δείχνει και η παγκόσμια εμπειρία, το δείχνει και η εμπειρία της χώρας μας- ότι το εθελοντικό κίνημα έχει καταρχήν τοπικά χαρακτηριστικά. Υπάρχουν εκατοντάδες οργανώσεις εθελοντριών και εθελοντών σε όλη την Ελλάδα που παρέχουν πάρα πολύ σοβαρές υπηρεσίες σε διάφορους τομείς -αναφέρθηκαν από πολλούς συναδέλφους- κυρίως στον τομέα της πρόνοιας, στον τομέα της πολιτικής προστασίας στις έκτακτες ανάγκες, στην προστασία του περιβάλλοντος, στο καταναλωτικό κίνημα. Αυτές οι οργανώσεις σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, εκεί όπου η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει στηριχτεί -και είναι πολλά τα παραδείγματα- όλες της τις δυνάμεις τις οργανώσεις των εθελοντών, έχουν αποδώσει πολύ σημαντικό έργο.

Όμως, το εθελοντικό κίνημα έχει και διεθνιστικά χαρακτηριστικά. Δεν είναι μόνο το παράδειγμα των Ολυμπιακών Αγώνων, όπου πραγματικά οι Έλληνες και οι Έλληνες έστειλαν ένα πολύ σαφές μήνυμα προς όλον τον κόσμο. Ποιο είναι αυτό το μήνυμα; Όταν υπάρχουν μεγάλες ιδέες που συνεγείρουν, όπως οι ιδέες του αθλητισμού και του πολιτισμού που μπορούν να συνεγείρουν την παγκόσμια κοινωνία, οι πολίτες δηλώνουν παρόντες.

Αναφέρθηκε η συνάδελφος κ. Γκερέκου επαρκώς σε αυτό το θέμα και δεν θέλω, κύριε Πρόεδρε, να συνεχίσω.

Θα έλεγα, όμως, ότι θα πρέπει και στη Βουλή να εξάρουμε την προσφορά των «Γιατρών χωρίς Σύνορα», γιατί πραγματικά η προσφορά αυτής της οργάνωσης όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά σε πολλές χώρες του κόσμου, προβάλλει το άλλο πρόσωπο της χώρας, προβάλλει το καλό μας πρόσωπο, το πρόσωπο της Ελλάδας, της διεθνούς παρουσίας, της κοινωνικής ευαισθησίας, της αλληλεγγύης.

Και θα με ρωτήσετε: Μα, όλες αυτές οι οργανώσεις που λειτουργούν και στην Ελλάδα, αλλά έχουν προσφορά -όπως προανέφερα- και σε άλλες χώρες και εκφράζουν τη διεθνιστική αλληλεγγύη, δεν χρειάζονται ένα σύγχρονο νομικό πλαίσιο λειτουργίας; Υπάρχει πλαίσιο λειτουργίας για ορισμένες τουλάχιστον από αυτές τις οργανώσεις στη χώρα; Είστε αντίθετοι -μας ρώτησαν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας- σε νομοθετικές πρωτοβουλίες; Και απαντήσαμε με πολλή σαφήνεια: Δεν είμαστε αντίθετοι σε οποιαδήποτε νομοθετική πρωτοβουλία θα βελτιώσει το σύστημα, το πλαίσιο κάτω από το οποίο λειτουργούν οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οργανώσεις των εθελοντών και των εθελοντριών στη χώρα. Είμαστε, όμως, αντίθετοι σε μια λογική που λέει ότι το εθελοντικό κίνημα θα αναπτυχθεί από τα πάνω, γιατί ένα διοικητικό συμβούλιο ολιγομελές είναι αυτό που θα χαράξει πολιτική για τον εθελοντισμό.

Αυτή είναι μία βασική, ριζική διαφωνία μας. Διότι εμείς πιστεύουμε ότι το εθελοντικό κίνημα πρέπει να αναπτύσσεται από τα κάτω προς τα πάνω. Είναι αυθόρμητη, αυθεντική, λαϊκή πρωτοβουλία το εθελοντικό κίνημα.

Χρειάζεται, όμως, ένα πλαίσιο συντονισμού; Χρειάζεται. Γιατί; Διότι όσοι κινητοποιούνται, για παράδειγμα, για να βοηθήσουν στην πυρόσβεση, πρέπει η πολιτεία να τους παρέχει και μέσα για να μπορούν να κάνουν πιο αποτελεσματικά τη δουλειά τους. Οι σύλλογοι των εθελοντών αιμοδοτών που δραστηριοποιούνται -αναφέρω ένα άλλο παράδειγμα- χρειάζονται στήριξη για να μπορέσουν να βελτιώσουν τη λειτουργία τους. Περί αυτού πρόκειται στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο; Όχι. Διότι αν κοιτάξει

και οι Υπουργοί υπογράφουν το νομοσχέδιο, θα καταλάβει ότι δεν πρόκειται περί αυτού, διότι απουσιάζουν βασικά Υπουργεία σε ό,τι αφορά στη συνυπογραφή του νομοσχεδίου.

Δεν μιλάμε, όμως, για πλαίσιο συντονισμού. Εκτός εάν άλλο εννοείτε και δεν το περιγράφετε ή δεν το αναφέρετε σωστά στο νομοσχέδιο. Ποιες οργανώσεις θα συντονίσει; Για ποιο εθελοντικό κίνημα θα χαράξει πολιτική ο συγκεκριμένος οργανισμός; Και για τους «Γιατρούς χωρίς Σύνορα»; Για τις εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται και στηρίζονται από το Υπουργείο των Εξωτερικών; Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο στο νομοσχέδιο.

Γι' αυτό εμείς, κύριοι συνάδελφοι, πέρα από τη διαφωνία μας στη λογική σας, λέμε ότι αυτό δεν μπορεί να λειτουργήσει και πρακτικά. Στην πράξη με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο δεν θα γίνει ένα βήμα μπροστά. Δυσκολίες θα φέρει.

Τι θα μπορούσε να γίνει; Ερώτημα. Θα μπορούσε να γίνει μία πολύ ανοιχτή συζήτηση σε όλη τη χώρα με όλες τις εθελοντικές οργανώσεις, να γίνει μία συζήτηση σε πολιτικό επίπεδο και με τα κόμματα -να, η δική μας θετική συνεισφορά- να βάλουμε κι εμείς τη λογική μας, να βάλουμε τις εμπειρίες μας -τα κόμματα εννοώ- να ακούσουμε όλες τις οργανώσεις και να έρθουμε να νομοθετήσουμε στη Βουλή για να έχουμε ένα νομικό πλαίσιο το οποίο θα μπορεί να λειτουργήσει. Και δεν θα είναι ένα καπέλο σε όλες τις εθελοντικές οργανώσεις, που αν θα γίνουν και τα περιφερειακά παραρτήματα του οργανισμού είναι βέβαιο τι θα γίνει. Και να μην έχει τη διάθεση να κρίνει προθέσεις κανείς, είναι βέβαιο τι θα συμβεί και ποια είναι η στόχευση.

Και μπορεί η Κυβέρνηση -το έχει αποδείξει και με άλλα νομοσχέδια- να μην έχει ως βασικό κριτήριο την επίλυση των προβλημάτων των πολιτών, έχει όμως μία πολύ σαφή επικοινωνιακή πολιτική και λογική οργανωτικού ελέγχου ακόμα και στα μέσα ενημέρωσης. Και είμαστε στην αρχή. Θα το δούμε το σενάριο το επόμενο διάστημα. Στην κυριολεξία έχουμε «αριστοτεχνικές τούμπες» σε ό,τι αφορά παλαιότερες διακηρύξεις.

Εμείς, κύριε Σταύρου -έφυγε από την Αίθουσα- είμαστε έτοιμοι να προσχωρήσουμε στη λογική της αξιοκρατίας. Πάρτε πίσω το άρθρο όπου λέτε για προσλήψεις κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης διαδικασίας και να το χειροκροτήσουμε.

Διότι δεν μπορείτε την ίδια στιγμή που λέτε ότι δεν θέλετε να διαχωρίσετε τους Έλληνες, θέλετε όλους τους Έλληνες μαζί, θέλετε ίσους όρους πρόσβασης στο δημόσιο, να έχετε διαδικασίες κατά παρέκκλιση. Και αυτό ισχύει κατά κόρον σε όλα τα νομοσχέδια.

Και διερωτώμαι: Τους συμβούλους στα Υπουργεία που βρήκατε, τους αντικαταστήσατε με άλλους. Ενώ λέγατε προεκλογικά ότι θα τους μειώσετε, σε κάθε νομοσχέδιο προσθέτετε συμβούλους στον κρατικό μηχανισμό. Πού είναι η λογική της επανίδρυσης του κράτους που θα έχει λιγότερους οργανισμούς, λιγότερους συμβούλους, πιο απλές διαδικασίες; Το αντίθετο κάνετε στην πράξη με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς με πολύ σαφήνεια, όπως και όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης -δεν το κάνει μόνο η Αξιωματική Αντιπολίτευση και τα τρία κόμματα της Αντιπολίτευσης δεν συμφωνούν με την λογική του νομοσχεδίου- το καταψηφίζουμε και επί της αρχής και επί των άρθρων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης) : Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Κατσιφάρας έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ : Υπάρχει μια πρόκληση να απαντήσουμε στο βασικό θέμα, εάν χρειάζεται πραγματικά θεσμικό πλαίσιο για το συγκεκριμένο αντικείμενο, για τον εθελοντισμό και τη δυναμική του εθελοντισμού σε μια δημοκρατία, δηλαδή το πώς ενεργοποιεί περαιτέρω, το πώς κινητοποιεί τις τοπικές δυνάμεις, πώς δίνει νόημα στον άνθρωπο που συμμετέχει, πώς τον ευαισθητοποιεί, γιατί δεν είναι μόνο η προσφορά προς τον άλλον, είναι η εσωτερική ολοκλήρωση στον ίδιο τον άνθρωπο που γίνεται ευαίσθητος, συμμετέχει, παίρνει πρωτοβουλίες και παίρνει υποθέσεις πάνω του.

Εμείς θέλουμε ένα άλλο θεσμικό πλαίσιο, κύριε Υπουργέ. Οι εθελοντικές οργανώσεις, οι ενεργοί πολίτες θέλουν ένα άλλο

θεσμικό πλαίσιο. Δεν θέλουν ένα θεσμικό πλαίσιο που να τους καπελώνει. Να τους οδηγεί, λέτε εσείς, να χαράσσει στρατηγική. Και δεν θέλουν ένα θεσμικό πλαίσιο ...

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού) : Να παραχωρήσουμε τη θέση μας να νομοθετήσετε εσείς.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ : Μα, το λέτε με σαφήνεια. Εμείς δεν θέλουμε ένα θεσμικό πλαίσιο που να λέτε απροκάλυπτα ότι το έργο πολιτών θα ενεργοποιεί τους ενεργούς πολίτες. Οι ενεργοί πολίτες είναι ήδη ενεργοποιημένοι. Έχουν παράξει συγκεκριμένο έργο με αποτέλεσμα μετρήσιμο στις τοπικές κοινωνίες, αλλά και γενικότερα. Αυτό το θεσμικό πλαίσιο δεν το θέλουμε και δεν το θέλουν και οι οργανώσεις. Εμείς θέλουμε θεσμικό πλαίσιο που θα δημιουργεί προοπτικές για περισσότερη ενεργοποίηση, ευαισθητοποίηση και κίνητρα. Αυτό το πλαίσιο θέλουμε, το οποίο δεν το δίνετε. Δεν θέλουμε θεσμικό πλαίσιο όπου ο έμμισθος και προκλητικά πληρωμένος θα συντονίζει και θα καθοδηγεί τους άμισθους.

Είναι πρόκληση, κύριε Υπουργέ, να καπελώνετε αυτήν τη δύναμη του εθελοντισμού με έναν που θα τον πληρώνουν παχυλά και με πολύ ειδικούς συμβούλους. Αυτοί που ματώνουν κάθε μέρα...

Υπάρχει και ιδεολογική διαφορά και φαίνεται. Εμείς δεν θεωρούμε εθελοντικό κίνημα μόνο τη φιλανθρωπία, που είχε η Δεξιά ιστορικά, για να καλύψει την ταξικότητα της κοινωνίας και να υποκαταστήσει αυτήν την ιστορία. Όχι! Εμείς θέλουμε την κίνηση και τη δυναμική, που πολλές φορές αυτά τα κινήματα διεκδικούν.

Και τα θέλουμε, κύριε Υπουργέ, να είναι ενταγμένα στις τοπικές κοινωνίες. Με ποια λογική, λοιπόν, εσείς δεν έχετε σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση; Γιατί οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις από μόνες τους είναι δεμένες. Δεν περίμεναν εσάς. Έχουν πολύ ισχυρές σχέσεις και με μεγάλο σεβασμό, αλληλέγγυα και με κοινές πρωτοβουλίες αναπτύσσουν αυτές τις τοπικές δυναμικές.

Αυτές είναι οι διαφορές μας, κύριε Υπουργέ. Είναι και στη φιλοσοφία και στο περιεχόμενο, αλλά και σε σχέση με το τι πάτε να υπηρετήσετε μέσα από αυτήν τη δομή. Δεν σας ενδιαφέρει τίποτε παραπάνω, παρά να το ελέγξετε πολιτικά ή να εκμεταλλευτείτε αυτήν τη δυναμική που παράγει από μόνο του. Είναι και πολιτικός ο έλεγχος. Επίσης, θέλετε να βολέψετε και βολεύετε συγκεκριμένα άτομα. Βοηθείστε την παραγωγική διαδικασία, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας. Πάρτε πρωτοβουλίες. Ενώ εκεί δεν έχετε καμία πρωτοβουλία, σας ενδιαφέρει πώς θα ελέγξετε και θα κάνετε κρατικοδίαιτους συγκεκριμένους οργανισμούς. Αυτό κάνετε.

Θα είναι η ταφόπετρα του εθελοντικού κινήματος ο τρόπος με τον οποίο επιχειρείτε να το ελέγξετε, να το καπελώσετε και να το οδηγήσετε εκεί που θέλετε εσείς. Γιατί ξέρετε τι θα κάνετε; Θα το χρηματοδοτείτε, κύριε Υπουργέ, και με τον τρόπο που θα το χρηματοδοτείτε θα το χρησιμοποιείτε στις πολιτικές, αντί να του ανοίξετε με το θεσμικό πλαίσιο φτερά στις τοπικές κοινωνίες, να μπορέσει να διευρυνθεί τοπικά, να διαμορφώσει δυναμική στις τοπικές κοινωνίες, ένα μεγάλο και πολύ σοβαρό εργαλείο για την κοινωνία, για τη δημοκρατία, για την ολοκλήρωση, για τη συμμετοχή, για αυτό που απλά λέμε συμμετοχή, το πως σήμερα θα δώσεις προοπτική σε ένα άνθρωπο να μην ιδιωτεύσει, να μην λειτουργεί ατομικά, να λειτουργεί συνολικά, να ευαισθητοποιείται σε πολλά ζητήματα, στον πολιτισμό, στη διαφύλαξη της ιστορίας για εθνικούς λόγους, στην κοινωνική αλληλεγγύη, στην προστασία, παντού.

Νομίζω ότι αυτό το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, έχει αυτά ακριβώς τα χαρακτηριστικά που είπα. Δεν το ψηφίζουμε σε καμία περίπτωση και δεν ψηφίζουμε κανένα από τα άρθρα του, όπως δεν ψηφίζει και κανένα κόμμα που έχει πορευθεί με τα κινήματα. Ιστορικά έχουν πορευθεί τα κινήματα της Αριστεράς με τα κινήματα των πολιτών. Ιστορικά η Δεξιά ήταν ταυτισμένη με τη φιλανθρωπία και τίποτε παραπάνω. Αυτό είναι το DNA σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο συνάδελφος κ. Αντωνακόπουλος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι συμφωνούμε όλοι ότι «πολιτισμός» είναι το άθροισμα των ανθρωπίνων πράξεων, όπως «πολιτικός πολιτισμός» είναι το άθροισμα των πολιτικών πράξεων. Αν κρίνουμε από την επικαιρότητα, από τις μέρες μας, αυτό το επίπεδο του πολιτικού πολιτισμού, το οποίο διαμορφώνεται, βεβαίως, κυρίως από τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες, δεν είναι σε αξιοζήλευτο τουλάχιστον επίπεδο.

Μιας και μιλάμε για τον εθελοντισμό, μια καθαρά κοινωνική διεργασία που -αν θέλετε- αθροίζει το περίσσειμα της ψυχής των ανθρώπων, η πρώτη διαπίστωση, το πρώτο αυτονόητο συμπέρασμα είναι ότι δεν μπορεί να διαρθρωθεί διοικητικά -τόσο στενά εν πάση περιπτώσει, όπως επιχειρείται σήμερα- αυτή η κοινωνική δραστηριότητα. Γι' αυτό πιστεύω ότι δεν έχει προηγηθεί διάλογος με αυτές τις κοινωνικές εκφράσεις που έχουν συστηματικοποιηθεί κατά τον πιο αποτελεσματικό -θα έλεγα- τρόπο την εθελοντική δράση των συμπολιτών μας στη χώρα. Είναι προφανές ότι δεν έχει γίνει καμία συζήτηση.

Επίσης, είναι προφανές ότι υπάρχει άγνοια του οξύμωρου στη φράση «μισθωτός εθελοντισμός», γιατί δεν μπορεί να υπάρξει εθελοντισμός μισθωτός. Υπονομεύει ευθύς εξ αρχής την ανιδιοτέλεια του εθελοντικού κινήματος και δηλητηριάζει στα μάτια των πραγματικών εθελοντών την αξία του εθελοντισμού, όταν διοικούν κάποιοι οι οποίοι αμειβονται. Πράγματι, θα μου πείτε ότι, αν κάποιος ασχολείται επαγγελματικά, θα πρέπει να αμειφθεί. Μπαίνει ένα άλλο ζήτημα. Αλλά και πάλι δεν μπορεί να υπάρξει επαγγελματικός εθελοντισμός, δεν μπορεί να γίνει επάγγελμα ο εθελοντισμός, συγκρούονται αξίες διαφορετικές.

Πιστεύω ότι δεν υπάρχει κακή πρόθεση από κανέναν, αλλά στην πορεία κάπου προφανώς λοξοδρομούμε πολλές φορές, όταν ξεκινούμε να νομοθετήσουμε. Ο συγκεκριμένος Υφυπουργός, προερχόμενος από την ιατρική κοινότητα, όπου σαφώς ο εθελοντισμός πρέπει να έχει απομονωθεί στην καθημερινή του δράση, γνωρίζει και καταλαβαίνει πολύ καλά ότι αυτά που λέω δεν μπορούν να εκφραστούν από μία γραφειοκρατική δομή.

Στην πατριδα μας ο εθελοντισμός έχει σημαντικές μορφές οργάνωσης που προσφέρουν στην κοινωνία, όπως είναι ο Ερυθρός Σταυρός, ο οποίος έχει οργανισμό. Δηλαδή, ο τίτλος του νομοσχεδίου θα μπορούσε να είναι όχι «Οργανισμός Εθελοντισμού», αλλά «Οργανισμός για τη στήριξη του Εθελοντισμού», δηλαδή μία υπηρεσία για τη στήριξη. Αυτό θα μπορούσε να είναι αποδεκτό. Αλλά «Οργανισμός Εθελοντισμού» είναι σαν να κάνουμε τον εθελοντισμό μια υπηρεσία μέσα στην οποία διαρθρώνονται άλλες δομές.

Από τον τίτλο φαίνεται η προσέγγιση διοικητικού χαρακτήρα. Ας είναι.

Δεν είναι κακό ξέρετε, δεν είναι ελαφρυντικό ούτε δικαιολογία εάν κάποιος προηγούμενος δεν έκαναν κάτι πολύ σωστό ή το έκαναν λάθος, ότι πρέπει να το κάνουν και οι επόμενοι. Γιατί ακούγεται αυτό το επιχείρημα συνεχώς. Εάν είναι αυτό δικαιολογία σε όλα τα λάθη και τις ανεπάρκειες της Κυβέρνησης, τότε ομολογείτε ότι κακώς εκλεγθήκατε, διότι είχατε υποσχεθεί άλλα πράγματα. Εάν λοιπόν σε κάθε στραβοπάτημα, σε κάθε λάθος, σε κάθε ανεπάρκεια, υπάρχει μόνιμη επωδός «εσείς είχατε κάνει το ίδιο λάθος», τότε ομολογείτε ότι κακώς εκλεγθήκατε ως κάτι διαφορετικό από την ελληνική κοινωνία.

Άρα, θα μπορούσατε να προτείνετε μια εθνική επιτροπή εθελοντισμού όπου εκεί θα υπήρχε έκφραση των επιμέρους φορέων στη χώρα. Εκεί θα μπορούσαμε να συζητήσουμε όχι αρχόμενοι από νομοθετική πρωτοβουλία, αλλά από έναν πλατύ διάλογο μέσα στην κοινωνία, που δεν έγινε.

Κύριε Υφυπουργέ, γνωρίζετε ότι ο Έλληνας είναι εθελοντής εκ φύσεως. Εξάλλου, το αποδεικνύει ο πολιτισμός μας, η διαδρομή μας, χωρίς αυτό να έχει στοιχίσει φυλετικής υπεροχής. Γιατί και αυτό είναι κακό να διατυπώνεται. Το είπαν και κάποιοι αθλητές μας κάποια στιγμή. Και δεν πιστεύω ότι αυτό είναι σωστό. Είναι χαρακτηριστικό του πολιτισμού μας. Κάθε πολιτισμός είναι καλός με τα δικά του χαρακτηριστικά. Και από μελέτες αποδεικνύεται ότι ο Έλληνας είναι εθελοντής εκ φύσεως. Για παράδειγμα, έχουμε ανεπάρκεια νοσηλευτικού προσωπικού στα νοσοκομεία, όπου καλύπτεται από την εθελοντική προσφο-

ρά των πολιτών, των συγγενών. Αυτό το λένε ιατρικές μελέτες, είναι μετρήσιμα στοιχεία αυτά. Το ότι έχουμε στη χώρα μας πολλούς οικονομικούς μετανάστες, έχει να κάνει με τον εθελοντισμό των πολιτών ως πολλές υποδοχές κάποιων ανθρώπων που είναι αναξιοπαθούντες.

Δεν ξέρω εάν έχετε προσεγγίσει τον εθελοντισμό με βάση τα κριτήρια ενός «μοδάτου μύθου» για τον εθελοντισμό, επικοινωνιακά απαστράπτοντα. Δεν είναι αυτό εθελοντισμός. Αυτό είναι επίκληση εθελοντισμού για άλλους λόγους. Και δεν είναι εθελοντισμός η λογική του άφρονα πλουσίου όπου ανάγκαζε τους φτωχολάζαρους να είναι ευγνώμονοι, δίδοντας τα ψιχία που περίσσευαν ή αυτά που ήθελε να τα πετάξει. Αυτό δεν είναι εθελοντισμός, γιατί εάν πάμε σε ιδεολογικό επίπεδο, θα δούμε ότι η λογική «οικονομία πάνω από την κοινωνία», η λογική «τα κέρδη πάνω από τον άνθρωπο» και άλλες λογικές που δεν έχουν καμία σχέση με τον εθελοντισμό, εκφράζονται από συγκεκριμένη ιδεολογία για την οποία είστε υπερήφανοι να την εκφράζετε σε απόλυτο βαθμό. Άρα, έχουμε και άλλα οξύμωρα. Και ας μην πάμε τόσο βαθιά βέβαια, γιατί η συζήτηση αφορά μια επιμέρους νομοθετική πρωτοβουλία.

Θα μπορούσατε όμως άμεσα, για να είμαστε και χρήσιμοι και πρακτικοί, να βοηθήσετε σε περιοχές της κοινωνικής ζωής όπου υπάρχει ανάγκη για περισσότερο εθελοντισμό, που είναι ο χώρος που αφορά τους δωρητές οργάνων, την αμοδοσία, ο κοινοτισμός, για να έχουμε μια ισόρροπη ζωή σε μια κοινότητα με άτομα με ειδικές ανάγκες, να πάμε στην ψυχική υγεία, στην προαγωγή υγείας, στην προστασία του περιβάλλοντος.

Κλείνοντας, κύριε Υφυπουργέ, θα ήθελα να πω ότι επειδή σας εκτιμώ προσωπικά, θα πρέπει να αποκαταστήσετε κάτι που από το πρωί έχει ειπωθεί. Να καταθέσετε τη δήλωση του πρώην Υφυπουργού Γιάννη Ζαφειρόπουλου σε σχέση με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, ότι αξιοποιούνταν ή χρησιμοποιούνταν ή οτιδήποτε άλλο από τον σημερινό μας Πρόεδρο εκείνη την εποχή για άλλους λόγους. Διότι εγώ, έχω πάρει τα Πρακτικά και είδα ότι είναι πολύ σκληρά αυτά που είπατε. Είναι σίγουρο ότι ούτε ο κ. Ζαφειρόπουλος τα είπε, ούτε συνέβαιναν. Εγώ έχω τις δηλώσεις του κ. Ζαφειρόπουλου, οι οποίες δεν αφορούν αυτά που είπατε, αφορούν εντελώς άλλα πράγματα. Έχω και αυτά που είπατε το πρωί, τα οποία είναι πολύ σκληρά. Είναι σκληρά όχι ως αναληθή μόνο, αλλά ως περιεχόμενο, ως κατηγορία.

Πιστεύω λοιπόν ότι έχετε υποχρέωση μέχρι το πέρας της συζήτησης να φέρετε αυτή τη δήλωση, εάν την έχετε, γιατί εγώ σας λέω ότι δεν υπάρχει.

Άρα κάτι πρέπει να πείτε για να αποκαταστήσετε τα πράγματα. Γιατί και απάντηση υπήρχε στον κοινοβουλευτικό έλεγχο για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, για το πόσες είναι, πώς είχαν χρηματοδοτηθεί και ποιες δραστηριότητες είχαν. Μπορούμε να τα καταθέσουμε αυτά. Δεν μπορεί από αυτήν τη συζήτηση να μείνει η δυσφήμιση των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Είναι μια κατηγορία που δεν θεμελιώνεται πουθενά, η κατηγορία σε βάρος του Προέδρου μας και γενικότερα σε βάρος της πολιτείας. Γιατί εκείνη την εποχή ήταν Υπουργός Εξωτερικών και δώσατε την εικόνα ότι λειτουργούσαμε τριτοκοσμικά. Δηλαδή ότι οι μη κυβερνητικές οργανώσεις είναι κάποιες οργανώσεις μέσω των οποίων μπορούμε να περνάμε πολιτικές συγκεκριμένες που δεν μπορούμε να τις κάνουμε επισήμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Η κ. Καλαντζάκου έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας ξεκινήσουμε από αυτά για τα οποία συμφωνούμε. Κατ' αρχάς είναι κορυφαία η σημασία του εθελοντισμού, της δραστηριοποίησης των πολιτών, του ακτιβισμού. Πιστεύουμε όλοι ότι δεν πρέπει να είμαστε θεατές μέσα στην κοινωνία. Πρέπει να συμμετέχουμε και έχουμε υποχρέωση να δώσουμε κάτι πίσω στην κοινωνία. Επίσης, θέλουμε να ενώσουμε τις φωνές όλων των Ελλήνων επί της γης.

Η Κυβέρνηση είδε με τους Ολυμπιακούς Αγώνες ότι οι εθελοντές ήταν πραγματικά η ψυχή των αγώνων. Όλος ο κόσμος μιλούσε για την ευγένειά τους και για τη συμβολή τους για να γίνουν άρτια οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Είδαμε ότι υπήρχε αυτή η δυναμική συμμετοχή που δεν παρατηρείται στην Ελλάδα. Αυτήν

τη δυναμική συμμετοχή δεν ήθελε να την χάσει. Επελέγη λοιπόν το σύστημα της δημιουργίας ενός κρατικού οργανισμού. Εδώ αρχίζουν τα προβλήματα μεταξύ μας.

Μπορεί να υπάρχει ένας κρατικός οργανισμός ο οποίος θα μπορεί όλη αυτήν τη δύναμη των πολιτών να την συντονίζει, να την ενθαρρύνει και να κάνει οικονομική διαχείριση των πόρων; Ακούστηκαν πολλά τα οποία αμαυρώνουν αυτό το θέμα που είναι πολύ σοβαρό. Το θέμα του εθελοντισμού μπορεί να κάνει μια από τις πιο ωραίες συζητήσεις στη Βουλή. Τα περί υπόπτων και τα περί καθοδήγησης του εθελοντικού κινήματος που προσαυθούμε να το καπελώσουμε δεν ισχύουν. Κατ' αρχήν δεν είμαστε καλοί σ' αυτά αλλά ούτε έχουμε και καμία τέτοια πρόθεση. Επιπλέον αυτά που ακούστηκαν για τους διορισμούς δείχνουν έλλειψη εμπιστοσύνης στην Ελλάδα, στο σύστημα και μια μικρότητα και μια μικροψυχία απέναντι σ' αυτό που προσπαθούμε να επιτελέσουμε.

Πάντως δεν σας κρύβω ότι και εγώ αντιμετωπίζω το θέμα κάπως κριτικά. Γιατί όταν μιλάμε για τον εθελοντισμό και για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, εννοούμε ένα τεράστιο πλέγμα. Δεν είναι μόνο οι πολίτες που θέλουν να προσφέρουν την εργασία τους δωρεάν στο κράτος. Ξέρετε καλά ότι υπάρχουν μη κυβερνητικές οργανώσεις που οι επικεφαλής τους πληρώνονται. Αυτό είναι φυσικό. Χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς φορείς, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το κράτος παρ' όλο που είναι μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Έχω μια ιδιαίτερη ευαισθησία σ' αυτό το θέμα και κριτική άποψη για την λειτουργία των μη κυβερνητικών οργανώσεων, διότι στο πανεπιστήμιο είχα την ευκαιρία να μελετήσω δύο χώρες της Αφρικής, την Αγκόλα και τη Μοζαμβίκη όπου μη κυβερνητικές οργανώσεις προέκυψαν κατά τον εμφύλιο πόλεμο. Μελέτησα τον τρόπο λειτουργίας τους. Και πρέπει να πούμε ότι εκείνη την εποχή δόθηκαν πολλά χρήματα σε εκείνες τις περιοχές από τις Ηνωμένες Πολιτείες, από χώρες της Ασίας, από όλο τον κόσμο. Μελέτησαν τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίστηκαν αυτά τα κονδύλια. Το μεγάλο ζήτημα που πρέπει να συζητήσουμε σε σχέση με τον εθελοντισμό και με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, είναι το θέμα της διαφάνειας.

Για το θέμα της διαφάνειας πώς επιλέγονται ποιοι φορείς να πάρουν ποια χρήματα.

Θα ήθελα να καταθέσω στα πρακτικά, για να είμαι και εγώ λίγο πρακτική, ένα παράδειγμα που υπάρχει στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου όλες αυτές οι οργανώσεις εθελοντικές, μη κυβερνητικές και άλλες όπου οι εθελοντές προσφέρουν χρήμα και χρόνο και η υπόλοιπη νομική μορφή τους είναι γνωστή. Βγαίνει ένας κατάλογος από μία άλλη οργάνωση ανεξάρτητη, που βαθμολογεί την κάθε μη κυβερνητική οργάνωση ή εθελοντικό φορέα, είτε είναι για τον καρκίνο είτε είναι για τα δάση. Εκεί υπάρχει μία αντικειμενική εκτίμηση, έτσι ώστε ο καθένας που θέλει να δώσει χρήματα σε αυτόν τον φορέα να μπορεί να γνωρίζει ποιος κάνει καλά τη δουλειά του με συγκεκριμένα κριτήρια του τύπου ότι για κάθε ευρώ ή δολάριο τουλάχιστον το 75% πηγαίνει στον ίδιο το σκοπό. Αυτές οι οργανώσεις μπορεί να έχουν τόσο μεγάλα λειτουργικά έξοδα, που τελικά να μην αποδίδουν. Πάντως από τη στιγμή που επελέγη να υπάρξει κρατικός φορέας που ένας από τους ρόλους του είναι να ελέγξει τα οικονομικά και να αναδειξει το θέμα της διαφάνειας και της διαχείρισης των κονδυλίων. Θέλω εδώ να υπογραμμίσω ότι δεν δίνονται μόνο από το Υπουργείο Πολιτισμού, αλλά και από πάρα πολλά άλλα Υπουργεία και θα χρειαστεί συντονισμός όλων εκείνων για να υπάρξει μία κεντρική οργάνωση αυτού του συστήματος. Θεωρώ πως μπορεί αυτό το παράδειγμα να φανεί πάρα πολύ χρήσιμο.

Θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Νιώτη, ο οποίος μίλησε για την κρατικιστική μας προσέγγιση για τον εθελοντισμό και να του πω ότι, επειδή χρόνια ήταν Υφυπουργός Αποδήμου Ελληνισμού και είναι κάτι που το συζητήσα και με τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και πιστεύω πως αυτό αλλάζει τώρα, γιατί το έχω συζητήσει με τη νέα ηγεσία του Υπουργείου -χρόνια τώρα δεν ξέρουμε ποιοι είναι οι Έλληνες που διατρέπουν στο εξωτερικό. Ξέρουμε το σύλλογο των Μεσσηνίων, το σύλλογο των κατοίκων της Ρόδου, της Καρπάθου, της Ηπείρου,

για τον κ. Ζαγορίτη το λέω το γαμπρό μας, αλλά δεν ξέρουν ποιοι είναι οι επικεφαλές για παράδειγμα όλων των μεγάλων εταιρειών, όλων των Μουσείων, ποιοι είναι καθηγητές πανεπιστημίων, ποιοι είναι οι Έλληνες δεύτερης και τρίτης και τέταρτης γενιάς, οι οποίοι θέλουν να δώσουν κάτι στην Ελλάδα, αλλά δεν τους ξέρε κανένας. Δεν καλούνται πουθενά, δεν χρησιμοποιούνται πουθενά, ούτε σαν μοχλός πίεσης. Ελπίζω τουλάχιστον αυτό, αφού θέλουμε να έχουμε άλλο ένα κρατικό όργανο, γιατί τελικά όλες οι πτέρυγες της Βουλής διακρίνονται από κρατικισμό. Εγώ αυτό θέλω να πω και εμένα προσωπικά με έχει πνίξει το πολύ κράτος, αλλά εν πάση περιπτώσει θα δούμε εκ του αποτελέσματος. Πάντως βλέπω ότι όλες οι πτέρυγες περίπου έχουν την ίδια αντίληψη, ότι το κράτος είναι πάνω απ' όλα και από αυτό θα ξεκινήσουν όλες οι σημαντικές προσπάθειες.

Θέλω να πω και κάτι από καρδιάς. Πιστεύω ότι για να υπάρξει καλλιέργεια του εθελοντισμού στην Ελλάδα πρέπει πρώτα να υπάρχει στην παιδεία αυτό το στοιχείο. Στην Ελλάδα έχουμε ξεχάσει ότι οφείλουμε να δώσουμε κάτι πίσω. Νομίζουμε ότι όλα μας τα χρωστάνε, γιατί όλοι έχουμε κάποια σχέση με το κράτος, όλες οι κοινωνικές τάξεις, όλες οι οικονομικές κατηγορίες του πληθυσμού είναι σε μία μόνιμη συναλλαγή με το κράτος και λένε δώσε και δώσε και δώσε. Γι' αυτό και στη ΔΕΘ που έρχεται τώρα όλοι περιμένουν να ακούσουν για παροχές. Δεν έρχεται κανένας να ακούσει τι μπορεί να κάνει αυτός για το κράτος. Αυτό δεν τίθεται ποτέ σαν θέμα.

Η νοοτροπία μας είναι λανθασμένη και νομίζω ότι η παιδεία θα παίξει ένα πολύ μεγάλο ρόλο και επίσης μεγάλο ρόλο θα παίξουν και τα οικονομικά κίνητρα. Στο εξωτερικό και κυρίως στην Αμερική και τη φέρνουν σαν παράδειγμα, δίνονται εκατομμύρια δολάρια από ιδιώτες. Αυτό θα το δείτε τώρα με αυτό που συνέβη στη Νέα Ορλεάνη με αυτήν τη μεγάλη καταστροφή. Βέβαια έχουν και ανάλογες φοροαπαλλαγές και εγώ λέω γιατί όχι.

Εμείς προσπαθήσαμε να κάνουμε τέτοιου είδους τομές.

Εγώ δεν πιστεύω ότι το κράτος χάνει όταν ένα ιδιώτης δώσει κάτι και πάρει φοροαπαλλαγή. Εγώ νομίζω ότι το κράτος κερδίζει εάν βεβαίως τα χρήματα πάνε σε μη κυβερνητικές οργανώσεις, σε εθελοντικές οργανώσεις –μπορείτε να τις πείτε όπως θέλετε- οι οποίες είναι πραγματικά φερέγγυες και όχι να χρησιμοποιείται για να μπορέσουμε να μειώσουμε το φορολογικό μας συντελεστή.

Θα παίξει λοιπόν πάρα πολύ μεγάλο ρόλο η παιδεία, όπως σας είπα, και η καλλιέργεια προτύπων και αυτό πρέπει να ξεκινήσει από όλους μας, από την ελληνική οικογένεια, από τη Βουλή, από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Όλοι όσοι έχουν μια φωνή και ένα ακροατήριο, οφείλουν να δώσουν αυτό το δείγμα γραφής.

Σας ευχαριστώ πολύ και παρ' όλα τα ενδεχόμενα δικά μου ερωτηματικά τα οποία μπορεί να έχω για τον οργανισμό, εύχομαι πραγματικά καλή επιτυχία για να μάθουμε ποιοι είναι οι Έλληνες που θέλουν να δώσουν από τον εαυτό τους και να μπορέσουμε να τους αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Σοφία Καλαντζάκου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε την κυρία συνάδελφο.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Καΐσερλης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι σύντομος και αυτό εξαιτίας του άρθρου 15 που με υποχρεώνει να μην αναφερθώ στα υπόλοιπα, γιατί όπως αντιλαμβάνεστε, εγώ τουλάχιστον έχω ζαλιστεί πάρα πολύ από το μισθό του Προέδρου.

Κύριε Πρόεδρε, διαβάζοντας την εισηγητική έκθεση και κυρίως του άρθρου 1, θα ήθελα να σας πω πως ξεκινούσε την προεκλογική του ομιλία ένας πολιτικός στην Κρήτη.

Ξεκινώντας λοιπόν αυτός ο πολιτικός, έλεγε στο ακροατήριό

του «τριβή, διατριβή, παλμός και δόνηση». Και όταν τον ρωτούσαν οι οπαδοί του τι εννοεί, τους έλεγε «Πάντως, δεν εννοούσα αυτό που νομίζετε». Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει, κύριε Υπουργέ, και με το σημερινό νομοσχέδιο.

Μιλάτε με μεγάλα λόγια για τον εθελοντισμό και στο μυαλό σας έχετε τις προσλήψεις. Και αν ήταν μόνο ένας ο οργανισμός που δημιούργησε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στους δέκα οκτώ μήνες και αν ήταν μόνο σαράντα με πενήντα οι νέοι υπάλληλοι που θα προσλάβετε με προσωπική σας ευθύνη, να είστε βέβαιος ότι δεν θα μιλάγα.

Όμως, μετρώντας τα σχέδια νόμου μέχρι σήμερα, είδα ότι έχουν δημιουργηθεί δεκαπέντε νέοι οργανισμοί στα Υπουργεία και απ' ό,τι μαθαίνω υπάρχει στόχος να φτιαχτούν συνολικά πενήντα δύο, όσοι είναι οι Υπουργοί και οι Υφυπουργοί.

«Τριβή, λοιπόν, διατριβή, παλμός και δόνηση», κύριε Πρόεδρε. Μεγάλες λέξεις, αόριστοι στόχοι για να παραπλανήσετε. Πουλάτε ελπίδες και οράματα σε έναν λαό που υποφέρει και, δυστυχώς, έχετε την εντύπωση ότι θα σας πιστέψουν.

Εγώ προσωπικά, κύριε Υπουργέ, δεν πρόκειται να σας πιστέψω.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Καΐσερλη.

Το λόγο έχει ο κ. Σγουριδής.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο γιατί άκουσα κάποιες απόψεις μέσα στην Αίθουσα, οι οποίες πραγματικά με ενόχλησαν και επ' αυτών θα καταθέσω και εγώ τη δική μου άποψη.

Πρώτον, ακούστηκε πως ό,τι καινούργιο και ό,τι νέο έρχεται είναι και προοδευτικό. Αυτή ήταν η άποψη του Υπουργού. Θα έλεγα ότι υπάρχει και το αντίθετο, δηλαδή ότι κάθε τι καινούργιο, μπορεί να κρύβει μέσα και πισωγύρισμα.

Μας κατηγορήσατε ότι στεκόμαστε φοβικά απέναντι σε ένα νομοσχέδιο που προσπαθεί να προωθήσει τον εθελοντισμό. Μα, εμείς καταγγέλλουμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί κατά βάση θέλει να ποδηγητήσει το εθελοντικό κίνημα, να το ελέγξει, να το καθοδηγήσει υπό την έννοια της κρατικής αντίληψης και κατά βάση είναι ένα πατερναλιστικό νομοσχέδιο.

Σας ερωτώ, λοιπόν, το εξής: Είναι εγκληματικό να κατατίθεται μέσα σε αυτή την Αίθουσα, σ' αυτό το ναό της Δημοκρατίας η αντίθετη άποψη; Είναι εγκληματικό η καθοσώσεως;

Και επειδή επικαλεστήκατε ότι δεν διαβάσαμε το νομοσχέδιο και μάλιστα κάνατε και μια παρέμβαση, λέγοντας ότι «μα, είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, κύριοι συνάδελφοι, δεν το διαβάσατε, δεν το είδατε;».

Θα σας πω το εξής, κύριε Υπουργέ, επειδή το διάβασα το νομοσχέδιο: νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, μάλιστα. Πόροι και χρηματοδοτήσεις: χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό, από προγράμματα επιχορήγησης και επιδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των διεθνών οργανισμών, από τα έσοδα που περιέρχονται στο Υπουργείο Πολιτισμού από ειδικό λογαριασμό κλπ, από άλλες κρατικές επιχορηγήσεις, από κληροδοτήματα και ειδικούς λαχμούς, λαχεία –αν και αυτά δεν είναι κρατικά, τι είναι;- και μετά από ιδιωτικές χορηγίες. Αν δείτε καμιά ιδιωτική χορηγία, τα λέμε.

Δεύτερον, ακούστηκε εδώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει η υπερβολική αμοιβή του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου. Εγώ διαφωνώ. Αυτοί οι οποίοι είναι διοικητές οργανισμών, επιχειρήσεων και όλων αυτών, θα πρέπει να αμείβονται. Αλλά να είναι σε χρήσιμους οργανισμούς, σε οργανισμούς που προσφέρουν, όχι σε έναν οργανισμό, τον οποίο δημιουργούμε ως μη οφέλιμα, να δημιουργήσουμε.

Και εν τω μεταξύ περιπτώσει, αν είναι ο ρόλος του συντονιστικού των εθελοντικών οργανώσεων, αναρωτιέμαι τι ρόλο παίζει η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, που έχει ένα κομμάτι των εθελοντικών οργανώσεων. Και δέχομαι ότι υπογράφει ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Παυλόπουλος.

Αλλά λέτε στο άρθρο 2, στην παράγραφο η' ότι έργο του είναι «ο συντονισμός των σχετικών δράσεων για την αποτελε-

σματος αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Δημόσιου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των εθνικών και τοπικών παραγωγικών δυνάμεων της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, καθώς και του δυναμικού της Εκκλησίας και της Ομογένειας». Γιατί δεν υπογράφει και ο Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων και γιατί δεν υπογράφει και ο Υπουργός Εξωτερικών στο νομοσχέδιο αυτό;

Δηλαδή, για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες έχουν να κάνουν πρώτα με διεθνή προσφορά εθελοντισμού και χρηματοδοτούνται, εφόσον προσκομίσουν το σκοπό και το Υπουργείο Εξωτερικών εγκρίνει –γιατί υπάρχει ένα πλαίσιο στο Υπουργείο Εξωτερικών για αυτές τις μη κυβερνητικές οργανώσεις- εσείς τις θα κάνετε; Αυτές θα είναι υπό την αιγίδα αυτού του οργανισμού; Περιλαμβάνονται αυτές μέσα;

Και οι σύλλογοι των αιμοδοτών, της δωρεάς οργάνων δεν είναι εθελοντικοί σύλλογοι, δεν είναι εθελοντικές οργανώσεις αυτές; Ιδρύονται υπό τύπον σωματιακού. Αυτές από ποιον θα επιβλέπονται; Ως προς το θέμα του αίματος θα υπάρχει κάποια συγκεκριμένη πολιτική, αν πούμε ότι θέλουμε να φτιάξουμε έναν τέτοιο κεντρικό οργανισμό, που θα επιβλέπει όλες τις εθελοντικές οργανώσεις;

Έρχομαι στο τρίτο και τελευταίο. Η κ. Παπαδημητρίου δεν είναι εδώ, αλλά θέλω να της πω ότι σαφώς τα κόμματα ομαδοποιούν. Αυτή είναι η θέση των κομμάτων, να δημιουργούν κατευθύνσεις, ρεύματα ιδεών. Όμως ομαδοποιούν ιδέες, τις επεξεργάζονται, ιδέες σχεδίων βάσει των οποίων θα υπάρχει σύγκληση, αλληλεγγύη, αναδιανομή, ευημερία στην κοινωνία. Αυτός είναι ο ρόλος των κομμάτων.

Δεν είναι όμως η ομαδοποίηση συμφερόντων, ούτε καν είναι η ομαδοποίηση συμφερόντων εν προκειμένω, όχι στο νομοσχέδιο αυτό, αλλά στη γενικότερη πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, για την τακτοποίηση των δικών της παιδιών, μέσα από συνευθέξεις.

Κάναμε ένα βήμα με τα πολλά. Και αν σας κατηγορώ για κάτι, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, είναι αυτό: έπρεπε πολλές ιδρώτας και πολύς αγώνας, για να μπορέσουμε να καθιερώσουμε το αξιωματικό σύστημα του νόμου Πεπονή, το ΑΣΕΠ.

Παντού υπήρχε η τσιρίλα: «Χιλιάδες παιδιά μπαίνουν από εδώ και από εκεί». Και αναρωτιόμουν πολλές φορές και από το Βήμα του Αντιπροέδρου της Βουλής, ως Προεδρεύων και έλεγα: «Πείτε μου βρε παιδιά μία πρόσληψη που έγινε, να ξέρω κι εγώ, μήπως υπάρχει καμία «τρύπα» να βάλουμε κι εμείς κάποιον».

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**)

Έρχεστε και τι κάνετε; Αυτό που στήσαμε με ιδρώτα και με πολιτικό κόστος ως ΠΑΣΟΚ, ενώ θα μπορούσαμε να το επεκτείνουμε πια και να προχωρήσει περαιτέρω, το καταστρέψατε. Χρειάζεται συνέντευξη για να μπει ΕΠΟΠ, συνέντευξη για να μπει πυροσβέστης, συνέντευξη για να μπει στο Λιμενικό! Σας ερωτώ: Αν θα εναλλαχθούμε στην εξουσία, ποιος από μας θα μπορέσει να σηκώσει το ανάστημα, να ξαναεφαρμόσουμε ΑΣΕΠ απέναντι και στους δικούς μας ψηφοφόρους; Αν δηλαδή κάτι καταστρέψατε είναι ότι ενώ βάλαμε εμείς μια πλάτη δεν ήρθατε να βάλετε εσείς μια δεύτερη, για να μπορέσουμε επιτέλους την αξιωματία να την κατοχυρώσουμε σ' αυτόν τον τόπο. Κρίμα, γιατί ο Πρωθυπουργός προωθεί προς ψήφιση ένα άρηστο και ήσσονος σημασίας νομοσχέδιο, ενώ θα έπρεπε να κοιτάξει τα μεγάλα! Και λυπάμαι πολύ γιατί μεγεθύνει το κράτος, ενώ αντίθετα κάτι άλλο υποσχέθηκε.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την αποστροφή του λόγου του προ ολίγου απελθόντος από του Βήματος δεν θα την εκλάβω ως μία οιονεί απειλή απέναντι στο δημοκρατικό μας σύστημα και στη δεδομένη εναλλαγή των πολιτικών κομμάτων στην εξουσία, αλλά θα την εκλάβω ως μία βία προσωπική του αντίδραση απέναντι στον ίδιο του τον εαυτό.

Γιατί αντίθετα, εάν το άλλο συνέβαινε, σημαίνει ότι πλέον

κανένας σε αυτό τον τόπο δεν μπορεί να συνεισφέρει μέσα από τη δική του προσωπική πορεία, ώστε μέσα από τα δικά του τα βιώματα, αλλά και μέσα από το δικό του αίσθημα ευθύνης να αντιλαμβάνεται με τον καλύτερο τρόπο τι σημαίνει ότι σε μια ανοιχτή και ελεύθερη κοινωνία η ευθύνη, η ατομική ευθύνη, η ατομική ευγένεια και ο ατομικός σεβασμός αποτελεί το βασικότερο στοιχείο στη συνεισφορά που μπορεί να κάνουμε όλοι οι πολίτες ενός τόπου, προκειμένου αυτός ο τόπος να βρει τη δική του την ποιότητα, αυτό που του αναλογεί και αυτό που του αξίζει. Έτσι το εκλαμβάνω, γιατί ο κύριος συνάδελφος χαιρεί και της δικής μου εκτίμησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα πάλι να τονίσω ότι δυστυχώς η στάση των κυρίων συναδέλφων της Αντιπολίτευσης μας δείχνει ότι σαφέστατα δεν γνωρίζουν το νομοσχέδιο. Δεν γνωρίζουν και ούτε έχουν διαβάσει το νομοσχέδιο. Επιμένουν...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Μην μας προσβάλλετε, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε συνάδελφε, είναι δικαίωμά μου ευθαρσώς να λέω την άποψή μου, με όλη την ευγένεια που με διακρίνει και το ξέρετε πάρα πολύ καλά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Το γνωρίζω, αλλά δεν μπορείτε να προσβάλλετε τους συναδέλφους.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Και όπως γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, είμαι από τους ελάχιστους Βουλευτές που είχα το θάρρος της γνώμης μου και ψήφισα απόψεις και νομοσχέδια που δεν ήταν του κόμματός μου. Με αυτό το ίδιο θάρρος, λοιπόν, θα λέω ευθαρσώς την άποψή μου. Δεν θέλω να προσβάλλω κανέναν. Απλώς θέλω να κάνω τη δική μου διαπίστωση.

Ειπώθησαν πάρα πολλά πράγματα. Ειπώθηκαν πάρα πολλές απόψεις, οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα. Θα ήθελα να επαναφέρω και πάλι τη συζήτηση στην αρχική της διάσταση. Το προτεινόμενο από την Κυβέρνηση νομοσχέδιο έχει ως στόχο, δημιουργώντας τον Οργανισμό του Εθελοντισμού, να πυροδοτήσει όλες αυτές τις δυνάμεις, να κινητοποιήσει όλους τους πολίτες, προκειμένου ο εθελοντισμός να αποτελέσει ακριβώς αυτό το ποιοτικό πολιτιστικό διακριτό στοιχείο που θα μας βοηθήσει στις μετέπειτα εξελίξεις και τίποτε παραπέρα.

Ο οργανισμός αυτός καθεαυτός δεν είναι εθελοντική οργάνωση. Αν ήταν εθελοντική οργάνωση, σαφέστατα θα ήταν μια εθελοντική οργάνωση και έτσι θα είχε προσδιοριστεί. Είναι ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, έτσι όπως γίνεται παντού σε όλες τις σύγχρονες χώρες, έτσι όπως γίνεται στη Ζουηδία, στην Ισπανία, στην Ιρλανδία, στη Γαλλία, το οποίο απλώς συντονίζει τις δράσεις των εθελοντικών οργανώσεων.

Είναι ένας οργανισμός που αν δείτε, με την επιμέλεια που έχει καταρτισθεί το νομοθετικό πλαίσιο, δεν έχει δυνατότητα παρέμβασης στη λειτουργία και την αυτονομία των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Είναι ένας οργανισμός ο οποίος αντίθετα με την πρακτική τη δική σας δεν προσπαθεί να δημιουργήσει πελατειακές οικονομικές σχέσεις με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Ο οργανισμός αυτός δεν έχει τη δυνατότητα χρηματοδότησεως των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Γι' αυτό, λοιπόν, έρχεται ουσιαστικά να αμβλύνει και να ανατρέψει τις πολιτικές που μέχρι τώρα εφαρμόστηκαν. Και θα ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας. Εσείς και η πολιτική σας ήταν τέτοια γιατί στόχευε στο πώς θα ελέγξετε και θα εντάξετε το εθελοντικό κίνημα και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις σε προσωπικές πολιτικές στρατηγικές και σε κομματικές στρατηγικές. Άλλωστε δεν χρειάζονται πολλά πράγματα για να επιβεβαιώσουν αυτό που λέω. Πολλά ηγετικά στελέχη των εθελοντικών οργανώσεων σε διάφορες χρονικές περιόδους εντάχθηκαν μέσα στην πολιτική προεκλογική και εκλογική δοκιμασία και ακριβώς αυτή η εξάρτηση είναι που θέλουμε να απαλείψουμε και να απαλειφθεί.

Είπατε προηγουμένως –και το άκουσα από πολλούς κυρίους συναδέλφους- ότι το κόστος που προβλέπει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους είναι 1.200.000.000 δραχμές, δηλαδή περίπου

4.000.000 ευρώ. Αυτό είναι αναληθές. Δείτε λίγο την εισήγηση και την άποψη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Σε ετήσια βάση είναι 900.000 ευρώ συν τις 300.000 ευρώ που απαιτούνται για τις υποδομές που θα εξυπηρετήσουν και θα διευκολύνουν τον οργανισμό, σύνολο, δηλαδή, 1.200.000 ευρώ. Πού τα βρήκατε τα υπόλοιπα χρήματα; Από πού απορρέει αυτό;

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι θα πρέπει να είμαστε πολύ ειλικρινείς και όταν συζητούμε εδώ στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου θα πρέπει νομίζω να είμαστε αρκετά και προσεκτικά ενημερωμένοι για να μη δημιουργούνται αυτές οι εντυπώσεις, οι εντυπώσεις που δείχνουν και ένα γενικότερο έλλειμμα πολιτικής. Γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα από πολλούς συναδέλφους, ιδιαίτερα δε της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, οι οποίοι πλέον αρχίζουν να μπαίνουν σε μία λογική, μη ζητάτε ευθύνες από εμάς γι' αυτά που δεν κάναμε, γιατί πλέον εμείς σήμερα δεν είμαστε κυβέρνηση και θέλω να πω ότι κάνετε πολύ μεγάλο λάθος. Η πολιτική στάση είναι μία στάση η οποία θα κρίνεται και θα κριτικάρεται για όλα τα χρόνια. Η ευθύνη σας είναι πάρα πολύ μεγάλη, γιατί δεν μπορούσατε και δεν επιχειρήσατε ποτέ τίποτε να αλλάξετε σε θεσμικό επίπεδο, σε θεσμικό πλαίσιο. Το μόνο που σας ενδιέφερε ήταν ακριβώς κομματικά το πώς θα εντάξετε και θα εκμεταλλευθείτε τον εθελοντισμό.

Και θα ήθελα να σας ρωτήσω: Προς τι αυτή η έπαρση ότι υπάρχει μεγάλο εθελοντικό κίνημα στη χώρα μας; Ο κ. Σγουρίδης ανέφερε προηγουμένως στην εισήγησή του επί της αρχής του νομοσχεδίου ότι σύμφωνα με μία έρευνα του ΚΕΠ πολύ πρόσφατη, το 70% των Ελλήνων πολιτών δεν γνωρίζει καν για τον εθελοντισμό.

Εξ αυτών το 3,8% είναι ενταγμένο σε μη κυβερνητικές οργανώσεις, σε εθελοντικές οργανώσεις και –ακούστε- το 40% είναι εχθρικά διακείμενο απέναντι στις μη κυβερνητικές και εθελοντικές οργανώσεις και μόνο το 16% έχει μια θετική εικόνα για το εθελοντικό κίνημα.

Αυτά τα στοιχεία δεν σημαίνουν κουδουνάκι για όλους εμάς; Δεν σημαίνουν ότι θα πρέπει να πάρουμε πρωτοβουλίες τέτοιες, ώστε πράγματι να δώσουμε τις προϋποθέσεις μέσα από όλες τις κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις και να ενισχύσουμε το κίνημα του εθελοντισμού; Όχι να το ενισχύσουμε απλώς και μόνο, αλλά να διαμορφώσουμε τέτοιες πολιτικές, ώστε το κίνημα του εθελοντισμού να μπορέσει να αναπτυχθεί.

Αναφερθήκατε στη μεγάλη κατάκτηση που έφτασε η χώρα μας για το εθελοντικό κίνημα κατά την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων. Ξεχνάτε όμως το σημαντικότερο, σας διαφεύγει. Το εθελοντικό κίνημα διαμορφώθηκε μέσα στις αρχές του ΑΟΗΝΑ 2004 και αυτοί που υλοποίησαν το εθελοντικό πρόγραμμα ήταν επαγγελματικά στελέχη! Γιατί λοιπόν δεν μέμφεστε της δικής σας της κυβέρνησης που έδωσε το δικαίωμα να αναπτυχθούν τέτοια οικονομικά προγράμματα και να προσληφθούν οικονομικά στελέχη, στελέχη που αμείβονταν με τετραπλάσιες και πενταπλάσιες αποδοχές από αυτήν που το παρόν νομοσχέδιο προσπαθεί να προσεγγίσει;

Κυρίες και κύριοι, είμαστε της άποψης ως Νέα Δημοκρατία ότι η χώρα μας για να αντιμετωπίσει τα μεγάλα ζητήματα των καιρών θα πρέπει –και απαιτείται- να τα αντιμετωπίσει με πλήρες αίσθημα ευθύνης και επαγγελματισμού. Ο ερασιτεχνισμός έχει τελειώσει διά παντός. Και ο ερασιτεχνισμός που εσείς μας δείξατε όλα αυτά τα χρόνια δεν οδηγεί προς την αποτελεσματικότητα που έχει ανάγκη η χώρα μας.

Η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη και στρέφεται με σοβαρότητα και σαφήνεια προς αυτήν την κατεύθυνση. Και αυτή είναι μια μεγάλη ιδεολογική μας διαφορά, είναι αυτή η διαφορά που μας ξεχωρίζει από εσάς, που πολύ εύκολα και άκριτα σήμερα είδα όλοι να τάσσεστε εναντίον του κρατικοδίαιτου κράτους. Και όταν πριν λίγους μήνες έθεσα τον προβληματισμό για το τέρμα του κρατικοδίαιτου πολιτισμού, ήσασταν εσείς οι ίδιοι που φωνάζατε ότι μύρια κακά θα συμβούν στο χώρο του πολιτισμού.

Θα ήθελα να τελειώσω αναφερόμενος στην πολιτική συμπεριφορά σας των τελευταίων ημερών. Προσπαθείτε να δημιουργείτε εντυπώσεις και μέσα από το βερμπάλισμό σας, μέσα από τις μεγαλοφωνίες σας προσπαθείτε να δημιουργήσετε την αντί-

ληψη στην ελληνική κοινωνία, στον Έλληνα και στην Ελληνίδα ότι υπάρχουνε πολιτικά. Όμως αυτός ο λαϊκισμός δεν οδηγεί πουθενά. Οδηγεί στο τέλος. Οδηγεί στη ζημία.

Είπατε, λοιπόν, και μας εγκαλείτε για το τι έχουμε κάνει στο Υπουργείο Πολιτισμού όλα αυτά τα χρόνια. Θα σας απαντήσω, λοιπόν. Πρώτα και κύρια, βρήκαμε οικονομικές υποχρεώσεις της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας σε άμεσες απαιτήσεις ύψους 54.000.000 ευρώ. Το συνολικό έλλειμμα του Υπουργείου ξεπερνούσε τις 25.000.000.000 δραχμές. Όλα τα έργα ήταν σε εκκρεμότητα. Θεσμοί σταθεροί δεν υπήρχαν. Το Υπουργείο Πολιτισμού που εσείς είχατε φτιάξει ήταν ο πιο ισχυρός κρατικοδίαιτος μηχανισμός στον τόπο μας για να μπορεί να δημιουργεί πελατειακές πολιτικές σχέσεις και τίποτα παραπέρα.

Κανένα από τα έργα, τα οποία είχαν αναλάβει και έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί μέχρι πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες, δεν ήταν έτοιμο προς παράδοση. Όλα βρίσκονταν σε μία αβεβαιότητα. Δεν είχε τίποτα προετοιμαστεί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Όλα μαύρα ήταν, κύριε Υπουργέ;

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Δήμαρχε, σας άκουσα με μεγάλη προσοχή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ: Ναι, κύριε Υπουργέ, αλλά κάτι καλό δεν βρέθηκε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Κύριε Καΐσερλη, σας παρακαλώ. Έχει δικαίωμα δευτερολογίας. Εσείς είστε συνετός Βουλευτής.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Όλα αυτά, λοιπόν, μπορέσαμε και τα τελειώσαμε. Θα σας αναφέρω ότι το νέο Μουσείο Ακροπόλεως ήταν λευκό χαρτί. Το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης δεν ήταν τίποτα απολύτως. Στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο δεν είχε προχωρήσει απολύτως τίποτα. Το Μουσείο του Ηρακλείου –δεν βλέπω εδώ την κυρία συνάδελφο- ήταν στα χαρτιά.

Βέβαια, πάνω απ' όλα παραλάβαμε όλους αυτούς τους οργανισμούς με τεράστια ελλείμματα. Η μία τροπολογία που εισηγήται η εισηγήτριά μας, η κ. Παπαδημητρίου, είναι για την εύλογη παράταση του χρόνου λειτουργίας της επιτροπής που ελέγχει τον Οργανισμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Θεσσαλονίκης και θα ήθελα να σας πω ότι όλο αυτό το κόστος ξεπέρασε τα 118.000.000.000 δραχμές. Όμως, ακούστε το χειρότερο, ότι δηλαδή αυτήν τη στιγμή υπάρχουν απαιτήσεις που ξεπερνούν τα 36.000.000 ευρώ. Και όλα αυτά μετά από οκτώ χρόνια από τότε που έληξε η Πολιτιστική Πρωτεύουσα Θεσσαλονίκης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Κύριε Υπουργέ, για να σας δοθεί και άλλος χρόνος θα ήθελα την έγκριση του Τμήματος.

Συμφωνεί το Τμήμα να συνεχίσει την ομιλία του ο Υφυπουργός;

ΠΟΛΜΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Συνεχίστε παρακαλώ, κύριε Υφυπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Το κόστος της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας ξεπέρασε τα 150.000.000 ευρώ. Δεν έμεινε τίποτα πίσω. Δεν έχει μείνει τίποτα απολύτως πίσω. Πείτε μου κάτι για να το δω και εγώ.

Όλα αυτά τα μαζέψαμε, τα συγκεντρώσαμε, τα αντιμετωπίσαμε. Όλα αυτά. Νέοι θεσμοί δημιουργούνται πλέον στο Υπουργείο Πολιτισμού, σταθεροί θεσμοί. Τίποτα δεν χρηματοδοτείται και τίποτα δεν επενδύεται εάν δεν υπάρχουν αρχές και προϋποθέσεις. Αυτή είναι η άλλη πολιτική που επαγγελλόμαστε εμείς. Θα σας πω ότι για τη συμμετοχή της Ελλάδος στην έκθεση βιβλίου της Φρανκφούρτης ξοδεύτηκαν 10.000.000 ευρώ. Η Διεθνής Έκθεση που κάναμε εμείς στη Θεσσαλονίκη δεν ξεπέρασε συνολικά τα 780.000 ευρώ. Σαφέστατα, δεν είναι το ίδιο μέγεθος. Ούτε καν μπορεί να συγκριθεί. Όμως, εδώ μιλάμε για συνολικό κόστος εκθέσεως, ενώ στη Φρανκφούρτη μιλούσαμε για κόστος του δικού μας περιπέρου.

Όλοι οι οργανισμοί που παραλάβαμε είναι όλοι ελλειμματικοί

και σε όλους αυτούς έχουμε μπορέσει και έχουμε ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και αλλάζουμε συνεχώς το θεσμικό περιβάλλον, αλλάζουμε την πολιτική στον κινηματογράφο, στο θέατρο. Αλλάζουμε τη γενικότερη εικόνα των χώρων του πολιτισμού, βάζοντάς σε μία λογική αναπτυξιακή, σε μία λογική επικοινωνίας με τις ίδιες τις τοπικές κοινωνίες.

Δημιουργούμε εθελοντικό κίνημα στο χώρο του πολιτισμού. Δημιουργούμε νομοθετικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο πλέον θα μπορούν οι μαθητές των σχολείων και των γυμνασίων να ασχολούνται και με τη φύλαξη των μουσείων και με τη φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων, αλλά να συμμετέχουν κιόλας και στην ανασκαφή. Να λειτουργεί όλος ο χώρος του πολιτισμού ως μία οιοεικέ εκπαιδευτική δυναμική.

Αυτά κάνουμε στο Υπουργείο Πολιτισμού. Αυτά που δεν κάνατε εσείς. Γιατί το μόνο που κάνατε ήταν να χρησιμοποιείτε το χώρο του πολιτισμού σαν μια μηχανή αντήλθεως ψηφοφόρων.

Γι' αυτό ευθέως σας έχω πει -και το επαναλαμβάνω- ότι ακριβώς αυτό το κρατικοδίαιτο στοιχείο του Υπουργείου Πολιτισμού ήταν αυτό που τόσα χρόνια δεν άφησε τον πολιτισμό στη χώρα μας να βρει το δικό του δρόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας θα ήθελα να επαναλάβω πάλι για άλλη μια φορά ότι αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης έχει μοναδικό και κύριο στόχο να αυξήσει το κοινωνικό κεφάλαιο της χώρας μας και ουσιαστικά και αταλάντευτα να δώσει τη δυνατότητα στον ενεργό πολίτη, στον κινητικό πολίτη να αποτελεί στοιχείο αυτής της συνολικής δημιουργικής προσπάθειας. Γιατί η κοινωνία των πολιτών δεν μπορεί να παραμείνει μόνο στα λόγια, αλλά θέλει και τα συγκεκριμένα έργα. Και αυτό το νομοσχέδιο προς αυτήν την κατεύθυνση βοηθάει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Λεβέντης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού. Δεν αναφερθήκαμε βέβαια στα ευρύτερα, στα γενικότερα προβλήματα του πολιτισμού. Ακροθιγώς ετέθησαν ορισμένα τώρα στο τέλος από τον κύριο Υπουργό.

Βέβαια αυτό το νομοσχέδιο που συζητάμε για τον εθελοντισμό έχει κάτι ανορθόδοξο. Η Νέα Δημοκρατία διακηρύσσει το λιγότερο κράτος. Θέλει λιγότερο κράτος και μάλιστα θέλει λιγότερες ευθύνες και υποχρεώσεις του κράτους προς διάφορους τομείς, προς τους οποίους κατά την άποψή μας είναι υποχρεωμένο να παρεμβαίνει και να χρηματοδοτεί. Εκεί προσπαθεί να αποσείσει τις ευθύνες. Δημιουργούνται, όμως, σε άλλους τομείς, οργανώσεις, οργανισμοί, όπου παρεμβαίνει το κράτος, θα λέγαμε πολλές φορές ως μη όφειλε.

Στη συγκεκριμένη βέβαια περίπτωση, εμείς είπαμε ότι πρέπει να υπάρχει ένα θεσμικό πλαίσιο. Δεν θα πρέπει δηλαδή να είναι άσχετο και αδιάφορο το κράτος. Εμείς δεν το φοβόμαστε το κράτος, ούτε λέμε ότι το κράτος πρέπει να μειωθεί. Λέμε απεναντίας ότι το κράτος πρέπει να έχει καθοριστικό, επιτελικό, συντονιστικό και βέβαια οικονομικό ρόλο, ώστε να ενισχύει τις διάφορες οργανώσεις και τις διάφορες δραστηριότητες της πολιτείας σε όλα τα επίπεδα. Και απ' αυτήν την άποψη πιστεύω ότι είναι απαραίτητο να συμμετέχει το κράτος και στις εθελοντικές οργανώσεις, όχι όμως σαν να είναι το μακρύ χέρι του κομματικού κράτους το οποίο θα παρεμβαίνει, θα ελέγχει και θα κατευθύνει κατά το δοκούν και κατά το κομματικό όφελος του κυβερνώντος κόμματος.

Οι εθελοντικές οργανώσεις είναι πολλές και στον τόπο μας και σε όλο τον κόσμο και προσφέρουν σοβαρό έργο. Το αναφέραμε, το αναλύσαμε. Δεν υπάρχει λόγος να επανέλθουμε σ' αυτά. Πρέπει να αναγνωρισθεί, όμως, αυτός ο ρόλος. Είπε ο κύριος Υπουργός ότι το 40% των πολιτών, σύμφωνα με τις

δημοσκοπήσεις, είναι αρνητικό απέναντι στις εθελοντικές, στις μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Και είναι φυσικό και επόμενο, κύριε Υπουργέ, όταν λοιδορούνται συστηματικά, όταν από την ίδια την πολιτεία αντιμετωπίζονται με τον τρόπο που αντιμετωπίζονται οι εθελοντικές, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, όταν αν θέλετε συλλαμβάνονται αυτοί που διαδηλώνουν -οι οικολόγοι- για να μην καταστραφεί κάποια περιοχή, όταν κακοποιούνται πολίτες, όπως έγινε στα Άνω Λιόσια παραδείγματος χάριν, όπου ήθελαν να προστατεύσουν τον τόπο τους από την μπόχα και τη δυσωδία η οποία είναι αφόρητη και φοβερή. Και όποιος περνάει από την Αττική οδό μπορεί να το διαπιστώσει σε μια μεγάλη έκταση πολλών χιλιομέτρων.

Όταν τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας αντιμετωπίζουν πάρα πολλές απ' αυτές τις δραστηριότητες μ' αυτόν τον τρόπο και μάλιστα πολλές φορές καθ' υπόδειξη κυβερνητικών παραγόντων ή κυβερνητικών οργάνων, όχι μόνο τώρα αλλά και παλαιότερα, πιστεύουμε ότι επόμενο και φυσικό είναι να είναι και πάρα πολλοί πολίτες επηρεασμένοι. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια, ώστε ο εθελοντισμός να μη θεωρείται ούτε ως παρείσακτη δραστηριότητα, ούτε ως επικίνδυνη δραστηριότητα, αλλά ότι είναι μια δραστηριότητα που βγαίνει από μέσα από τους ανθρώπους αυτούς που θέλουν να προσφέρουν προς τον τόπο τους, προς τους άλλους ανθρώπους για την προστασία του περιβάλλοντος, για την ενίσχυση τέλους πάντων της κοινωνίας της αλληλεγγύης.

Βεβαίως, αυτές οι οργανώσεις έχουν τα προβλήματά τους. Η κ. Βούλτεψη μίλησε για τη διαφάνεια που πρέπει να υπάρχει σε όλες τους τις δραστηριότητες, γιατί μερικές φορές συμβαίνει να διαχειρίζονται και μεγάλα χρηματικά ποσά τα οποία συλλέγονται από την εθελοντική και ανιδιοτελή προσφορά πολλών πολιτών. Από αυτήν την άποψη, ασφαλώς, πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος να υπάρχει ένας έλεγχος και διαφάνεια.

Εμείς λέμε, λοιπόν, ότι ο εθελοντισμός έχει δυνατότητες, μέλλον και προοπτική. Η πολιτεία θα πρέπει να τον αντιμετωπίσει ανάλογα. Δεν έχει γίνει αυτό που θα έπρεπε να έχει γίνει εδώ και χρόνια και το ξέρουμε όλοι πάρα πολύ καλά. Επειδή και προσωπικά, αλλά και εσείς, κύριε Υπουργέ, έχουμε συμμετάσχει σε εθελοντικές οργανώσεις για δεκαετίες, πιστεύουμε ότι έχουμε υποστεί μια σειρά από συνέπειες γι' αυτές τις δραστηριότητες και ότι όλα αυτά θα πρέπει να ξεπεραστούν. Η χώρα μας πρέπει να πάει ένα βήμα παραπέρα και θέλω να πιστεύω ότι έχει έρθει η ώρα. Το θέμα είναι πώς θα εφαρμοστούν όλα αυτά που διακηρύσσονται, γιατί, έτσι όπως τίθενται εδώ, δεν είμαστε πολύ σίγουροι. Βλέπουμε ότι πάλι δημιουργείται ένα όργανο το οποίο είναι σφιχταγκυλισμένο από την Κυβέρνηση και τον Υπουργό Πολιτισμού και βρίσκεται κάτω από την απόλυτη κατεύθυνση και επιρροή του. Από αυτήν την άποψη είμαστε πολύ επιφυλακτικοί και γι' αυτό είπαμε και επί της αρχής ότι καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η εισηγήτρια του ΠΑΣΟΚ κ. Τζάκρη.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, εξακολουθεί να προκαλεί κατάπληξη σε εμένα και την παράταξή μου με ποια ευκολία ο κύριος Υπουργός απαξιώνει εκατομμύρια ευρώ. Είναι λίγα, όπως και να έχει, το 1.200.000 ευρώ για έναν τέτοιο οργανισμό τη στιγμή που δεν δίνουμε άλλα στοιχειώδη πράγματα που έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία; Για παράδειγμα, η Κυβέρνηση δεν μπαίνει καν στη λογική να εξετάσει το επίδομα θέρμανσης με την ενεργειακή κρίση που θα μας θερίσει όλους το φετινό χειμώνα. Δεν ξέρω τελικά αυτή η περιβόητη και πολυδιαφημιζόμενη περιστολή των δαπανών στο δημόσιο τομέα ποιος αφορά. Νομίζω ότι η λιτότητα και η πολιτική της ήπιας προσαρμογής θίγει μόνον τα ευπαθή κοινωνικά πρόσωπα και τους Έλληνες πολίτες και όχι τους οργανισμούς τους οποίους πλουσιοπάροχα φτιάχνει αυτή η Κυβέρνηση. Μέχρι στιγμής μετράμε τουλάχιστον δεκαπέντε οργανισμούς που παραισφύουν σε διάφορα νομοσχέδια και ας μην μετρήσουμε και πόσες διυπουργικές και άλλες επιτροπές.

Κύριε Πρόεδρε, κανείς δεν ισχυρίστηκε ότι τα πράγματα στο

εθελοντικό κίνημα στην Ελλάδα είναι ρόδινα, ότι εξελίσσονται θαυμαστά, ότι δεν θα πρέπει να γίνει καμία παρέμβαση και ότι δεν χρειάζεται κανένα θεσμικό πλαίσιο. Κάθε άλλο παρά συμβαίνει αυτό. Όμως, νομίζω ότι για το παρόν θεσμικό πλαίσιο, έτσι όπως γίνεται, όταν το αντιληφθεί και ο τελευταίος εθελοντής που προσφέρει τις υπηρεσίες του είτε μεμονωμένα είτε μέσα από κάποια εθελοντική οργάνωση, τότε θα χτυπήσει το μεγάλο κουδούνι για το εθελοντικό κίνημα. Δεν μπορείτε να φανταστείτε ποια θα είναι η αντίδραση αυτών των ανθρώπων που προσφέρουν τον ελεύθερο χρόνο τους έτσι, ενεργώντας αυτοβούλως και ελεύθερα, όταν θα πληροφορηθούν ότι ο πρόεδρος που θα συντονίζει αυτό το έργο τους παίρνει μισθό 5.500 ευρώ. Ειλικρινά δεν μπορώ να φανταστώ ποια θα είναι η αντίδραση και τα αποτελέσματα.

Από εκεί και πέρα, θέλω να σας πω το εξής: Εξακολουθείτε να μας κατηγορείτε ότι δεν έχουμε διαβάσει το νομοσχέδιο. Το άσχημο μ' εσάς είναι ότι το έχετε διαβάσει καλά το νομοσχέδιο και ξέρετε πολύ καλά τι επιδιώκετε. Θέλετε να ευνοήσετε και να χειραγωγήσετε το ελεύθερο και αδέσμευτο εθελοντικό κίνημα. Δεν έχετε καμία διάθεση ούτε να το αναπτύξετε ούτε να το απελευθερώσετε, όπως ισχυρίζεστε. Νομίζω ότι κινείστε με πολύ άσχημο τρόπο, κρατικίστικα, παρά το γεγονός ότι διακηρύζετε πως εσείς αποδεσμεύεστε από τον κρατικισμό. Για ακόμα μία φορά επαναλαμβάνω ότι εμείς καταψηφίζουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας κ. Παπαδημητρίου.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : Κύριε Πρόεδρε, θα μπω κατ' ευθείαν στην τροπολογία την οποία έχω καταθέσει, αλλά οφείλω να απαντήσω ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας) : Κυρία Παπαδημητρίου, θα ψηφιστούν πρώτα τα άρθρα και μετά θα μπορούμε στην τροπολογία.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : Καλώς.

Αποδέχομαι ότι τελικά δεν μπορεί να αναμένεται από τον Υφυπουργό Πολιτισμού να αρθούν οι αμαρτίες όλου του κόσμου απόψε από τον ίδιο μέσω αυτού του σχεδίου νόμου. Δεν ξέρω πόσο φταίει ο κ. Τατούλης, για την ενεργειακή κρίση. Φαίνεται πως φταίτε και γι' αυτή, κύριε Υπουργέ! Αλλά θα μπορούσατε -και το κάνω έτσι για λογαριασμό σας- με ευκολία να αντιτάξετε ότι τελικά μετά το 70αρι που πλησίασε, ίσως ξεπέρασε και αλίμονο μας για τα περαιτέρω, το πετρέλαιο, σίγουρα δικαιώνεται η πολιτική Σιούφα, να τελειώσει επιτυχώς και με τη βοήθεια του κ. Ερντογάν βεβαίως, ο αγωγός και να αποδειχθεί ότι τελικά η Κυβέρνησή μας έσπευσε να τελειώσει επιτυχώς κάτι που λιβανιζόταν εννέα χρόνια, που είχε ξεκινήσει πάλι από τη δική μας Κυβέρνηση.

Να πω ακόμη ότι αναμένω με πολύ μεγάλη χαρά και υπερηφάνεια κομματική το νομοσχέδιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για τα αιολικά πάρκα. Γνωρίζω και παρακολουθώ την πολύ σημαντική προσπάθεια Σιούφα, του Υπουργείου Ανάπτυξης, αλλά και του ΥΠΕΧΩΔΕ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας) : Κυρία Παπαδημητρίου, με συγχωρείτε. Πιστεύω ότι θα δείξετε κατανόηση. Δράττομαι της ευκαιρίας να πω ότι πρέπει να μιλήσουμε για το νομοσχέδιο. Δεν το λέω μόνο για σας. Δεν σας θίγω.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : Προκλήθηκα, κύριε Πρόεδρε. Δηλαδή ακούω παραλογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας) : Θέλω να πω δηλαδή σε όλους τους συναδέλφους. Είδατε τι μπορεί να προκύψει όταν κάνετε αναφορές εκτός σχεδίου νόμου;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ : Μα, κύριε Πρόεδρε, ακούμε ένα εκατομμύριο από εδώ, ένα εκατομμύριο από εκεί και από την άλλη λέμε ότι δεν μπορούμε να δώσουμε το επίδομα θέρμανσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας) : Κύριε Πρωτόπαππα σας παρακαλώ. Είστε παλιός κοινοβουλευτικός. Η παράκληση είναι να μην ξεφεύγει ο ομιλητής από το θέμα που συζητάμε και στη συγκεκριμένη περίπτωση από το παρόν νομοσχέδιο.

Παρακαλώ να επανέλθουμε στη συζήτησή μας.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : Κύριε Πρόεδρε, αποδέχομαι

την κριτική σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας) : Δεν είναι κριτική. Απλώς θυμίζω τα του Κανονισμού.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : Κύριε Πρόεδρε, πρέπει κάποια πράγματα να απαντώνται και είχα χρέος να το κάνω.

Από εκεί και πέρα επί του νομοσχεδίου, οφείλω να συγχαρώ πραγματικά την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού για μια ακόμη φορά τριτολογώντας και να πω ότι δεν άκουσα καμία ουσιαστική κριτική πέραν του γεγονότος του ενός. Γι' αυτά τα άτομα υπάρχει η πιθανότητα -τα «δικά μας παιδιά»- ο τρόπος που θα επιλεγεί να μην είναι ΑΣΕΠ, υπάρχει η μία ή η άλλη πιθανότητα.

Για μένα το ουσιαστικό είναι να καταλάβει ο ελληνικός λαός ότι αυτός ο νόμος-πλαίσιο είναι παγκόσμια επιταγή. Ότι αυτός ο νόμος-πλαίσιο επελέγη για να υπάρχει η διαμεσολάβηση της πολιτείας. Και να θυμίσω σε όσους το αμφισβητούν ως και δικαίωμα και υποχρέωσή μας, ότι ο ελληνικός λαός πρόσφατα επέλεξε τη δεδομένη Κυβέρνηση, το δεδομένο κόμμα και τον δεδομένο Πρωθυπουργό.

Είναι ανταμοιβή του Έλληνα πολίτη-ψηφοφόρου η ανάληψη από τον ίδιο της ευθύνης της συγκρότησης αυτού του οργανισμού και διατήρησης στο πρόσωπο του Πρωθυπουργού Υπουργού Πολιτισμού της ευθύνης για τη σωστή λειτουργία του.

Εδώ είμαστε. Τα στερνά τιμούν τα πρώτα λένε στο χωριό μου και στο χωριό σας φαντάζομαι. Θα δουν όλοι και οι συνάδελφοι που σήμερα δυσπιστούν, ότι αυτός ο οργανισμός δεν έχει στόχο να καθυποτάξει. Έχει στόχο πραγματικά να ρυθμίσει, να εμπνεύσει, να ενδυναμώσει το εθελοντικό κίνημα και να το θέσει σε καλύτερες υπηρεσίες υπέρ του ελληνικού λαού.

Εύχομαι εκείνη την ημέρα και ο φίλος μου κ. Κοσιώνης και όλοι οι συνάδελφοι από όλες τις πτέρυγες της Αντιπολίτευσης να αναγνωρίσουν ότι καλά πάμε. Έτσι κι αλλιώς, όπως είναι δομημένος ο οργανισμός και τη γνώμη σας χρειαζόμαστε. Έτσι κι αλλιώς όπως είναι δεδομένες οι ευρωπαϊκές και οι παγκόσμιες προβλέψεις, έχουμε και χρέος, κύριε Κοσιώνη, και δικαίωμα και να αρθρώνουμε την άποψή μας και να διεκδικούμε την υλοποίησή της και να ζυμωνόμαστε και εμείς μέσα στη συγκρότηση της άποψης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Παπαδημητρίου.

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί των άρθρων 1 έως 15 και θα γίνει η ψηφισή τους κεχωρισμένως.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 5 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15 ως έχει;

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση της τροπολογίας με γενικό αριθμό 411 και ειδικό 27 που υπέβαλε η κ. Παπαδημητρίου, που είναι και η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας για το νομοσχέδιο αυτό.

Ορίστε, κυρία Παπαδημητρίου, έχετε το λόγο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για μία τροπολογία με τρία άρθρα και τρεις επί μέρους προβλέψεις.

Η πρώτη αφορά στον επανακαθορισμό ή, αν θέλετε, στην υπόμνηση του τι σημαίνει «θέατρο» και τη δυνατότητα καθιέρωσης και παγίωσης πολιτιστικών δρωμένων σε κινούμενα, πλωτά ή σταθερά τροχιάς χερσαία μέσα. Είναι κάτι που θεωρήσαμε ότι αποτελούσε νομοθετικό κενό για τη χώρα μας, που λειτουργεί σε πολλά μέρη της Ευρώπης και όχι μόνο. Τέτοιο είναι ένα από τα σημαντικότερα έργα της Τυνησίας, παραδείγματος χάρη, και είχα τη χαρά και την τιμή να απολαύσω ένα απ' αυτά. Γίνεται στο τρένο από βορρά προς νότο, που αποκαλείται μάλιστα «Τρένο Ελευθερίας και Δημοκρατίας». Αφορά και στην ανάγκη νομιμοποίησης του Τρένου του Ρουφ, το αγαπητό σε όλους, και επεκτείνεται και στη δυνατότητα αξιοποίησης πλωτών μέσων. Έχουμε όλη τη Μεσόγειο, τις διαμεσογειακές συνεργασίες, πολύ σημαντικά πολιτιστικά γεγονότα που έρχονται και παρακαλώ να δεχθείτε αυτήν την επέκταση, που βεβαίως επεκτείνει την προστασία και την ασφάλεια που προβλέπει το ισχύον βασιλικό διάταγμα, αλλά και οι προβλέψεις των άρθρων του νόμου του ΥΠΕΧΩΔΕ για το τι σημαίνει θέατρο και κινηματογράφος, για να έχουμε και την ασφάλεια και τη νομιμότητα στη λειτουργία.

Κύριε Πρόεδρε, η δεύτερη τροπολογία αφορά σε παράταση μισθώσεων των χειμερινών και των θερινών κινηματογράφων και θεάτρων, την οποία εισηγούμαι, να πάμε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2008. Υπάρχει θεμελιώδης υποχρέωση της πολιτείας για την προστασία και την προαγωγή των πολιτιστικών αξιών. Θεωρώ ότι η πεπατημένη από το 1992, 1994, 1997, 1999, 2001 και 2002 οδός πρέπει να ακολουθηθεί. Εύχομαι μέχρι τότε να βρούμε έναν τρόπο σταθερότερης νομοθέτησης, για να μην ερχόμαστε κάθε φορά απλώς δίδοντας παράταση.

Η τρίτη τροπολογία στην οποία ήδη αναφερθήκατε αφορά την πολύ αμαρτωλή υπόθεση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Θεσσαλονίκης που σας εξέπληξε και με τον τελευταίο «κεραυνό» των 36 δισεκατομμυρίων. Νόμιζα ή άκουσα στο σινάφι μου ότι πρόκειται για 39 και όχι για 36.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Τριάντα έξι εκατομμυρίων.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Και σίγουρα έχει ήδη αποδειχθεί από τον έλεγχο, ότι οι λογιστικές εγγραφές υπήρξαν και ανακριβείς και περιέργες. Οφείλει να συνεχίσει ο έλεγχος.

Άρα, πρέπει να δοθεί η παράταση για όλα τα ζητούμενα, αλλά και για το πενταμελές συμβούλιο που κάνει την εκκαθάριση.

Παρακαλώ για την αποδοχή της τροπολογίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κυρία Παπαδημητρίου.

Η κ. Τζάκρη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν ζητούμε από την κ. Παπαδημητρίου να μας πει διευκρινιστικά ποιες περιπτώσεις αφορούν οι παρεκκλίσεις -διότι η μία είναι γνωστή, είναι το θέατρο του Ρουφ- όσον αφορά την πρώτη κατατεθείσα τροπολογία, η οποία αφορά το άρθρο 2 του βασικού διατάγματος 1517/1956, που χορηγεί άδεια λειτουργίας θεάτρου σε μετασκευασμένους χώρους πλωτών, χερσαίων ή σταθερής τροχιάς μεταφορικών μέσων. Διότι αντιλαμβάνομαι ότι η ρύθμιση αυτή είναι περιπτωσιολογική και αυτό αφ' εαυτού είναι κακό.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, εμείς θέλουμε να διασφαλίσουμε στους πολίτες ότι τηρούμε τις προδιαγραφές της ασφαλείας τους, διότι είναι διαφορετικές αυτές οι προδιαγραφές αν πρόκειται για πλωτό μέσο. Και να μας διευκρινιστεί τι είδους πλωτό μέσο είναι αυτό, διότι είναι μία ευρύτερη κατηγορία. Στα πλωτά μέσα περιλαμβάνονται από τις σχεδίες και τις βάρκες μέχρι και τα κρουαζιερόπλοια. Θα είναι εν πλω αυτό το μέσο; Θα είναι αγκυροβολημένο; Διότι είναι διαφορετικές και οι προδιαγραφές ασφαλείας. Και ποιος θα δίνει τις σχετικές άδειες; Είναι δυνατόν το δημοτικό και το κοινοτικό συμβούλιο να χορηγεί άδειες σε πλοία ή σε σιδηροδρόμους ή εν πάση περιπτώσει, αν θέλετε, και σε χερσαία μέσα μεταφοράς; Από πού κι ως πού; Ακόμα κι αν γίνονται θέατρα.

Νομίζω ότι τίθενται διαφορετικές προδιαγραφές ασφαλείας για το κάθε ένα από αυτά.

Περαιτέρω, όσον αφορά τη δεύτερη κατατεθείσα τροπολογία, θέλουμε κι εδώ διευκρινιστικά να μας πείτε αν υπάρχουν κάποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις τις οποίες ρυθμίζει -διότι ευθύς εξ αρχής δεν είμαστε αρνητικοί- και γιατί ζητείται η παράταση μέχρι τις 31/12/2008, αν υπάρχει κάποιος ειδικότερος λόγος γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρία Τζάκρη, μιλάτε για το άρθρο 2 προφανώς.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Όχι για άλλη τροπολογία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Είναι η ίδια τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, είναι η παράγραφος 2.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Εν πάση περιπτώσει, για το άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Επειδή είπατε δεύτερη τροπολογία, για να μη γράφεται λάθος στα Πρακτικά.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Σε διαφορετικό νόμο εισάγεται η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό την ανέφερα ως δεύτερη.

Για την τρίτη που αφορά τη χορήγηση παράτασης μέχρι τις 31.12.2005 για την περαίωση της εκκαθάρισης στον Οργανισμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης - Θεσσαλονίκη 1997, κατ' αρχήν θέλουμε να ρωτήσουμε γιατί δεν ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση μέχρι σήμερα, αν υπάρχει κάποιος ειδικότερος λόγος. Περαιτέρω, στο χρόνο της παράτασης θα ολοκληρωθεί αυτή η εκκαθάριση; Θα χρειαστεί, δηλαδή, να πάμε και σε νέες; Εν πάση περιπτώσει, γιατί καθυστερεί;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Κοσιώνης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε πάρα πολλά ερωτηματικά και στις τρεις παραγράφους. Και δεν το λέω με την έννοια της μομφής. Στην πρώτη παράγραφο, παραδείγματος χάρη, για το τι είναι απαραίτητο να γίνει. Αυτό είναι και στην κρίση κάποιων άλλων βέβαια. Δεν ξέρουμε τίνας είναι τα αιτήματα και κυρίως ποιοι διασφαλίζουν τους όρους ασφαλείας, αν αρκεί και μπορεί ένα δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο κάτω από τέτοιες προϋποθέσεις, όπως λειτουργούν ορισμένα πράγματα τώρα εν Ελλάδι, να γίνει αυτό το πράγμα.

Το δεύτερο είναι πάλι μία παράταση.

Το τρίτο είναι κάτι το οποίο βέβαια και ο κ. Τατούλης ξέρει ότι το είχα πει όταν συζητούσαμε για την Πάτρα - Πολιτιστική Πρω-

τεύουσα της Ευρώπης. Και ήταν θέση του Κομμουνιστικού Κόμματος τότε Θεσσαλονίκη - Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Πώς πρέπει να οργανώνονται τέτοια πράγματα; Ποιοι πρέπει να είναι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί; Και τώρα πάμε σε καινούργια παράταση και μετά θα πάμε πάλι σε καινούργια παράταση...

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Όχι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Μη λέτε όχι, κύριε Τατούλη. Ξέρετε ότι υπάρχουν νομοθετήματα που φέρνουν πάρα πολλές παρατάσεις τέτοιου είδους. Στην υγεία, παραδείγματος χάρη, για την προσαρμογή των κλινικών -επειδή το κατέχετε το θέμα- είναι η έκτη ή η έβδομη. Και θα έρθουν και άλλες ακόμα.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Δικαιολογημένα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Γι' αυτούς τους λόγους δεν μπορούμε να την καταψηφίσουμε, αλλά και δεν θα την ψηφίσουμε την τροπολογία. Λευκό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κοσιώνη.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Λεβέντης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Αυτή η τροπολογία θέτει τρία σοβαρά θέματα. Εγώ τουλάχιστον πριν από λίγο την πήρα στα χέρια μου και ομολογώ ότι νιώθω λίγο ανασφαλής σε ορισμένα σημεία. Παραδείγματος χάρη, όσον αφορά την ασφάλεια των πολιτών στα θέατρα και τους κινηματογράφους.

Έχουμε κάνει μάλιστα επανειλημμένα, και προσωπικά και άλλοι συνάδελφοι, ερωτήσεις για τα υπάρχοντα θέατρα και τους κινηματογράφους, για τα προστατευτικά μέτρα τα οποία πρέπει να λαμβάνονται και τα οποία ποτέ δεν είναι επαρκή, γιατί υπάρχουν ιδιαιτερότητες που μερικές φορές στοιχίζουν. Νιώθω μια ανασφάλεια. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα κρουαζιερόπλοιο ή ένα τρένο, εφόσον εξασφαλίζονται όλες αυτές οι εγγυήσεις. Αν είναι ευθύνη μόνο των δημοτικών συμβουλίων, για παράδειγμα, δεν ξέρω αν έχουν τις δυνατότητες για να ελέγξουν αυτά τα πράγματα, γιατί ενδεχομένως ένας μεγάλος δήμος, όπως η Αθήνα ή η Θεσσαλονίκη, μπορεί να έχει αυτήν τη δυνατότητα, αλλά ένας μικρός δήμος που θα έχει το δικαίωμα να το κάνει, ενδεχομένως να μην κρατήσει όλες αυτές τις προδιαγραφές για τις οποίες είναι υποχρεωμένος.

Απ' αυτήν την άποψη, εμείς δεν λέμε κατ' αρχήν όχι, αλλά η ασφάλεια είναι κάτι που πρέπει να εξασφαλιστεί, όπως πρέπει να εξασφαλιστεί και στα άλλα θέατρα και στους κινηματογράφους. Εφόσον υπάρχει αυτή η εγγύηση, ασφαλώς και δεν θα πούμε όχι.

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι η παράταση των μισθώσεων. Εμείς δεν είμαστε κατά των παρατάσεων σε αυτές τις περιπτώσεις. Δεν ξέρω βέβαια σε ποιες περιπτώσεις αναφέρονται και γι' αυτό ακριβώς έχω μια επιφυλακτικότητα και εδώ.

Τρίτον, όσον αφορά την Πολιτιστική Πρωτεύουσα, αναφέρατε, κύριε Υπουργέ, τα τεράστια ποσά που ξοδεύτηκαν και για τη Θεσσαλονίκη, που ήταν Πολιτιστική Πρωτεύουσα και για την Πολιτιστική Ολυμπιάδα, για να μην πω τον πακτωλό που ξοδεύτηκε για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Απ' αυτήν την άποψη πρέπει κάποια στιγμή να καταβληθούν τα χρήματα, τα οποία ακόμη οφείλονται σε πολλές περιπτώσεις και τα οποία δεν ξέρω πόσα χρόνια ακόμη θα χρειαστεί να πληρώνουμε.

Όπως είπε και ο κ. Κοσιώνης -έχω και εγώ τον ίδιο προβληματισμό- δεν πιστεύουμε ότι αν δοθεί μια παράταση μέχρι το τέλος του χρόνου, θα τελειώσουμε. Σίγουρα όλες αυτές οι εκκρεμότητες θα πάρουν πολλά χρόνια. Αυτό που είπατε, ότι είναι δικαιολογημένη η παράταση για τις ιδιωτικές κλινικές, θέλω να σας πω ότι δεν είναι καθόλου δικαιολογημένη. Αδικαιολόγητη είναι, γιατί δεν συμμορφώνονται. Απεναντίας, θα έπρεπε ήδη να έχουν παρθεί μέτρα από χρόνια και να μη συνεχίζουμε να τους δίνουμε παρατάσεις, τις οποίες αξιοποιούν κατά το δοκούν.

Απ' αυτήν την άποψη, επομένως, είμαστε επιφυλακτικοί στο να πούμε ναι, χωρίς να θέλουμε να πούμε όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Λεβέντη, θέλω

να σας πω ότι η τροπολογία που κατατέθηκε από την κ. Παπαδημητρίου και έχει τρεις παραγράφους, όχι τρία άρθρα, για να διατυπωθεί σωστά για τα Πρακτικά, κατατέθηκε στις 25 Αυγούστου, δηλαδή εμπροθέσμως αλλά μπορεί να ήρθε αργότερα στα χέρια σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Εγώ είχα ρωτήσει αν υπάρχουν τροπολογίες και μου είπαν όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Πάντως για την αποκατάσταση της αλήθειας, σας λέω ότι κατατέθηκε από την κ. Παπαδημητρίου, όπως αναγράφεται και στην τροπολογία, στις 25 Αυγούστου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Δεν το αμφισβητώ, αλλά δεν την είδα και στην Αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Πρωτόπαπας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, φαντάζομαι κατ' αρχήν ότι η τροπολογία είναι αποδοχής του κυρίου Υπουργού. Φαντάζομαι ότι έχει συνεννοηθεί η κ. Παπαδημητρίου, διότι είναι και εισηγήτρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Θα την ακούσουμε σε λίγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Επιτρέψτε μου να το μαντέψω. Εξάλλου φαίνεται και από τον τρόπο που είναι γραμμένη.

Εδώ δημιουργούνται κάποια θέματα, για τα οποία θέλω να ρωτήσω τόσο την κ. Παπαδημητρίου όσο και τον κύριο Υπουργό. Πάμε, λοιπόν, στην πρώτη παράγραφο. Ανέφερε το Ρουφ, για παράδειγμα, η κ. Παπαδημητρίου. Εγώ θα ήμουν απόλυτα σύμφωνος μαζί της σε αυτό το θέμα. Είναι μια πάρα πολύ καλή προσπάθεια, την οποία έχουμε δει στην Αθήνα, που κανείς δεν θέλει να κλείσει και να μη διευρυνθεί η έννοια «θέατρο».

Επίσης, επί της αρχής ο πολιτισμός μπορεί να γίνεται οπουδήποτε, αρκεί να υπάρχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις, που να διασφαλίζουν και την ποιότητα και την ασφάλεια. Άρα, δεν μας ενοχλεί καθόλου να υπάρχουν και πλοία, δεν μας ενοχλεί καθόλου να υπάρχουν και άλλα μέσα, όμως υπό δυο προϋποθέσεις στις οποίες δεν μπορούμε να υποχωρήσουμε. Το ένα είναι το θέμα της ποιότητας –αυτό κρίνεται γενικότερα για να δοθεί μια άδεια- και το δεύτερο που είναι το κύριο και μη διαπραγματεύσιμο είναι το θέμα της ασφάλειας. Αναφέρεται βεβαίως «υπό την τήρηση των όρων πυρασφάλειας, υγιεινής και αερισμού», όμως εκείνο για το οποίο θέλω να μας διαβεβαιώσει ο κύριος Υπουργός είναι ότι θα είναι ακριβώς ο ίδιος κρατικός φορέας που ελέγχει και τα άλλα θέατρα και δίνει τις άδειες, ο οποίος θα ελέγχει και την διεύρυνση του όρου «θέατρο».

Δεν θέλω να περάσουμε, δηλαδή, σε μία κοινότητα, σε ένα νησί επί παραδείγματι, κύριε Υπουργέ, το οποίο δεν έχει τα μέσα για να δώσει την άδεια σε ένα πλοίο, αν το πλοίο θέλει να συνδεθεί με αυτό το νησί και ζητήσει τη σχετική άδεια από την κοινότητα ενός μικρού νησιού.

Άρα, κύριε Υπουργέ, για να ψηφίσουμε την τροπολογία η πρόταση είναι: να στη γενική της έννοια, στο πρώτο κομμάτι, αλλά υπό τον όρο ότι θα υπάρχει απόλυτη τήρηση των συνθηκών ασφάλειας, του συνόλου, γιατί δεν γνωρίζω αν είναι μόνο πυρασφάλεια, υγιεινή και αερισμός. Εγώ λέω τήρηση του συνόλου των όρων που δομούν ένα θέατρο, των προϋποθέσεων για την άδεια ενός θεάτρου και από τον ίδιο φορέα, ο οποίος δίδει τις άδειες των υπολοίπων θεάτρων. Αυτό είναι για την πρώτη παράγραφο.

Για τη δεύτερη παράγραφο, κατανοούμε απόλυτα τι πάτε να κάνετε και δεν είμαστε αντίθετοι. Εξάλλου και επί εποχής μας έχουν γίνει παρατάσεις των μισθώσεων αρκετές φορές. Δεν λέω όχι και είπα ότι κατανοούμε τι πάτε να κάνετε. Θέλω, όμως, περισσότερη επεξήγηση για ευνοήτους λόγους. Πρέπει να καταγραφεί και στα Πρακτικά και να δούμε τι προοπτική υπάρχει μετά. Έχετε χαράξει κάποια πολιτική σε αυτό ή κάνουμε προσωρινές διευθετήσεις, αναγκαίες μεν διότι όλοι στηρίζουμε τον πολιτισμό, αλλά μετά από εκεί και πέρα δεν έχουμε δει κάτι παρακάτω; Σε αυτό το σημείο, λοιπόν, να μας δώσετε περισσότερες διευκρινίσεις, ώστε να μπορέσουμε να συμφωνήσουμε.

Στην τρίτη παράγραφο θέλω και εγώ να επαναλάβω τα ερωτήματα της εισηγητού μας. Πρέπει να ξεκαθαριστεί τι θα γίνει

με αυτήν την ιστορία, πότε θα τελειώσει, να μην πηγαίνουμε από παράταση σε παράταση.

Και εδώ θα ήθελα να κάνω μία ερώτηση, κύριε Πρόεδρε. Δεν χρειάζεται έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους στο τρίτο εδάφιο; Συνεπάγεται δαπάνη για το δημόσιο, μόνο το τρίτο εδάφιο. Φαντάζομαι ότι χρειάζεται να μας πείτε πόση δαπάνη. Έχει υπολογιστεί, κύριε Υπουργέ; Έχει ψηφιστεί για παράταση, κύριε Υπουργέ;

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Έχει ψηφιστεί στον αρχικό νόμο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Μα, σε τροπολογία Βουλευτή χρειάζεται;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Εντάξει τώρα, κυρία Παπαδημητρίου. Καταλαβαίνουμε όλοι ότι δεν είναι μόνο Βουλευτή. Να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Χρειάζεται δαπάνη. Συμφωνεί ο κ. Αλογοσκούφης με τη σχετική δαπάνη;

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Ασφαλώς.
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Αν συμφωνεί ο κ. Αλογοσκούφης για την ειδική δαπάνη και υπάρχει έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου και αν μπορεί να μας διαβεβαιώσει ο κύριος Υπουργός για το πότε θα λήξει αυτή η ιστορία ή αν θα πηγαίνουμε σε νέες παρατάσεις, να το δούμε και να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Πρωτόπαπας θέτει ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα, το οποίο –πιστεύω– έχει απασχολήσει και τη Βουλή και την Κυβέρνηση, ότι οι τροπολογίες πρέπει να συνοδεύονται και από εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Έχει υπάρξει σε τροπολογία Βουλευτή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν λέω γι' αυτήν μόνο, όμως όλες πρέπει να συνοδεύονται και από εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι η τροπολογία και στις τρεις παραγράφους ουσιαστικά έρχεται να καλύψει σημαντικά ζητήματα που έχουν ανακύψει τον τελευταίο καιρό και ασφαλώς νομίζω ότι όλοι οι κύριοι συνάδελφοι έχουν σίγουρα κάποιες επιφυλάξεις απέναντι στον τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθούν. Εγώ το αντιλαμβάνομαι.

Στο πρώτο θέμα, στην πρώτη παράγραφο, ασφαλώς τα θέματα ασφαλείας μας απασχολούν, αλλά γι' αυτά υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο. Δεν αλλάζει τίποτα στο νομοθετικό πλαίσιο που θα εφαρμοστεί και θα υλοποιηθεί. Πλέον με αυτή τη διάταξη γίνεται ακόμη αυστηρότερο, γιατί υπαγορεύεται πλέον οπουδήποτε να τηρηθούν αυτές οι διατάξεις ασφαλείας. Επειδή δίνεται η δυνατότητα πλέον να παρέχεται η άδεια λειτουργίας σε αυτούς τους χώρους, τα μέτρα ασφαλείας για εμάς είναι τα πρώτα πράγματα, γι' αυτό και επιβάλλονται μέσα από αυτήν τη διάταξη.

Ως προς το δεύτερο θέμα, το θέμα της παρατάσεως, θεωρώ ότι συντόμως θα έχουμε διαμορφώσει μία πολιτική για να αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα. Είναι ένα θέμα το οποίο σίγουρα ταλαιπωρεί και ταλανίζει από το 1992 την ελληνική κοινωνία και θα πρέπει να βρεθεί μία σταθερή λύση για το θέμα αυτό.

Στο τρίτο θέμα, στην τρίτη παράγραφο, υπήρξαν ορισμένα ζητήματα τα οποία ουσιαστικά καθυστέρησαν το να ολοκληρωθεί μέσα στην αρχική χρονική πρόβλεψη η εκκαθάριση. Το πρώτο ήταν το ότι η επιτροπή εκκαθάρισης άρχισε τις εργασίες της για λόγους καθαρά γραφειοκρατικούς από την 1 Απριλίου 2005. Εγώ μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι μέχρι τις 31/12/2005 θα είχε λήξει η εκκαθάριση.

Υπάρχουν τεράστια προβλήματα, υπάρχουν προβλήματα που έχουν να κάνουν με όλες τις συνθήκες διαφάνειας του τρόπου που λειτούργησε η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Θεσσαλονίκης. Αυτήν τη στιγμή έκανα μία πρόβλεψη, σύμφωνα με τα στοιχεία που μου έχουν δώσει οι υπηρεσίες, ότι οι απαιτήσεις ξεπερνούν τα 36.000.000. ευρώ, αν φανταστεί κανένας και αναλογιστεί ότι, συζητώντας τον ιδρυτικό νόμο, είχαμε αποτιμήσει το κόστος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας «Θεσσαλονίκη 1997» που ξεπερνούσε τα 118.000.000.000 δραχμές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η κ. Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Θέλω να καθησυχάσω τον κ. Πρωτόπαπα που ορθώς ρωτάει. Η πρόβλεψη ανάληψης ευθύνης από την Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν σημαίνει ότι αδειοδοτεί και την περιβαλλοντική μελέτη και τη μελέτη πυρόσβεσης και τη μελέτη ασφάλειας. Καλύπτει το κενό μέχρι σήμερα όπου λειτουργούσαν κάποιες τέτοιες μονάδες στον αέρα ή κατ' αναγκή των πολιτών. Το παλιό τρενάκι, παραδείγματος χάρι, στον παλιό σταθμό του Ναυπλίου λειτουργούσε για το Πελοποννησιακό Μουσείο και για μικρά παιδιά και για μαθήματα χορού, χωρίς να είναι κανένας σίγουρος ότι τηρούνται οι προβλέψεις των νόμων και του βασιλικού διατάγματος του Υπουργείου Πολιτισμού αλλά και το βασικό πλαίσιο του ΥΠΕΧΩΔΕ. Όταν η Τοπική Αυτοδιοίκηση δίνει άδεια γι' αυτήν τη χωροθέτηση ή για ιχθυοκαλλιέργεια ή για οποιαδήποτε άλλη δράση, δεν εγκρίνει τις περιβαλλοντικές μελέτες ως νομαρχιακό ή ως δημοτικό συμβούλιο. Αυτό το κάνουν οι νόμιμες υπηρεσίες του κράτους. Η σημερινή πρόβλεψη διασφαλίζει ότι το δημοτικό ή το νομαρχιακό συμβούλιο παίρνει την πολιτική ευθύνη χωροθέτησης μιας δράσης καθ' όλα νόμιμης και καθ' όλα εξοπλισμένης με τις σωστές εγκρίσεις.

Τώρα, θα συμφωνήσω με τον κ. Πρωτόπαπα ότι θα πρέπει η πολιτεία, κύριε Υπουργέ, να σπεύσει να καλύψει το κενό για το αναγκαίο της ύπαρξης των θερινών σινεμά και των χειμερινών σινεμά. Αυτό τώρα βεβαίως το ρωτάει ένας προβεβλημένος Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ όταν η καθήλωση της μεταφοράς συντελεστή δόμησης στην κυριολεξία, κύριε συνάδελφε, κοντεύει να αφαιρέσει από την ελληνική κοινωνία και από την πρωτεύουσα κυρίως τα προσφιλή σε όλους μας σινεμά. Και αυτό, γιατί δεν δίνει λύση αντικατάστασης του συνταγματικού δικαιώματος των ανθρώπων στην ιδιοκτησία. Θα πρέπει να αναρωτηθούμε όλοι μαζί ότι θα πρέπει να σπεύσουμε να καλύψουμε και άλλα θεσμικά κενά, ώστε να μη χρειάζεται να προβαίνουμε στην όγδοη, ένατη, δέκατη παράταση. Ειδάλλως εδώ θα είμαστε πάλι να παρατείνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η κ.Τζάκρη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κύριε Πρόεδρε, εξακολουθώ να διατηρώ τις επιφυλάξεις μου όσον αφορά την πρώτη παράγραφο της τροπολογίας αν και εξηγήσαμε ότι δεν είμαστε αντίθετοι επί της αρχής. Δεν είναι κακό σε τέτοια μεταφορικά μέσα να λειτουργούν θέατρα. Είναι καλό για τον τουρισμό μας, τον πολιτισμό μας, για όλους. Εξακολουθούν όμως να παραμένουν βασικές απορίες.

Ρώτησα τι εννοείτε με τη φράση «πλωτό μέσο». Δεν μου δόθηκε καμιά διευκρίνιση. Επίσης, ποιος θα δίνει τις άδειες στην προκειμένη περίπτωση; Το κοινοτικό και δημοτικό συμβούλιο από το νόμο έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες, όσον αφορά το να αδειοδοτούν και μάλιστα συγκεκριμένους χώρους. Νομίζω πολύ περισσότερο ότι αυτή η διάταξη θα πρέπει να φέρει τις βασικές κατευθύνσεις ως προς τις προδιαγραφές της ασφάλειας. Εάν δεν τεθούν από δω, δεν μπορούμε να περιμένουμε από άλλους νόμους να λειτουργούν διευκρινιστικά.

Επομένως, όσον αφορά την πρώτη περίπτωση της τροπολογίας, ψηφίζουμε «παρών».

Στη δεύτερη περίπτωση της τροπολογίας δεν μου δόθηκε απάντηση αν αφορά συγκεκριμένα θέατρα ή κινηματογράφους. Θα παρακαλούσα, κύριε Υπουργέ, έστω και τώρα διευκρινιστικά να μου εξηγήσετε. Εν πάση περιπτώσει, γιατί επιλέχθηκε παράταση για τρία ακόμα χρόνια; Υποκρύπτεται κάτι πίσω απ' αυτό; Ούτε εδώ είμαστε αρνητικοί, αλλά απλά θέλουμε κάποιες διευκρινίσεις.

Τέλος, όσον αφορά την τρίτη περίπτωση της τροπολογίας, εφόσον προκαλεί δαπάνες και δεν συνοδεύεται από έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, νομίζω ότι είναι εκ των ων ουκ άνευ αυτό, δεν μπορεί να μη συμβαίνει. Και εδώ επομένως ψηφίζουμε «παρών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ζήτησα το λόγο ειδικότερα για την τρίτη παράγραφο όσον αφορά την εκκαθάριση του Οργανισμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης. Εδώ βλέπω ότι έχει ανατεθεί αυτή η εκκαθάριση με μία υπουργική απόφαση. Φρονώ ότι στην υπουργική απόφαση προβλέπεται και το είδος της αμοιβής. Επιτρέψτε μου να καταθέσω την προσωπική μου άποψη επειδή έχω διατελέσει εκκαθαριστής σε αντίστοιχους οργανισμούς. Εάν δεν τηρούνται πρακτικά κατά συνέλευση, τότε είναι πολύ δύσκολο θέμα και θα έπρεπε να προβλεφθεί το ύψος. Εάν όμως καθορίζεται με υπουργική απόφαση το είδος της αμοιβής, τότε είναι κατ' αποκοπήν. Κατά συνέπεια ο Υπουργός κατ' αποκοπήν θα το δώσει, διότι με τα πρακτικά είναι πολύ δύσκολο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Υπάρχει και το πενταμελές συμβούλιο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει και το πενταμελές συμβούλιο. Το πενταμελές είναι η επιτροπή. Κατά τη άποψή μου αφού ορίστηκε με υπουργική απόφαση και επειδή δεν έχει καθορισθεί ύψος απώλειας εσόδων ή καθορισμός κερδών, δεν μπορεί να αμείβεται διαφορετικά παρά μόνο με απόφαση Υπουργού κατ' αποκοπήν. Άρα δεν απαιτείται βάσει της νομολογίας που υπάρχει στο νόμο περί εκκαθαρίσεως έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Υπάρχει τέτοια απόφαση;

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Είναι όπως το είπε ο κ. Κωστόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Για την κοινοβουλευτική τάξη πρέπει να σας πω ότι το άρθρο 88 του Κανονισμού προβλέπει στην παράγραφο 5 ότι οι τροπολογίες που συνεπάγονται επιβάρυνση του προϋπολογισμού του κράτους, διαβιβάζονται πριν από τη συζήτηση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και αν το ζητήσουν οι αρμόδιοι Υπουργοί. Από εκεί και πέρα αποφαινεται το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Αν περάσουν τρεις ημέρες χωρίς να απαντήσει, τότε οι Υπουργοί προχωρούν. Όμως στην προκειμένη περίπτωση έχει δίκιο ο κ. Κωστόπουλος. Είναι αμφισβητούμενο εάν χρειάζεται έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Ποιος θα το κρίνει αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εκτίμηση. Εγώ κάνω μία γενικότερη τοποθέτηση. Το λέμε αυτό για να το εφαρμόζουμε. Και πρέπει σε κάθε περίπτωση όταν υπάρχουν επιβαρύνσεις, να υπάρχουν και εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να συνεχισθεί η ολοκλήρωση της εκκαθάρισης. Βλέπω ότι συμφωνούμε σ' αυτό. Πρέπει να δοθεί κάποια παράταση για την ολοκλήρωση.

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο. Επειδή όμως, κύριε Υπουργέ, είσθε παλιός κοινοβουλευτικός και εύχομαι να έχετε μακρά θητεία ως Υπουργός, σας λέω ότι πρέπει να συνοδεύονται οι τροπολογίες από εκθέσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, δεν ήταν από παράλειψη. Ρώτησα το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και μας είπε κάνοντας χρήση όλης της αιτιολόγησης που ανέφερε προηγουμένως ο κ. Κωστόπουλος, ότι δεν χρειάζεται να γίνει συμπληρωματική έκθεση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Δεν απαιτείται. Είναι ήδη προσδιορισμένο το κόστος. Είναι σε εφάπαξ δόση. Προβλέπεται μέσα από τις διατάξεις του ιδρυτικού νόμου της συστάσεως του οργανισμού εκκαθάρισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τώρα έχουμε μια απόφαση και μία τοποθέτηση, η οποία μας ικανοποιεί. Αν το λέγατε από την αρχή δεν θα κάναμε και τη συζήτηση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Για να μην το πει από την αρχή σημαίνει ότι δεν ήταν σίγουρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν παύει όμως να είναι μία διαβεβαίωση του Υπουργού προς τη Βουλή των Ελλήνων από το επίσημο Βήμα. Ούτε την αξιοπιστία του μπορούμε να αμφισβητήσουμε ούτε την ενημέρωσή του από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Δεν αμφισβητούμε τον κ. Τατούλη ως πρόσωπο αλλά έχουμε δει και έχουμε δει από αυτήν την

Κυβέρνηση. Άλλος Υπουργός μάς είπε ότι το δάνειο ήταν για να κάνει πλοία και τελικά ήταν για τα λιμάνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό το ότι όλες οι πλευρές συμφωνούν να συνεχιστεί η εκκαθάριση και να τελειώσει μέχρι το τέλος του χρόνου. Αυτή είναι μια δική μου δέσμευση εδώ στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Δεν υπάρχει άλλος εγγεγραμμένος επ' αυτής της τροπολογίας.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 411 και ειδικό 27 και ερωτάται το Τμήμα αν γίνεται δεκτή.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 411 και ειδικό 27 έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο ως ίδιον άρθρο.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι πρέπει να αλλάξει ο τίτλος του νομοσχεδίου και να γίνει «Έργο Πολιτών και άλλες διατάξεις».

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Πολιτισμού): Αυτό ακριβώς ήθελα να πω και εγώ, κύριε Πρόεδρε. Να προστεθούν οι λέξεις «και άλλες διατάξεις».

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ερωτάται το Τμήμα αν δέχεται να προστεθούν οι λέξεις «και άλλες διατάξεις» στον τίτλο του νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το Τμήμα συνεφώνησε.

Ερωτάται το Τμήμα γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο του νομοσχεδίου;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού «Οργανισμός Εθελοντισμού «ΕΡΓΟ ΠΟΛΙΤΩΝ» και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων και η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 21.04' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Τρίτη 6 Σεπτεμβρίου 2005 και ώρα 18.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ